לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ"ו בסיון תשמ"ו, 3 ביולי 1986 / שנה מ"ג מס' 13078 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

ביום השנה ה־10 לאנטבה — אוגנדה פותחת מחדש משרד אש"ף

קאמפאלה. — רדיו אוגנדה הודיע אתמול, כי אש"ף יפתח מחדש את נציגותו בקאמפאלה. ההודעה נמסרה ביום השנה ה־10 למבצע אנטבה.

תחנת השידור הרישמית של אוגנדה מסרה, כי הנשיא יוברי מוסווני הסכים לפתוח מחדש את משרד אש"ף, לאחר שבראשית השבוע ניהל שיחות עם משלחת של אש"ף. תחנת השידור ציינה כי הנשיא מוסווני והפלשתינים נפגשו באנטבה, והחליטו שם „להדק את היחסים בין שתי המדינות".

אש"ף הפעיל משרד רישמי בקאמפאלה משך שנים מספר, אך נציגיו גורשו מאוגנדה לאחר הפלת אידי אמין ב־1979. (עסט"א)

לראשונה מתחילת השביתה – רופאים מפנים אצבע מאשימה לעבר האחיות

מש' הבריאות שלח „הזמנה רשמית" למו"מ — האחיות ייפגשו הבוקר עם השר גור

המכתב שנשלח אתמול, כדרישת האחיות, ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי – עשוי לסלול הדרך למו"מ ● פוחתת האהדה בדעת הקהל כלפי שביתת האחיות ● רופאי קופ"ח החליטו אתמול שלא יבצעו עוד תפקידי רופאים שאינם תפקידיהם ● פרופ' בירן קוראת לאחיות לשוב לעבודה במחלקות לחולי סרטן כיוון שנגרם לחולים בהן נזק בלתי־הפיך ● מנהל בית־חולים: אנו צופים במחזה אימים – האחיות מחזיקות בחולים כבבני־ערובה

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

הבוקר בשמונה אמורים להי־פגש שר־הבריאות מוטה גור, מנכ"ל משרד הבריאות דן מיכאלי עם יו"ר אגוד מקצועי חיים הברפלד וכן עם מטה השביתה של האחיות — כך מסר אמש לכתבנו דובר משרד הבריאות שמואל אלגברי. הדובר אמר עוד כי מנכ"ל משרד הבריאות שלח אתמול מכתב רשמי לחיים הברפלד ובו הזמנה לפתיחת משא־ומתן רציף ועינייני בעניינים היחודיים של האחיות. במכתב זה יש כדי להסיר את המכשול הפורמלי שהעמידו במטה האחיות השובתות כדרישה אולטימטי־בית לפתיחת המשא־ומתן.

מטה השביתה של האחיות החליט אתמול, בניגוד לכוונה המוצהרת להחריף את השביתה, שלא לעשות כן, וזאת מתוך תחושת האחריות וכן בהתחשב במגעים שהיו אתמול ושנתנו יסוד לתקווה כי ייפתח משא־ומתן, מסרה לכתבנו אילנה כהן מראשי המטה.

גם אילנה כהן וגם בלה סופרין, מראשי המטה, המשיכו לטעון בכעס, כי האחריות למצב מוטלת על הממשלה, שר־הבריאות והאוצר.

שינוי בדעת הקהל

בינתיים נירשם שינוי ביחס דעת הקהל כלפי שביתת האחיות, וזאת בהשפעת הידיעות על הסבל והנזקים הנגרמים לחולים ואף הסיכון לחייהם.

מנהל ביה"ח שרון פנה למשרד הבריאות וביקש רשות לרכז את כל החולים בחדר־מיון כדי שניתן יהיה לטפל בהם מבלי להתרוצץ במחלקות הריקות למחצה. הוא התרעם קשות על כך שלכל ניתוח

(המשך בעמוד 2)

הפולמוס על פירסום תלושי השכר של האחיות

קיסר: הפרת כללי המשחק / נסים: האמת יצאה לאור

בהסתדרות מתייחסים בחומרה יתרה לפרסום הסלקטיבי של שכר האחיות מטעם משרד האוצר. ההסתדרות רואה בכך צעד פסול, שעבר גרם להסיסה מוגברת בקרב ציבור אחיות בתי־החולים ומחדל בלתי־שקול מצד האוצר, שפגע בסיכויים להרגעת הרוחות וכניסה מחודשת למו"מ ענייני ורציף ליישוב הסכסוך עם כל הגורמים שייזמה ההסתדרות.

הפרת כללי המשחק

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר אתמול שבמקום לנהל מו"מ בתום לב עם הנהגת האחיות בבתי־החולים ליישוב הסכסוך במגמה לסיימו — פתח האוצר ב„מלחמת משכורות" וניצל את מעמדו כמעסיק לגילוי נתונים חסויים הנמצאים בידיו. כה בשעה שבמצב הנתון במשק הישראלי אין נוהגים בשיטה של חשיפת שכר מוכבית במיגזרים אחרים, לרבות במיגזר הניהול הבכיר בשירות הציבורי. קיסר טען שהאוצר הפר במודע את כללי „המישחק" ההוגן בכי"ב מקצועי עם קבוצת עובדים ואין בדעת ההסתדרות לעבור על נושא חמור כזה לסדר היום ואולי ליצור בכך תקדים בלתי נסבל.

להסתדרות נודע עוד שלשום על כוונת האוצר לפרסם תלושי משכורות של האחיות. האוצר הוזהר ע"י אותו מקור בהסתדרות שלא לעשות כן באורח חד־צדדי כדי למנוע החרפת הסכסוך הגורם סבל לחולים ומשתק למעשה את פעולתם של בתי־החולים, אך האוצר לא נענה לאזהרה.

לא כולל הפרשים

שר־האוצר נסים, אמר אתמול כי הזעם של האחיות על הפירסום של התלושים מובן לו, מכיוון שהיום יודע לציבור מהו השכר האמיתי של האחיות. הן סברו, שיוודעו לציבור על שכר של 500־600 שקל לעבודה מלאה, כאשר השכר הממוצע הוא למעלה מאלף שקל נבו. במשכורות יוני היתה תוספת שכר עצומה לאחיות. הסכומים שפורסמו לא כוללים הפרשים ודמי הבראה.

פסטיבל העשור לאנטבה ● עמוד 4

אלוף שגיא (מח"ט גולני במבצע), אלוף וילנאי (מפקד הצנחנים בפעולה), אלוף שומרון (מפקד מבצע אנטבה) והרמטכ"ל. (צילום: בועז לניר)

„קוד סודי" בתעודת הזהות של ילדי ישראלים שנולדו בחו"ל ● עמוד 3

בוטל תואר הד"ר של מכחיש השואה בצרפת ● עמוד 14

רובינשטיין: פרשת השב"כ — חמורה מווטרגייט ● עמוד 2

שמיר אינו מוכן להחקר בטלוויזיה ● עמוד 2 / צלצול מהיר

10 ק"ג הרואין נתפסו ע"י צה"ל ● עמ' 16

מאה שנות פסל החירות

לעיניהם הנפערות ולנפשם הנפעמת של עשרות מיליוני המהגרים הוא סימל לא רק את החירות – הוא היה השער הממשי לגן העדן הנכסף. פסל החרות, הנשא בידו האחת את לפיד האש חזיה של רוח האדם הבלתי־מרוסנת, וביד השנייה את ספר החוקים המגוננים על אותה הרוח מפני שרירות ליבם של השליטים, קיבל את פני הבאים לאמריקה כעולים אל ביתם, הוא הפיח תקוות, הצית דימויות והקרין הבטחה, שלא תמיד היה לה הכיסוי המיוחל: כאן מעבר לשובר גלים נשגב זה, האדם נחשב לערך עליון ולעיקר הנכסים.

אמריקה האידאלית חשובה לאנושיות ולאנושות יותר מאמריקה הממשית, המוכה והמתרפאה במחזורים של שפל וגאות: לאמריקה האידאלית, המוקדת בסימלו של פסל החרות בן המאה, מופנים מבטיהם של המדוכאים ושל המקווים. חוקתה של אמריקה, שתחיה בשנה הבאה בת מאתיים, היא מקור ההשראה לכל הקונסטיטוציות של העולם החופשי, דגם לא רק לשלטון העם, אלא לשלטון נאור ומאוזן של העם. אחדים מרעיונותיה שאולים מן המהפיכה הצרפתית ומהוגי דעות בריטיים בני התקופה, אך רק בה נתגבשה לכלל תורה סדורה התפיסה, שהעם הוא הריבון האחרון והיחיד על עצמו, ושריבונות זו אסור לה להיות פרוצה לכל עבר, אלא שיש לתחמה בגדרות חזקים של זכויות טבע בסיסיות, הניתנות לכל בן־אדם באשר הוא. בחוקתה של ארה"ב, אשר פסל החרות אמור לבטאה בדרכו האמנותית, הושג האיזון המיוחד שבין רשות כל אזרח לרדוף אחר אושרו, לבין חובתה של החברה לשמור על כך, שבו־רדיפתו זו לא יסיג את גבולו של האזרח האחר. הופרדו בה הרשויות, הובטחו הזכויות למיעוט, הועלה מעל לכל איסור חופש הביטוי, נקבעו דרכים לכינון ממשל המשקף את העדפות הבוחרים ומעל כל נאמר כי החוקה היא החוק העליון שלפניו ושם דבר ואין מעליו לא מצוות אלוקים, לא פקודת שליט, לא קפיצתו של ההמון. לכן, בהעניקם לחרות את הבכורה הרוחנית השכילו אבות המהפיכה האמריקנית להעניק לשלטון החוק את הבכורה המעשית. שתי ידיים לפסל החרות, וכשהאחת פונה השמימה מקרבת השנייה את הספר אל חיק ליבה, באחיזה חזקה.

מאה שנות פסל החרות אינן מאה שנות חרות. כשם שאמריקה של מעלה אינה בהכרח קנה־מידה לאמריקה של מטה. אך האחרונה עודנה חוגגת את מסיבת העצמאות שלה, כשהיא נתונה בסערה מתמשכת של פטריוטיזם גאה, שביעות רצון עצמית ללא גבול, בטחון מוחלט בעליונותה ואמונה גדולה בגדולתה, הבאה לידי ביטוי במילה אחת קצרה: "GREAT". זהו אקלים של אופוריה המשכיחה מציאות ובעיותיה, מסעירה מוחות ותפיסות, והעלולה להפוך אותה מכאושרה בחלקה למשה בליבה, ולאנוכית בעושרה.

ישראל חייבת לארצות־הברית את בטחונה הקיומי והכלכלי. אותו מעניקים לנו אזרחי אמריקה ביד נדיבה, בעיקר מפני שבעיניהם, גם אנו אומה מקבצת פליטים, בונה ומשאין את עצמה ואת מוסדותיה, ונהבנת ברוחה ובעקרונותיה אל מחות הדמוקרטיה האמריקנית. חגי חרותנו, חגי חרותם, הם אומרים, הלא הוא גם חג חרותכם. הלוואי. אף שקסיקות חיל היום. לא ניטה הלילה את דגלינו מול חוף התקוות של ניו־יורק, מצדיעים גם אנו, למסר של הנודע בפסלים של אמריקה, ולשגב שברעיונותיה.

הממשלה לא תדון בנושא ועדת החקירה עד להמשך הדיון בבג"ץ

שלשום תבע שמיר לקבל החלטה מיידית בנושא — נראה כי עתה יוקפא הדיון לשבועיים לפחות ■ שמיר גילה אתמול כי לא ידע שבניסוח בקשת החנינה נאמר כי ראש השב"כ פעל „בסמכות וברשות" ■ לדבריו, אין פירוש הניסוח הנ"ל כי זה מה שהיה ■ פרס יתייעץ עם משפטנים פרטיים (לא עם חריש) על הפתרונות לפרשה — הכריז אמש ב„מוקד": הממשלה תכבד פסיקת בג"ץ

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר".

הוראת בג"ץ לממשלה, לממלא ראש־הממשלה יצחק שמיר, לשר המשפטים יצחק מודעי, לשר־המשטרה חיים בר־לב, ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ולמפכ"ל המשטרה לנמק תוך שבועיים מדוע לא יפתחו בחקירה בפרשת אירוע אוטובוס קו 300 תביא להקפאת הדרישות לדון ולהצביע בממשלה על הקמת ועדת חקירה לשבועיים הבאים לפחות.

שלשום תבע מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר — מתוך חשש כי בג"צ יגרום לעיכוב הדיון בממשלה — כי הממשלה תכונס מיד כדי להצביע על קיום ועדת חקירה ולליכוד יש רוב להפלת ההצעה. עתה גורס גם שמיר, כי על הממשלה להמתין עד להמשך הדיון בבג"צ. כנגד קביעתו של היועץ המשפטי לממשלה, לשעבר, פרופ' יצחק זמיר כי „סוב־יודיצה" אינו מחייב את הממשלה, אך נאמרה הערה, אם הממשלה תדון ותחליט בה, יהיה הדבר בהוצאת הנערכות יסודה בנושא בבית המשפט. ראש הממשלה שמעון פרס וממלא מקומו יצחק שמיר התייעצו ביניהם ביום א' לקראת ישיבת הממשלה ביום א', בישיבת שרי הליכוד שהתקיימה

(המשך בעמוד 2)

„הטלוויזיה נתונה ללחצים פוליטיים בפרשת השב"כ"

מאשר מנהל הטלוויזיה חיים יבין, בראיון ראשון מאז נכנס לתפקידו

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„ברגע שנקבל על חוק רשות־השידור ועל כללים של עיתונאות הוגנת לא תהיה לנו בעיה עם הלחצים הפוליטיים, שהם קיימים ולגיטימיים בשל הנוגע לפרשת השב"כ" — אמר אתמול מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, לכתבת „על המשמר".

יבין שותף לי, בראיון הראשון מאז נכנס לתפקידו, התייחס לשאלה כיצד הלחצים הפוליטיים מתפעלים על מחלקת החדשות בטלוויזיה. „אמר מי כוחה הגישים מבחינה פוליטית חשוב להקפיד על איזון לא רק לכוח של חדש, אלא גם ביום, או אפילו בשעה מהדורת „מבט" ואז יוכלו מנכ"ל רשות־השידור ומנהל הטלוויזיה לעמוד מול הלחצים ולהציג כוחם. ביקור ונקי לשאלה, אם אכן שמרו כתבי מחלקת החדשות על האיזון. הנה"ש סירב יבין להגיב ואמר, כי גם לא היתה לו ביקורת זהירי והו עניין פנימי ביתו ובין כתבי העורכים והחדשות.

יבין הדגיש, כי כתבי הטלוויזיה פנו אל מתנגדי החקירה בקרב המערך והליכוד גם יותר מאשר פעם אחת, ולצערו הרב סירבו שרי המערך והליכוד להתראיין. „לפי האתיקה העיתונאית, ברגע שאני מודע ומתוך כך הוכחה לראיין אותו, וצד כ־אינו יכול להטיל וטו על הראיון, עם צד א' בשעה שמסרב להגיב, ולפי הכלל הזה „עבודה" — אמר יבין. ראה גם צלצול מהיר בעמוד 12

אל־דמיולה חוזר בלי טראומה

מאת עופר צור, כתב „על המשמר"

שנה לאחר הופעתו הקודמת בארץ, שב הגיטריסט־הוירטואוז אל דימיולה, לשלוש הופעות. באוגוסט שעבר, היה כאן במסגרת „פסטיבל הכוכבים" הזכור־לרע. הוא היה אמור לתת שלוש הופעות, אבל הפסטיבל התקפל לאחר הופעה אחת, והרבה הפסדים.

האירוע הנוכחי לא הותיר בו טראומה שתמנע הופעות נוספות בארץ הקודש שלנו. „הפעם" הוא אומר „אני מקווה לעוד כמה הופעות".

דימיולה יצרף, למספר קטעים בכל הופעה, גיטריסט ישראלי אחד או יותר, והוא אינו פוסל על הסף אפשרות שיותן „כיתת־אמן" בעת שהותו בישראל, או ישתתף במפגשינגים („ג'אם") עם מוסיקאים מקומיים.

הופעתו הראשונה של דימיולה, הערב בירושלים. הופעות נוספות בתל־אביב ובקיסריה.

מכונת כביסה אינה „נס משמים"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

המשמרת הצעירה של תנועת העבודה הציונית תוקפת בחריפות את מדיניות גיוס הכספים של הפדרציה הקהילתית היהודית בסן־פרנציסקו, שהציגה את התרומתה של מכונת־כביסה לנשות קרית שמונה כנס משמים.

במכתב למנכ"ל הפדרציה, רבי ברגון לוריא, טוען עורך „תפנית", אבי ארמוזה, כי סגנון זה של המודעות לגיוס כספים פוגע בבסיס הקשר בין ישראל לגולה. „מכונת כביסה לישראל איננה בגדר נס יותר מאשר בסן־פרנציסקו. זכותנו, כישראלים, לבקר את נוסח הצגתנו בחו"ל, ואף לוותר על הכספים המגוייסים בסגנון כזה" — כותב ארמוזה.

בתגובה מוסרת מנהלת המשרד של הפדרציה בישראל, כי המודעה פורסמה על מנת לגייס כספים כדי לפתוח מועדון כביסה בתל־חנן במסגרת שיקום השכונות, ואז נזקקו באמת נשות תל־חנן למכונות כביסה.

ואולם, מנכ"ל הפדרציה בריאן לוריא מודה בטעותו והוא ביטל מיד את פירסום המודעה ולא יאפשר לה להמשיך „לרוץ".

הצירים האמריקנים בקונגרס: אם בחירות– גם בישראל

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

ההתנצחות בין הצירים האמריקנים והישראלים במושב הועד הפועל הציוני על הדמוקרטיזציה של התנועה הציונית, נמשכה גם אתמול.

כזכור, מבקשים האמריקנים להימנע מקיום הבחירות לפדרציות היהודיות בארה"ב, ויו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצ'ין מאיים בהתפטרות אם לא יעשו כן. אתמול הציגו האמריקנים תנאי חדש: אם בחירות — אז גם בישראל. התגבשה כבר החלטה הקובעת, כי לראשונה מאז 1951, יתקיימו גם בישראל בחירות לקונגרס הציוני. במושב הנעילה שיתקיים הערב יתבקשו הצירים להצביע בנושא זה.

יצויין, כי נציגי הליכוד מתנגדים לקיום הבחירות בישראל וזאת מחשש שאחוז הצבעה נמוך יפגע ביצוגם בקונגרס הציוני (היום נקבעים יחסי הכוחות לפי תוצאות הבחירות לכנסת), ואילו „העבודה" מפ"ם המפד"ל, הרפורמים והקונסרבטיבים, תומכים בקיומן. לדעת נציגיהם, ירעננו הבחירות את התנועה הציונית, וכל שיש לעשות הוא להכשיר את דעת הקהל בישראל לקראת הבחירות.

כמה מחברי הועד הפועל הציוני פנו אתמול לראש הממשלה בעילום שם, וקבעו כי ההצעה לקיום הבחירות לקונגרס הציוני בישראל מהווה למעשה אי הכרה בבחירות לכנסת. „מקורה של יוזמה זו הינה באינטרסים צרים של תנועות מסויימות", כותבים הפונים, שנימוקיהם דומים בתכלית לנימוקיה של סיעת הליכוד, המתנגדת לקיום הבחירות בארץ ובחו"ל גם יחד.

כנס הסטודנטים היהודים – מחוץ לתחום לערבים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

יו"ר המשמרת של תנועת העבודה הציונית עולמית ומרכז כנס הסטודנטים היהודים העולמי שייערך בירושלים בראשית החודש הבא, מאשים את הסטודנטים הערבים באוניברסיטת חיפה בנסיון לפוצץ את הכנס ולגרום לביטולו.

לדברי שמעון אלון, תלו אנשיו הודעות בקמפוסים השונים בהם מוזמנים הסטודנטים היהודים בלבד ליטול חלק בכנס. לדבריו, בימים האחרונים החלו סטודנטים ערבים באוניברסיטת חיפה להשמיד את המודעות ולכתוב תחתן סיסמאות וכתובות נאצה.

הסטודנטים הערבים תובעים ליטול חלק בכנס לועדת הביקורת בקמפוס החיפני.

מארגן הכנס אמר, כי מארגני הכנס לא יסכימו לשיתופם של סטודנטים ערבים בכנס המיועד לסטודנטים יהודים בלבד וכי אם תימשך השחתת המודעות, יפנו הוא וחבריו למשטרה כדי שתתערב בנעשה בקמפוס החיפני.

בואו לכנס!

של חברי מרכז מפ"ם ופעילי המפלגה

הנושא:

שיקום מעמדה של המפלגה

מחר יום ה' 3.7.86 בשעה 13.00 בסמינר הקיבוצים רמת־אביב.

אל תעמוד מנגד! הקץ לאדישות! בוא לכנס!

כל חברי המפלגה מוזמנים

הוועדה היוזמת

נשות משרתי קבע: עם שליחות וציונות אי־אפשר לשלם במכולת

הקימו ועד פעולה שיאבק על שיפור שכרם ותדמיתם של בעליהן ● יפגינו מחר מול משרד־הבטחון בתל־אביב

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

לראשונה במדינת ישראל הוקם אתמול ועד פעולה של נשות משרתי צבא הקבע, שייאבק על שיפור שכרם ותדמיתם של משרתי הקבע. מחר בבוקר יקיימו נשות הנגדים והקצינים הפגנה גדולה מול משרד־הבטחון בתל־אביב.

נשות משרתי הקבע טוענות, כי החליטו להתגבש ולהתארגן כקבוצת מחאה לאחר ששכר בעליהן נשחק בשיעור של 100 אחוז לעומת שכר עובדי התעשייה האווירית וב־60 אחוז לעומת שכרם של האזרחים עובדי צה"ל.

במסיבת עיתונאים שקיימו אתמול בתל־אביב האשימו ראשי ועד הפעולה עזה רפופורט, כוכי קפלן ונאווה מאי את ממשלת ישראל באוזלת יד שבאה לידי ביטוי, לדבריהן, באי־אישור למתן תוספת של 8 אחוזים לשכר, כפי שקיבל הסקטור הציבורי בספטמבר 1984. „הדבר מבטא סחבת מבישה וזלזול באנשי הקבע, בעלינו חדורי שליחות וציונות אולם עם זה לא ניתן לשלם כיום במכולות", אמרו הדוברות.

הן הוסיפו, כי עם משכורות שנעות בין 600 ל־800 ש"ח עבור חודש עבודה בשעות לא שעות ובתנאים קשים, מרגיש איש הקבע ממורמר ונפגע, וכי רבים מהטובים עוזבים את השירות בצה"ל כתוצאה מכך.

ועד הפעולה של נשות משרתי הקבע טרם נפגש עם הרמטכ"ל, שר הבטחון או ראש הממשלה, אולם בכוונתן לבקש פגישות עם ראשי המדינה כדי להבהיר את מאבקן. „תהליך השחיקה החל לפני שנים והוא הולך ומידרדר כשאין כל גוף מאורגן המייצג את אנשי הקבע. לכן אנו מתייצבות" — אמרו הנשים. הן מסרו, כי אם דרישותיהן לא ייענו לאחר ההפגנה מחר, בדעתן להחריף את המאבק, אולם לא פירטו מה בדעתן לעשות.

זעם במשטרה על „תרגיל" המענק לאנשי קבע

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

קצינים ושוטרים במשטרת ישראל הביעו אתמול מורת רוח ממה שכינו „הנסיון למנוע מתן תוספות שכר לאנשי המשטרה כפי שניתן לאנשי צבא הקבע".

שר המשטרה, חיים בר־לב, קיבל אתמול על־פי בקשתו משר האוצר פרטים על הסיכום שהושג עם אנשי הקבע, שיקבלו בחודש יולי מענק בגובה של 600־900 ש"ח.

שר־המשטרה בר־לב ומנכ"ל המשרד, גד אבינר, דורשים לתת למשרתים במשטרה את כל התוספות והמענקים שיקבלו אנשי צבא הקבע.

במשרד המשטרה מבקשים להזכיר, כי בשנה האחרונה חודשה החלטת הממשלה מ־1979 לגבי הצמדת תנאי השכר של השוטרים לצבא הקבע.

מנכ"ל משרד המשטרה בדק אתמול את ההסדר בין האוצר לצבא עם מנכ"ל משרד־האוצר ועם הממונה על השכר.

במשטרת ישראל טענו אתמול, כי המענק ניתן כדי להסוות תוספת שכר ולמנוע דרישות המשטרה להשוואה.

לכתבנו נודע, כי המפקח הכללי של המשטרה הביע אתמול תרעומת בעניין זה. בביקור שערכה ועדת הפנים של הכנסת אמר המפכ"ל, כי „הדבר יכול לפגוע קשה במורל השוטרים. יש פה גם פגיעה באמינות הממשלה, משרד־המשטרה והמפכ"ל שהחליטו שכל תוספת תינתן גם למשטרה. להתחמקות מכך תהיה השפעה קשה על המשטרה, ויהיה לנו קשה להדוף את התביעה להקמת איגוד מקצועי לשוטרים".

● סגן ראש הממשלה ושר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, הקים יחידה לקידום השפה הערבית. בראש היחידה עומד אלוף (מיל) נסים עצמון, שהושאל לצורך זה מצה"ל.

מפוטרי „צים" יתבעו את יו"ר הוועד לדין אזרחי

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

120 עובדי „צים" שהוצאו לפנסייה מוקדמת במסגרת ההסכם שנחתם בין הנהלת חברת „צים" לוועד העובדים ומועצת פועלי חיפה, עומדים לתבוע לדין אזרחי את יו"ר הוועד, אורי צוקרמן, ואת חבר מועצת פועלי חיפה, משה גור, לתביעת נזיקין.

בינתיים פנו העובדים לרשות השופטת העליונה של הוועד־הפועל של ההסתדרות, בבקשה לדון בעירעורם. הם מאשימים את צוקרמן ב„מכירת" העובדים בתמורה לטובות־הנאה שקיבל מהנהלת החברה.

דברים אלה אמר אתמול הממונה על ההדרכה הימית ב„צים" משה ורדי, בכנס חירום שנערך בבניין „צים", בו נטלו חלק 120 העובדים שהוצאו לפנסייה מוקדמת.

השתלשלות העניינים

במהלך הכנס סיפר ורדי לעובדים — שחלקם היו מופתעים — ולעיתונאים, את השתלשלות העניינים בבית „צים" בשנה האחרונה.

לטענתו, חברי מועצת פועלי חיפה גור וקרן, בשיתוף עם יו"ר ועד העובדים, אורי צוקרמן, חתמו על הסכם להבראת החברה כביכול, על גבם של 120 מעובדי החברה שגילם עולה על 55 שנה.

לדברי ורדי, נאספו במשך השנה האחרונה בידי ועד פעולה שהתארגן, מאות מסמכים המצביעים, כי צוקרמן קיבל מהנהלת החברה רכב צמוד בתמורה לסיועו וכי זכה במכרז של מנהל אגף האדמיניסטרציה בחברה מבלי שהתבקש לעבור את המבחנים שנדרשו לעבור יתר המועמדים שחלקם היה עדיף עליו.

עוד מסר ורדי, כי לצוקרמן הובטח, שתוך זמן קצר יוכל לצאת לחו"ל. ורדי אמר עוד, כי כל החומר שנאסף במרוצת השנה האחרונה הועבר לעיונם של יועצים משפטיים ולעיונם של שני שופטים בדימוס. אלה הצביעו על חשדות לשחיתות בחברה והמליצו לעובדים לפנות לבית־המשפט. ורדי אמר, כי בידי העובדים מסמכים נוספים על פרשיות שחיתות נוספות שהתרחשו ב„צים", וקרא לעובדים המפוטרים לתרום 100 ש"ח לקידום מאבקם.

ב„צים" מכחישים

דובר חברת „צים", אליהו שרגאי, אמר אתמול בתגובה להאשמות העובדים, כי הנהלת „צים" דוחה האשמות אלה מכל וכל וכי כל מה שנעשה, נעשה על סמך התייעצות עם היועצים המשפטיים של ההנהלה ושל מועצת פועלי חיפה. הוא אמר, כי צוקרמן קיבל רכב על־פי אמות המידה הנקוטות ב„צים" לכל העובדים וטען, כי עדיין לא הוחלט על מינויו של אורי צוקרמן למנהל אגף האדמיניסטרציה בחברה.

יו"ר ועד עובדי החברה, אורי צוקרמן, אמר אתמול בתגובה, כי „צים" שרויה בחובות בסך 400 מיליון דולר וכי אחריותו המוסרית היא כלפי כל העובדים ולא רק כלפי אלה שנאלצים לעזוב את החברה בשל מצבה הכספי. „אילו נדרשתי פעם נוספת להחלטה את מי יש לפטר, הייתי מחליט אותו הדבר גם הפעם", אמר.

הממשלה תיצור שוק חדש למניות בנקאיות לא מוגנות

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה תיצור בעוד כשנה שוק חדש למניות בנקאיות לא מוגנות על ידי הסדר המניות.

שוק זה יהיה מצומצם בהיקפו ומטרתו להבטיח כי יהיה מדד אובייקטיבי לשווי האמיתי של המניות הבנקאיות, וזאת כהכנה לתוכנית הנשקלת בימים אלה להציע למחזיקי מניות הסדר להמשיך ולהחזיק מניות אלה במועד הפידיון תוך הפיכתן למניות לא מוגנות. הממשלה תשלים את פערי המחירים (בין המובטח של 1.04 ובין מחיר השוק) באמצעות מענק ואגרות חוב.

על תוכניות אלה יושבת ועדה בראשות מנכ"ל האוצר, עמנואל שרון.

תוכנית אחרת, שמטרתה לצמצם את נזק פדיון המניות בשנים 89־87, היא לשכנע כבר כיום גופים מוסדיים המחזיקים מניות הסדר למכור אותן לממשלה תמורת אגרות חוב ממשלתית לטווח ארוך. הסדר דומה נעשה עם מניות בסך 45 מיליון דולר שהיו בידי חברת העובדים, וזאת במסגרת הסדר לסייע לסו"ב.

הנפקות חדשות

משרד־האוצר קיבל פניות לאישור הנפקות של גופים עיסקיים בסך של 900 מיליון דולר, כ־650 בתעשייה, 70 בבנייה, 30 בתיירות ו־80 בחקלאות ואחרים. עד כה הוצאו אישורים בסכום של כ־300 מיליון דולר, מתוך מסגרת של 400 מיליון דולר שתוכננה.

הממונה על שוק ההון, יהודה דרורי, מסר אתמול, כי קיים ויכוח בין האוצר לבורסה בנושא הערבויות להנפקות אלה. האוצר גורס כי אין להטט יתר על המידה בנושא, מתוך הצורך שלא לקחת מחוייבות ממשלתית לנושא. הבורסה מצדה, טוענת, כי יש להקפיד שלכל הנפקה יהיו ערבויות מתאימות.

שטחי הכותנה לא יצומצמו בשל התאוששות השוק העולמי

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

היקף שטחי הכותנה יעמוד גם בעתיד על 600 אלף דונם, אמר אתמול סגן שר־החקלאות ח"כ בן־עוז, ביום עיון של מועצת הכותנה.

סגן השר צופה כי כבר השנה, או בשנה הבאה, תהיה התאוששות של מחירי הכותנה העולמית, וזאת בשל הסיבות הבאות: ירידת מלאים עולמית, שינוי בנתוני התפוקה של סין וצמצום המלאים בארץ זו, חיסול העודפים בארה"ב, ועלייה הדרגתית בצריכת הכותנה העולמית, שעלתה ב־20 השנים האחרונות מ־22 מליון כריכות ל־37 מיליון כריכות. בן־עוז סבור, שהמחיר העולמי יתייצב על 70־75 סנט לליברה. המחיר הוא 54 סנט לליברה.

כמויות מי־הביוב והמים המליחים שיעמדו לשימוש החקלאות בשנים הקרובות יהיו בסדרי גודל של 250 מיליון קוב לשנה והשימוש העיקרי והכלכלי ביותר במים אלו הוא בענף הכותנה (כיום מנוצלים כ־150 מיליון קוב מי קולחין להשקיית כותנה).

על מגדלי הכותנה לעשות מאמץ להגדלת היבולים, שיפור האיכות והקטנת התשומות, ובכך להעלות את ריווחיות הגידול. אין תחליף לגידול הכותנה, ומתוך כ־900 אלף דונם גידולי שדה בהשקייה יש לשמור על היקף של חצי מליון דונם כותנה, אמר בן־עוז ותבע מהממשלה לתמוך במדיניות הנותנת גיבוי ותמיכה לענף הכותנה בשנות המשבר, במטרה להגיע ליצוא של 200־250 מיליון דולר בשנה — בשנים הבאות.

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

ימי עיון בגבעת־חביבה

לחברינו העובדים במועצות הפועלים ובמוסדות ההסתדרות

יתקיימו בימים שני, שלישי 7־8.7.86

המחלקה לענייני ההסתדרות

שר־המשפטים האמריקני: ישראל משתפת פעולה בפרשת פולארד

סרב לומר אם צוות חוקרים ייצא לישראל לחקור את תא"ל סלע

וושינגטון. — שר המשפטים האמריקני אדווין מיז אמר אמש, כי ישראל משתפת פעולה בחקירת פרשת הריגול בה מעורב ג'ונתן פולארד.

מיז אמר במסיבת עיתונאים: „אני מבין כי ממשלת ישראל משתפת פעולה בפרשה. החקירה נמשכת. זה כל מה שאני יכול לומר בנידון".

מיז סירב לומר אם צוות של חוקרים אמריקנים יבוא לישראל כדי לחקור את אל"מ אביאם סלע, החשוד כי גייס את פולארד.

סלע ורפי איתן, החשוד כי עמד בראש פעולת הריגול, וכן שני דיפלומטים ישראלים אחרים, הוזכרו כחשודים ברשת הריגול, על פי כתב אישום של חבר מושבעים גדול שהוגש לפני חודש.

פרקליטים של סלע נועדו ביום שני עם פקידים במשרד המשפטים האמריקני כדי לברר אם יוגשו כתבי אישום פליליים ואם יוכל לקבל חסינות מפני העמדה למשפט, תמורת עדותו, אמרו מקורות במימשל האמריקני.

שני הנציגים הישראלים האחרים הכלולים בכתב האישום, ככר קיבלו חסינות תמורת מסירת עדות, כאשר חוקרים אמריקנים ביקרו בדצמבר אשתקד בישראל.

רון הראל — מחפש „הזדמנויות" או מתווך עיסקות נשק „רשמי"

האיש שהגרמנים מייחסים לו את ארגון עיסקת הנשק עם איראן הוא רון הראל, כבן 40, ממושב שדה־חמד — נמסר אתמול בערב בתכנית „מבט" בטלוויזיה.

הראל הוא קצין במילואים בחיל־האוויר ובעל מקצוע טכני. עם שיחרורו מהצבא פנה לסחר בנשק. תחילה הציע את שירותיו לחברת „אלוא", שבבעלות איש העסקים דוד קוליץ, אך פוטר ממנה לאחר תקופה קצרה.

כן עבר בשביל החברות הישראליות „אשגר" וג'י.מ.טי. ועזב גם אותו לאחר תקופה קצרה. אחר־כך הציע את שירותיו בעיקר בתיווך, במכירת ציוד ותחמושת אווירית לחברת ג'י.טי.אמ. החברה היא בבעלות מפיקת טלוויזיה אמריקנית, ושמה ברברה טלסי המקורבת לאנשי מימשל וקונגרס. גם כאן לא הצליח לעשות עסקים. והיום הוא עובר בשביל חברה חדשה, ששמה „טאסק" הפועלת בת"א בעסקי נשק.

לרון הראל אין אישור עקרוני ממשרד הבטחון לעסוק ביצוא בטחוני, כפי שיש ליצואני נשק מורשים. לאחר שלא הצליח בישראל חיפש קשר עם סוחרי נשק בחו"ל.

לרון הראל לא נמסרה כל הודעה. שהמשטרה הגרמנית חוקרת חשדות כלפיו או מחפשת אותו.

פרס: מחפש הזדמנויות

אולם ראש הממשלה פרס אומר, כי הידיעה, שגם נקבה בשמו של איש העסקים הישראלי רון הראל כמעורב בפרשה, איננה מוכיחה שום קשר לישראל. „יש הרבה ישראלים המחפשים הזדמנויות לסחר בנשק והם אינם מחייבים את מדינת־ישראל," אמר פרס בראיון לטלוויזיה.

שר הבטחון יצחק רבין אמר: „ככל שהדברים דווחו לי, אין לנו מעורבות בכך."

כתב אי.פי. מזכיר, כי היה זה רבין שאמר בכמה הזדמנויות שהמשך מלחמת איראן–עיראק הוא יתרון לישראל מכל מיני בחינות.

(אי.פי.)

תעודת הערכה למפעילו של פולארד ממפקד חיל־האוויר

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

אלוף משנה אביעם סלע, שעל־פי טענת ארה"ב היה מפעילו של ג'ונתן פולארד, זוכה להערכה רבה בחיל־האוויר ולגיבוי ממפקדי החיל. השבוע אף זכה לתעודת הערכה ממפקד חיל־אוויר אלוף עמוס לפידות על פעולתו המבצעית במסגרת החיל.

כזכור פורסם כי סלע, שהוא טייס קרב בכיר ומנוסה, משמש עתה כמפקד בסיס של חיל־האוויר במצפה־רמון וכי הוביל את מבנה המטוסים שתקף את הכור העיראקי.

בית־ספר ישראלי ל־500 ילדי השליחים בניו־יורק

מאת חנה איש־הורוביץ, כתבת „על המשמר"

ניו־יורק. — תכנית להקמת בית־ספר ישראלי בניו־יורק הציגו הקונסול הכללי של ישראל ד"ר משה יגר ורעייתו דבורה, בקבלת־פנים שערכו ביום שלישי לחברי ארגון תעשיות היצוא הישראליות בארה"ב.

לדברי דבורה יגר נמצאים בניו־יורק רבתי כ־500 ילדי שליחים, ובית־הספר אמור להקל עליהם את השהייה בארה"ב ואת קליטתם מחדש בישראל. בית־הספר אמור לפעול לפי תכנית הלימודים של משרד־החינוך הישראלי ובכפוף להוראת מדינת ניו־יורק.

הממשלה

(המשך מעמוד א')

אתמול נשאל שמיר על־ידי אחד השרים אם ידע על כך שבגניזה בקשת החנינה מטעם ראש השב"כ אברהם שלום נאמר כי הוא פעל „בסמכות וברשות". שמיר השיב, כי שמח על כך שראש השב"כ הגיש בקשת חנינה. אך הוא לא ידע מה נכלל בבקשה, אין זה עניינו, הוא לא אחראי למה שנכתב. הוא לא נתן אישור לכך ולא התערב. לגופו של דבר אמר שמיר, כי העלאת הטענה על־ידי ראש השב"כ. אין פירושה שזה בדיוק מה שהיה. יחד עם זאת, חזר שמיר ואמר כי לא מעניין אותו ולא חשוב לו מה נאמר בבקשת החנינה אלא שהוגשה בקשה לחנינה וזו נענתה.

שמיר סבור, כי הוראת בג"צ לקבל תצהירים לגבי קיום חקירה ותקיפות ארבעת החנינות, מחייבת קיום התייעצויות בינו ובין ראש־הממשלה ושר הבטחון ובין יתר הגורמים, כדי לשקול כיצד להשיב.

משפטנים מבחוץ

ראש הממשלה שמעון פרס עומד להיוועץ במשפטנים מן החוץ (ולא היועץ המשפטי לממשלה) כדי לדעת מה האפשרויות הפתוחות לפניו מבחינת סוגי חקירה אפשריים פרט לוועדת חקירה לפי חוק.

„הגורים והשחלים"

שמיר הגיב אתמול על ידיעות כאילו הוא שוקל הליכה לבחירות. עמדתו היא, כי הוא מתנגד לבחירות מוקדמות, מאחר שהדבר יכניס את המשק למערבולת לא רצויה ולא נחוצה. אבל אם „הגורים והשחלים", כדבריו שלשום בעכו, יגרמו לפירוק הממשלה — לא יהיה מנוס מבחירות מוקדמות ואז הליכוד לא יחשוש מכך, כי הוא לא יפסיד בבחירות אלה.

תכבד פסיקת בג"צ

ראש הממשלה שמעון פרס ושר הבטחון יצחק רבין אמרו אמש, כי הממשלה תכבד כל פסיקה של בג"צ בפרשת השב"כ, ותינהג לפיה בחקירת הפרשה. השניים הופיעו בשידור „מוקד" בטלוויזיה, שהוקדש למלאות עשור ל„מבצע אנטבה".

„במידה שהדבר תלוי בנו לא היינו ממליצים לפתוח בחקירה, אבל אם לזרוע המשפטית יש שיקול דעת משלה, והיא תגיד, שמבחינה משפטית יש לנהוג כך — ננהג", אמר פרס.

ראש הממשלה ציין, כי בכוונתו להקים ועדה של אנשי בטחון וחוק, שתלמד את הלקחים של הפרשה כדי לקבוע כללים לעתיד. אם יש צורך, יהיה פיקוח, אבל הדבר לא יחליש במאומה את המלחמה. „אנו סבורים, שאין להרוג שבויים ואין להטות דין, אבל יש להילחם במחבלים בנחישות ובדרכים מתוחכמות."

מש' הבריאות שלח „הזמנה"

(המשך מעמוד א')

דרוש „אישור" השובתות. לא ייתכן שצוות מנתחים ימתין שעה וחצי לאישור נתוח דחוף של חולה סרטן, המוטל על שולחן הניתוחים.

תוצאות חמורות

פרופ' פנחס, מנהל ביה"ח הדסה בירושלים, אמר כי המצב נעשה גרוע מיום ליום. יש נזק מצטבר לחולים והתוצאות יהיו חמורות מאוד. מלבד הסבל הנגרם בשל השביתה יש גם היבטים נפשיים הנובעים מהפקרת חולים, חוסר ודאות. תלותם של חולים וצוותים רפואיים בהחלטות האחיות. מה כן ומה לא ניתן לבצע. בשביתת הרופאים לא הגענו למצב כזה, אמר פרופ' פנחס והוסיף כי שילוח החולים הביתה גורם ל„הדסה", ל„שערי צדק" ו„ביקור חולים" הפסדים כספיים כבדים, שיסבכו את המוסדות הללו אחרי השביתה.

מנהל מחלקה אורטופדית ב„איכילוב", יצא אתמול בהופעה בטלוויזיה במילים חריפות נגד האחיות החוסמות כל אפשרות למתן סיוע לחולים, וכל בקשה לביצוע ניתוחים דחופים לאנשים עם שברים, כולל קורבנות תאונות דרכים.

רופאי קופ"ח: ועדת חקירה

ארגון בתי־חולים של קופ"ח הורה לחבריו שלא לבצע עבודות של האחיות אלא רק תפקידים של הרופאים. כן דורשים הקמת ועדת חקירה שתבדוק סיבת ההידרדרות בשירותי הבריאות.

אתמול נמסר בשם שר־האוצר כי הוא אינו מוכן להיכנס למשא־ומתן כל עוד האחיות שובתות. ממטה השביתה נאמר כי לא יסכימו לשום תנאים מוקדמים. האחיות דורשות משא־ומתן מיידי על כל הנושאים היחודיים. יו"ר האגוד המקצועי חיים הברפלד פנה גם הוא לאחיות וביקש שיחזרו לעבודה.

קריאת פרופ' בירן

פרופ' שושנה בירן מנהל מחלקה אונקולוגית הדסה ירושלים פנתה לאחיות בקריאה נירגשת לחזור מייד לעבודה. כל יום מוסיף נזקים בלתי־ניתנים לתקון: חולה שהניתוח שלו נידחה מפסיד אפשרות הבראה. „בעבר, בשביתות במערכת שרותי הבריאות, לא פגעו קבוצות השובתים במחלקות אונקולוגיות. הפעם המצב הוא אחר לגמרי" — אמרה.

מה קודם למה

אתמול פנו 4 מנהלי בתי־חולים — בלינסון, תל־השומר, סורוקה ורמב"ם אל האחיות לחזור מייד לעבודה, ובמקביל לפתוח במשא־ומתן.

הנושא הזה של הפסקת השביתה ופתיחת המשא־ומתן נהפך למכשלה. מטה האחיות מסרב לחזור לעבודה עם תחילת המשא־ומתן. האחיות מסכימות להביא בהדרגה את המערכת לעבודה מלאה — בכפוף להתקדמות המעבידים לקראת מילוי דרישתן. האוצר דורש, כאמור, חזרה לעבודה ואחר כך משא־ומתן.

מנהל בי"ח, שביקש שלא לנקוב בשמו אמר כי הוא עומד אל מול מחזה מעורר אימים הדומה למה שקרה באנטבה — האחיות מחזיקות בחולים כבני־ערובה. הן דורשות מילוי תביעותיהן, ולא, ישלמו בבריאותם של החולים המאושפזים, וגם של אלה הממתינים לעזרה בבית.

מחלוקת גור–נסים

רה"מ שמעון פרס ניפגש אתמול בבוקר עם שרי האוצר והבריאות לדון בנושא משבר האחיות. למעשה לא חל כל שינוי בעמדת הממשלה בעקבות התייעצות זו. נתגלעו חילוקי דיעות בין השרים משה נסים ומוטה גור. כאשר שר־הבריאות מוכן לפתוח משא־ומתן עם האחיות גם במקרה שרק חלק מן האחיות יחזרו לעבודה, בעוד שר־האוצר אינו מוכן בשום אופן „לנהל משא ומתן עם שובתים", ודורש שבטרם משא־ומתן יחזרו כל האחיות לעבודה סדירה.

מזכירי התק"ם: לחקור מבלי לחרוץ משפט

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

מזכירי התנועה הקיבוצית המאוחדת קוראים לחקור את פרשת השב"כ ולהביא לגילוי האמת, תוך הבטחת החסיון הדרוש של סודות בטחוניים העשויים לעלות תוך כדי חקירה כזאת.

בהודעה שפירסמו אתמול קובעים ידלין ופרי: אין לחרוץ משפט על הדרג המדיני או המבצע בטרם חקירה.

שני חיילי צה"ל נפצעו מידי מרגמות

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שני חיילי צה"ל נפצעו אמש באזור אושיאה מאש מרגמות שנורתה מצפון לרצועת הבטחון. חיילי צה"ל השיבו באש מקלעים ומרגמות לעבר הכפרים השיעיים שמצפון לרצועת הבטחון.

צלצול מהיר

יוסי אחימאיר, דובר מ"מ רה"מ ושר־החוץ י. שמיר

שמיר איננו מוכן להיחקר על־ידי הטלוויזיה

אומרים שלשכת שר־החוץ פעילה מאוד בכל הנוגע להפעלת לחצים תקשורתיים־פוליטיים על מחלקת החדשות של הטלוויזיה בכל הנוגע לפרשת השב"כ...

מפעם לפעם, כשיש צורך בכך, פונים ומעירים, וכצריך לבקר — מבקרים. למרות, שכשמדובר באנשים מסויימים בטלוויזיה, זה לא כל־כך קל...

מה אתם דורשים?

אנחנו דורשים איזון. כשמתעוררת השאלה אם צריך או לא צריך ועדת חקירה, לא יתכן שיביאו לטלוויזיה את שר המשפטים לשעבר, חיים צדוק, או את השופט בנימין כהן, המצדדים בחקירה, בלא שיופיעו נגדם גם משפטנים המתנגדים לה. וכך גם כשמדובר בשרים או בח"כים. שלא לדבר על יותר דיוק ואובייקטיביות מצד הכתבים. לא יתכן, שהכתב לענייני משפט ישמש כשופרו החד־צדדי של היועץ המשפטי לשעבר. כשם שנהג בתחילת הפרשה. נראה לי שזהו המינימום שאני יכול לדרוש גם כעיתונאי וגם כיועץ תקשורת.

כיצד ניתן לשמור על איזון אם גיבור הפרשה, יצחק שמיר ועמיתיו המצדדים בו, מסרבים להתראיין?

אם שמיר מסרב להיחקר על־ידי גורם משפטי, אז מובן מאליו שהוא איננו מוכן להיחקר על־ידי הטלוויזיה. מה גם שהטלוויזיה נמנעת מלסקר אותו כשהוא נואם או מופיע בשטח. אחר־כך הם מחפשים את החומר שחסר להם ומבקשים לראיין אותו. אתמול, אגב, הסכים שמיר להתראיין לכתב הטלוויזיה בערבית, משום שהוא סבור שהם הוגנים כלפיו הרבה יותר מעמיתיהם בעברית. עם זאת, צריך להודות, כי בימים האחרונים. אולי בעקבות הפניות, תוקנו העיוותים וסגנון הדיווח שופר ואיננו חד־צדדי כפי שהיה לפני־כן.

אורי סביר, יועץ רה"מ לתקשורת

הכל על בסיס מקצועי

אומרים, כי גם לשכת רה"מ מבקשת להמעיט בדיווחים על פרשת השב"כ בטלוויזיה.

בקשות ותיאומים יש תמיד משני הצדדים, אבל — רק על בסיס מקצועי. כשהקריטריון היחידי הוא החדשותי. מעבר לזה, לא ידוע לי על לחצים כלשהם.

אתי רונאל

אמש במוקד

מאנטבה עד השב"כ

ציון יום השנה העשירי למבצע אנטבה החזיר את כולנו לימי החדוה ולאווירת האופוריה בעקבות פעולת החילוץ הנועזת של צה"ל, שבזכותה ישבו אמש באולפן מוקד גם כמה עשרות מן הניצולים. שני המרואיינים, ראש־הממשלה שמעון פרס ושר־הביטחון יצחק רבין החליפו ביניהם את התפקידים שבהם כיהנו בעת מבצע יונתן. בזמנו אף התחרו על זכות הבכורה להצלחת המבצע, ואילו הפעם הופיעו כצמד הרמוני להפליא. גם בנושאים אחרים שהועלו בראיון דיברו השניים בקול אחד.

לא היו חידושים בתשובותיהם על המלחמה בטרור ואפשר להסכים עם הערתו של שר־הביטחון שלא ניתן לחסל את הטרור באמצעים צבאיים. לכל היותר ניתן לפעול למניעת מעשי חבלה או להרתעת המחבלים.

אך בלי התייחסות לפרשת השב"כ לא ניתן היום לקיים דיון — אפילו הוא מוקדש לאירוע היסטורי. מתשובותיהם של השניים אפשר להבין כי אילו ניתן הדבר היו צריכים לסגור את התיק ולהימנע מהחקירה הספציפית של הפרשה. אך המצב החדש שנוצר עם החלטת הבג"ץ מאלץ אותם לכתון את תמונת המצב מחדש. לעומת זאת לא שמענו לדברי פרס ורבין הד להחלטת סיעת המערך, התובעת הקמת ועדת חקירה משפטית. נדמה, כי ראש־הממשלה ושר־הביטחון אינם שותפים להחלטה זו. ורק החלטה של בג"ץ תשכנע אותם. מכל מקום התביעה לחקור את הפרשה לא נשמעה אמש מפי ראש הממשלה ושר הביטחון.

דורית גפן

רובינשטיין: פרשת השב"כ חמורה מווטרגייט

אם לא תקום ועדת חקירה תפרוש „שינוי" מהממשלה

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

מועצת „שינוי" החליטה אמש כי אם לא תוקם ועדת חקירה משטרתית או משפטית — תפרוש „שינוי" מן הממשלה.

השר אמנון רובינשטיין אמר כי הפרשה הזו יותר חמורה מווטרגייט. לדבריו לא נעשה כאן רק כיסוי או חיפוי אלא קצין בכיר בצה"ל עמד בכל העינויים, ודרגים בכירים ידעו עליו. מי שידע ושתק לא ראוי לשום כהונה בישראל, זהו כתם שלא מאפשר כהונה ציבורית למי שאשם בו. עוד אמר השר רובינשטיין כי עמדת „שינוי" השפיעה על המערך לתמוך בוועדת חקירה.

אין דרך שלישית

השר הוסיף כי בין ועדת משטרתית לבין ועדה משפטית. אין דרך שלישית. לדבריו הוא מתנגד לחקירה באמצעות בודק יחיד.

משפחות המחבלים שנרצחו פונות בעתירה לבג"צ

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

משפחות המחבלים שנרצחו בידי אנשי השב"כ ייפו את כוחם של עו"ד מחמד מיעארי, ח"כ מטעם „הרשימה המתקדמת לשלום" ושל עוה"ד כאמל ד־אהר, לפנות לבג"ץ ולבקש כי יורה על חקירה למען גילוי רוצחי בניהם ולמען גילוי המחפים עליהם.

הפונים הם: שחאדה אבו־ג'אמע, ומוחמד עבדאללה אבו־ג'אמע, שניהם תושבי ח'אן־יונס, ששני המחבלים הם קרובי משפחתם.

חה"כ מיעארי אמר, שנעשה נסיון לקבור את פרשת הרצח ולהתרכז בצדדים המשפטיים והפוליטיים שהשתלשלו מן הרצח. הוא הביע תמיכה „בחשיפת השקרים והעלילות ובחשיפת חלקו של ראש הממשלה דאז, יצחק שמיר בפרשה". חה"כ מיעארי הבטיח „כי לא ישקוט ולא ינוח עד אשר מבצעי הלינץ' ונותני ההוראה יתנו את הדין על רצח בדם קר של שני שבויים".

על המשמר
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות־שק־דואר־נעל־ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St., Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102–121 טל' 225125–6, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673, המען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040.

ח"כ יאיר צבן

„קוד סודי" לילדי אזרחי ישראל שנולדו בחו"ל מוטבע בתעודת הזיהוי

הקידומת 20 ניתנת לילדיהם של אזרחי ישראל שנולדו בחו"ל מאז 1980 וח"כ צבן הביע חשש שהדבר נעשה מטעמי „כשרות" — לצורך זיהויים של ילדים אלה

מאת יצחק שור ומוטי בסוק, כתבינו בכנסת

מאז 1980 מקבלים ילדי אזרחים ישראליים שנולדו בחו"ל מספר זהות מיוחד, קידומת 20 — גילה אתמול ח"כ יאיר צבן.

ח"כ צבן הביע חשש שמא נעשה הדבר מטעמים דתיים לצורך בדיקת „כשרות" זהותם היהודית של אותם ילדים. הוא הגיש הצעת חוק פרטית לתיקון חוק מירשם האוכלוסין, שבה נאמר: מספר הזהות לא יכלול נתון סימן או רמז שיש בהם כדי לגלות פרט כלשהו על אותו תושב, לרבות מוצאו, מינו, דתו, לאומיותו או מקום לידתו.

אין „רשימות שחורות"

„חברות קדישא אינן מכינות רשימות שחורות, של לאיהודים הרשומים כיהודים, שנקברו בבתי עלמין יהודיים ויש להוציאם משם. לא היתה תוכנית כזאת ולא קיימת תוכנית כזאת". דברים אלו אמר אתמול שר הדתות ד"ר יוסף בורג, בתשובה לשאילתה בע"פ של בנימין בן־אליעזר (מערך־יחד).

שר הדתות אמר עוד, כי בכל מקרה של קבורת לאיהודי בבית עלמין יהודי, „ע"י תרמית והערמה", קיימת הוראה לפנות לשלושה גורמים: המשרד לעניני דתות, הרבנות הראשית ומשרד הבריאות. לפני כל פעולה.

בהתיחסו לנסיון של חרדים, לפגוע בקברו של הרב הרפורמי פרידמן, בהר הזיתים, אמר ד"ר בורג, כי הוא מסתייג מכל המהלך הנ"ל. „הנקבר היה רב רפורמי. יהודי טוב בשטחי הציונות. המעשה שנעשה הוא מחפיר".

סותמים את הפה להרצל

„לא נותנים להרצל לדבר". זעקו חברי תנועת תל"ם (תנועה לציונות מגשימה) כשחבר המחופש להרצל, ניסה לנאום במושב הוועד הפועל הציוני. הסדרן הוריד את הרצל מהבימה. נאום הסטורי נמנע מהציבור. (תצלום: אלהרר יצחק)

„יש מטופלים הפונים ללשכה הסוציאלית ובידם נשק־חם"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

משרד העבודה והרווחה מתכוון להגביר את המלחמה באלימות בתוך המשפחה, גם בדרך של חקיקה שתביא להחמרת העונשים. הממשלה רואה חובה לעצמה להגן על עובדי הציבור בכלל, ועל העובדים בשרותי הרווחה בפרט, אמר שר העבודה והרווחה, משה קצב, בהשיבו לארבע הצעות לסדר, בנושא רצח העובדת הסוציאלית עמליה (אמי) לוין, במגדל העמק, השבוע.

אמירה סרטני (מפ"ם) טענה כי העובדים הסוציאלים, הם כבחינת חיילים הנשלחים ע"י המדינה ל־מלחמת קודש בבערות, בתוקפנות, בתיסכול, בקפוח ובעוני. התוכנית הכלכלית הוסיפה סוג חדש של מטופלים — המפוטרים. אצל חלק מהפונים תחושת הבושה והזעם. על פגיעה בכבודם, מתפרצת בדרך האלימות כנגד הסביבה. טיפול באבטלה ובמצוקה הגוברת מחייב בעלי מקצוע מסורים ותקציבים, התעלמות מהבעיה כמוה כהתעלמות ממחלה קשה, שסופה להפך לחשוכת מרפא.

יצחק פרץ (מערך) הפנה אצבע מאשימה, כלפי המשטרה, בפרשת רצח העובדת הסוציאלית אמי לוין. המצב הכלכלי הקשה, מטיל על העובדים הסוציאלים עומס רב, שלא כולם מסוגלים לעמוד בו.

רן כהן (ר"צ) סיפר כי בחודשים האחרונים התגברה תופעת האלימות נגד העובדים הסוציאלים, מאיימים עליהם גם בבתיהם, יש מטופלים המגיעים ללשכה הסוציאלית עם נשק חם. נוצר מצב קשה. בו חלק מן העובדים הסוציאלים חושש לדווח למשטרה על האיומים.

התקפאה לא היתה מלאה

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

מתוצאות 65 סקרים שערכה הרשות להגנת הצרכן עולה כי הסרקים בתוכנית הכלכלית היו רבים והתקפאה לא היתה מלאה. פרטים על הסקרים נמסרו אתמול על־ידי יו"ר הרשות נחמה קצב במפגש צרכנים ארצי שהתקיים בתל־אביב.

[illegible]

הוועד הפועל הציוני החליט: בחירות לקונגרס

התקבלה הצעת מפ"ם והקונפדרציה לשריין 20"10 אחוז ממושבי הקונגרס הציוני לנציגי הנוער

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

הוועד הפועל הציוני הצביע אמש ב־3 נושאים מרכזיים: הקמת תנועת מגשימים, עריכת בחירות לקונגרס הציוני בישראל ויישום דו"ח לנדאו בנושא השליחות.

ברוב של 72 בעד ו־64 נגד החליטה אתמול מליאת הוועד הפועל הציוני על קיום בחירות בפדראציות בתפוצות. רק אם יסכימו כל נציגי הארגונים היהודיים ברוב של 100 אחוז להימנע מבחירות, אפשר יהיה להסתפק בהסדר בדבר ייצוג בקונגרס הציוני ולהימנע מבחירות.

החלטה זו פרושה דמוקרטיזציה של התנועה הציונית. והישג ניכר ליו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצ'ין, שהטיל כל כובד משקלו והעמיד את יוקרתו ומעמדו על כפות המאזניים כאשר איים להתפטר אם לא יוחלט על קיום הבחירות.

תנועה עולמית אוטונומית של מגשימי עלייה תוקם במסגרת ההסתדרות הציונית. כך הוחלט אתמול ברוב קולות (22 נגד 11) בוועדה המיוחדת של הוועד הפועל הציוני בעניין זה. מליאת הוועד הפועל הציוני תתבקש להכריע הלילה בנושא זה. הוועדה מציעה לוועד הפועל הציוני, להסמיך את ההנהלה הציונית לנקוט הצעדים הדרושים, בתיאום עם ועדת ההיגוי המייצגת את כל התנועות המג־שימות, ולהביא את מסקנותיה לאישורו הסופי של הוועד הפועל הציוני הבא.

הוועדה קיבלה את הצעת הקונ־פדרציה ומפ"ם לשריין 20"10 אחוז ממושבי הקונגרס הציוני לנציגי הנוער מבלי להגדיל את מספר הצירים. כן החליטה הוועדה שבנציגי הנוער יוחקנו גילאי 35־18.

עוד מבקש הוועד הפועל הציוני להטיל על ההנהלה הציונית ליזום מבצע חינוכי עולמי המוקדש על מחוייבותה של התנועה הציונית ומדינת־ישראל לעקרונות היסוד של דמוקרטיה, שוויון, חופש הדת וסובלנות.

הוועדה בנושא הבחירות בישראל לקונגרס הציוני, החליטה ברוב קולות (30 בעד ו־5 נגד) לבקש מהוועד הפועל הציוני לקרוא למפלגות הפוליטיות בישראל לבחון את האפשרות לעריכת בחירות לקונגרס הציוני גם בישראל.

דב זכין חבר ההנהלה

נציג מפ"ם בהנהלה הציונית, דב זכין, נכנס אתמול לתפקידו כחבר ההנהלה הציונית העולמית כחבר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית.

„נבזים" אמר הממונה על ההכנסות לח"כים ש„סחבו" הדיון בהיטל הרכב

חברי ועדת הכספים ניסו כנראה לערוך ליל סילבסטר (סחבת) באישור היטל הרכב והממונה על ההכנסות יצא מכליו

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

סערת הרוחות פרצה בוועדת הכספים בעת הדיון על ההיטל על הרכב. הממונה על הכנסות המדינה כינה את חברי הכנסת „נבזים" ואיים על חברי הכנסת ש„טמטו" בו. הדבר קרה שלשום בישיבה לילית ארוכה מאוד שבה ניסו מספר חברי כנסת לנהוג „סילבסטר" (סחבת) על מנת לעכב את אישור ההיטל.

כאשר בשלב מסויים ביקש הממונה על הכנסות המדינה ישראל כרון לקרוא בקול קטע מסויים בחוק ביקש הח"כ דן תיכון שכרון ביקש הוא קורא.

יו"ר הוועדה ח"כ אברהם שפירא אמר „בשעה כזאת לא צריך לרדת בדיוק מאיפה קוראים." דן תיכון התעקש אבל או הפתיע כרון: „לא אומר לך". אחר כך אמר לתיכון „אני לך אטפל אישית". תיכון „סיפש לך ממה" כרון „אתם נבזים אם שופטים את דמי, ואת נבזות". מהעבר השני נשמע קולו של ח"כ רק אמיה „הוא צודק". יו"ר שפירא, ביקש למחוק את כל הזילזולי הדברים מהפרוטוקול. כרון הכחיש כי אמר „נבזים" אלא נבזות. אך הדברים נפרשו הוא אכן אמר לחברי הכנסת „נבזים". ואיומו של כרון לתיכון על כך שהוא „יטפל" בו אישית והתקבל ביותר חמורה אצל חברי הכנסת, אשר ראו בכך איום משורש של מי שאחראי על המיסוי במדינה על חברי כנסת.

יו"ר ועדת הכספים, מנסה לחזות המשבר הכריע: „אפילו מלאך היה משתגע בלילה שכזה".

הלל שינה דעתו — „שואה" יוקרן בכנסת ביום השבעתו של ואלדהיים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

יו"ר הכנסת שלמה הלל, שינה את דעתו והתיר הקרנת הסרט „שואה" ביום ג' הבא – יום השבעתו של קורט ואלדהיים לתפקיד קנצלר באוסטריה.

את הקרנת הסרט יזם מיכאל איתן (ליכוד), שהציע את הרעיון ליו"ר ועדת החינוך נחמן רז. הלל אישר עקרונית. מאוחר יותר נסוג בטענה „שראש־הממשלה ושר החוץ אמרו, שאין טעם בביטוי הפגנתי מעין זה. וביקשו להקרין את הסרט במועד אחר".

אתמול שוחח חה"כ נחמן רז עם שר החוץ שמיר והאחרון אמר שאין לו התנגדות להקרנת הסרט ביום השבעת ואלדהיים. הלל אישר הקרנה לחברי ועדת החינוך בלבד, במסגרת עבודת הוועדה, ולא לפני כל חה"כ. ואולם בשיחה בעל־פה עם יו"ר ועדת החינוך אמר יו"ר הכנסת. שלא משנה לו אם ההקרנה תיערך באולם ההרצאות של הכנסת, ולא בחדר הוועדה. לפיכך יוזמנו להקרנת כל חה"כים, הכתבים הפרלמנטריים וניצולי שואה מקרב עובדי הכנסת.

הח"כים גרוסמן וכהן: למנוע לידת ילדים מפגרים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) ורן כהן (ר"צ) תבעו אתמול במניעת לידתם של מפגרים. בישיבתה של ועדת העבודה והרווחה מסר מנהל השירות למפגר, כי מדי שנה נוספים 120 ילדים מפגרים. שר העבודה משה קצב מסר כי ממתינים עתה בתור לסידור כ־1000 מפגרים. חלק מהם ממתין מספר שנים, אך יימצא סידור רק ל־100.

על כך השיבה חייקה גרוסמן, שהגורמים הגנטיים צריכים להבטיח שיהיו תנאים שימנעו מראש לידתם של ילדים מפגרים. עם זאת יש להבטיח חיים אנושיים למפגרים. הבעיה מחויבת הורסת משפחות. רן כהן אמר שהכרחית הענקת הבדיקות המוקדמות לנשים בהריון במגמה לאבחן עוברים שייולדו מפגרים.

המשנה למנכ"ל העבודה י. בריק מסר לוועדה שבעזרת הגנטיקה נמצא פתרון לילדים מפגרים נטושים בבתי־החולים.

חוק בקריאה ראשונה: 20% מהמיסוי על הרכב — לפיתוח תשתית הכבישים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת קיבלה אתמול בקריאה ראשונה הצעת חוק, הקובעת כי עשרים אחוז מסך הכנסות המדינה מהמיסוי על רכב יועברו לפיתוח תשתית הכבישים בארץ. את הצעת החוק יזמה תת־הוועדה לבטיחות בדרכים. הצעת החוק התקבלה בניגוד לעמדת סגן שר האוצר עדי אמוראי.

אוריאל לין (ליכוד־ליברלים), היו"ר של תת הוועדה, נימק את הצעת החוק. טען כי קבלתו תהיה נקודת מפנה במצב התעבורה הבטיחותית בישראל. היום המדינה גובה מבעלי הרכב מיסים בגובה של מיליארד ושלוש מאות מיליון דולר בשנה. מאידך, בפיתוח תשתית הכבישים, משקיעה המדינה לא יותר מ־44 מיליון דולר. ובשנת 1970. לשם השוואה, כאשר צי הרכב בארץ היה קטן בהיקפו מהיום, השקיעה המדינה בתשתית הכבישים, 130 מיליון דולר.

לדעת אוריאל לין, ההשקעות בתשתית הכבישים, היא הדרך הבדוקה והיעילה ביותר, להפחתת מספר הנפגעים בתאונות דרכים.

עדי אמוראי טען כי המדיניות של האוצר אינה בוטים ליעד את הכנסות המדינה למטרה ספציפית, ותהיה הדבשה נאותה. לדעתו יש להשקיע את המיסים, שמשלמים בעלי הרכב, לפי סדרי העדיפויות שקובעת הממשלה.

בהגרלת האגודה למען החייל בישראל

המספר 0695015 מהאמיסיה הראשונה זכה בדירת 3 חדרים בבאר־שבע.
המספר 2842075 מהאמיסיה השניה זכה בדירת 3 חדרים בבאר־שבע.
מהאמיסיה הראשונה זכו במכונית אוטוביאנקי ג'וניור 3 המספרים הבאים: 0187050, 0564750, 2259248.
מהאמיסיה השניה זכו במכונית אוטוביאנקי ג'וניור 3 המספרים הבאים: 2813554, 5814234, 4733617.
מהאמיסיה הראשונה זכו במכשיר וידיאו־טייפ המספרים: 0641733, 1676624, 1773434, 2023726, 1659990.
מהאמיסיה השניה זכו במכשיר וידיאו־טייפ המספרים: 2913384, 2950649, 3534266, 4624109, 4783055.
מהאמיסיה הראשונה זכו באופניים „סימבה" המספרים: 0617082, 0647644, 1441531, 1577426, 3001665.
מהאמיסיה השניה זכו באופניים „סימבה" המספרים: 3461028, 3740350, 3586742, 3944807, 4823575.
[illegible]

לצבי ברנשטיין
ברמות לבביות לקבלת התואר „יקיר תל־אביב".
רות ויעקב אל פז

אנשי הכפר מידיה הפגינו מול לשכת נחמקין שאנשיו עקרו העצים

נחמקין טען שמשרדו אינו מטפל בנושא המצוי בדיון בבג"ץ ■ סגנו כץ־עוז חזר על הטענה שאלה הן אדמות מדינה שהכפריים פלשו אליהן וכי תביעתם היא תביעה פוליטית

מאת יוסף גלילי
כתב „על המשמר"

עשרות אנשים תושבי כפר מידיה ואוהדים המזדהים עמם הפגינו אתמול בבוקר מול לשכת שר החקלאות בתל־אביב, במחאה על עקירת עצי זית, אשר לטענתם הם „עצים עתיקים שניטעו לפני 60 שנה ויותר".

מוכתרי הכפר מידיה, סולימן ג'אמיל וחסין סרדא, מתחו ביקורת חריפה על העקירה של 3300 עצי זית, שהיו לדבריהם מקור יחיד לפרנסת 600 נפש בכפר. הם טענו כי אגרונום עובד מדינה, איש בשמו סירבו לנקוב, אמר את הנזק ב־6.6 מיליון דולר.

לפני לשכת השר הוצבו כמה עצי זית עתיקים ועליהם סיסמאות: „נטעו אותי לפני 60 שנה", „כמוני עקרתם 3300 עץ", „ירשנו את אדמותינו מאבות אבותינו" וכיוצא באלה סיסמאות.

המוכתרים טענו, כי אחרי מלחמת ששת הימים הפסידו 10 אלפים דונם מעבר לוואדי, ובקו הירוק, ובשארו להם 2500 דונם בלבד לחקלאות ולבנייה מעברו השני של הוואדי, ומעברו האחר של הקו הירוק, שם עקרו להם עתה את עצי הזית.

המפגינים הכחישו את טענת המינהל כי הם פלשו לשטח לאילהם ונטעו בו עצים, לטענתם, המינהל והשלטונות הם שפלשו ועקרו". „אנו תובעים להפסיק לעקור עצים ולהניח לנו לעבד את אדמתנו. על המדינה לפצות אותנו על הנזקים ולהביא את האשמים לדין", אמרו המוכתרים. „אנו חוששים מהודעתו של אלון גלילי, ראש הסיירת הירוקה, כי „יהרוס את הבתים כפי שעקרו את העצים".

קוונצת צעירים בראשותו של אידריס מואסי, מרכז הדור הצעיר של מפ"ם, שבאו להזדהות עם המפגינים, חילקו למפגינים משקאות וכריכים.

בתשובה לשאלתי אמר אידריס מואסי: „האדמות הן קרקעות פרטיות של אנשים המעבדים אותן זה עשרות שנים. זו פרנסתם היחידה. עקירת נטוע היא פגיעה בטבע ובזכויות האדם כאשר הוא. גם אם המדינה אולי „צודקת" אין זה פוטר אותה מלהתחשב בתושבי הכפר. שהם חסרי אמצעים להגן על עצמם ולהתמודד עם השלטונות".

שבתאי לוי מרמת־גן (נכה תאונה), המגדיר את עצמו כ„מפגין מקצועי", אמר: „באתי להזדהות עם תושבי כפר מידיה שנפגעו מן המימסר. כאשר נגמרו המלחמות צריך לחיות בשלום עם הפלשתינאים, לכן אני מפגין יחד אתם".

שר החקלאות אריק נחמקין אמר בתשובה לשאלה: „ברגע אנו לא מטפלים בנושא כי הוא נמצא בדיון בבג"ץ לפי תביעת תושבי מידיה. לפיכך הנושא הוא בגדר סוב יודיצה. פעלנו לפי החוק אחרי בדיקה משפטית כדי להיות משוכנעים. לנפגעים הזכות לקבל „הגנה משפטית".

סגן שר החקלאות ח"כ כץ עוז אמר בתשובה לשאלת כתבנו, כי כפר מידיה שוכן מהצד השני של הקו הירוק. הגבול שנקבע במלחמת השיחרור ב־1948 יצר תחום שאולי בעבר היה שייך לתושבי הכפר. כמו הרבה שטחים במדינת ישראל. השטחים שמהם נעקרו העצים רשומים בטאבו כשטחי מדינת ישראל מאז 1968. תביעת תושבי הכפר לבעלות הקרקע היא תביעה פוליטית, המבוססת על הטענה שהקו הירוק לא עובר במקום הנכון. תביעות מהסוג הזה יש בוודאי לרבים בגדה, אולם משרד החקלאות אחראי על שמירת אדמות המדינה גם לאורך הגבולות".

בשעות אחה"צ נפגש סגן־השר כץ־עוז עם משלחת של תושבי כפר מידיה בהשתתפות אידריס מואסי. סגן השר הבטיח למשלחת לבקר בקרוב בכפר כדי לעמוד מקרוב על בעיותיהם, עם זאת הדגיש, כי הוא ממתין להחלטת בג"ץ בנושא זה.

מוכתרי מידיה בהפגנה מול משרד החקלאות. (תצלום: ברוטמן)

בטקס האזכרה ל„יוני"

שצ'רנסקי: תליתי את תמונתו של יוני בתאי ושאבתי ממנו עידוד

„מבצע אנטבה, שיוני היה במרכזו, היה האות הראשון שניתן לעולם הרחב, שאין להיכנע לטרור ואפשר להכניעו" — אמר ראש הממשלה שמעון פרס, שהספיד אתמול את סגן אלוף יוני נתניהו המנוח בטקס האזכרה במלאות 10 שנים למותו, שהתקיים בבית הקברות הצבאי על הר הרצל בירושלים.

הטקס התקיים במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג, השר גד יעקבי, אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק, בני המשפחה ומאות ידידים של „יוני".

ראש הממשלה אמר, כי עד למבצע אנטבה הרים העולם „ידיים מריניות" „בפני הטרוריסטים, במקום להתייצב נגד ב„זרועות צבאיות". הוא אמר כי מבצע אנטבה הוכיח „שעימות עם מטורפי הדרך אינו עימות אבוד וממילא היווה נקודת מפנה שתרמה להיערכות הולמת חדשה כנגד פגע הטרור.

נתן שצ'רנסקי סיפר כיצד ריגש מבצע אנטבה את יהודי בריה"מ ובמיוחד את הסרובניקים. „הפחד התחלף בשמחה" הוא אמר. והוסיף כי בבריה"מ התקבל שחרורם של החטופים בזעם. „מנהיגי הטרור העולמי היו מאוכזבים מכשלון תלמידיהם", אמר.

שצ'רנסקי סיפר כי הכיר את „יוני" דרך תצלום שפורסם בעתון אמריקני שהגיע לידיו. „יוני הביט אלי מתוך עתון אמריקני. חיוך ביישני ועיניים טובות, מיד הבנתי — הוא אחי וכאב חדר לליבי". הוא סיפר כי הוא תלה את תמונתו של יוני בתאו בכלא ושאב ממנו עידוד בכל השנים הארוכות בהן היה כלוא. „היום אני כאן יוני, ומודה לך על תמיכתך בשעות קשות. למדנו שיעור גדול — שישראל היא תקוותנו".

בתום תפילת „אל מלא רחמים" מפי החזן הצבאי הראשי הונחו על הקבר זרים והידידים נותרו סביב הקבר עוד שעה ארוכה. (עתים)

חולה סרטן הדם מבקש משלטונות בריה"מ להתיר לאחותו לתרום מח־עצמות

ישראלי החולה בסרטן הדם והזקוק להשתלת מח־עצמות מאחותו הנמצאת בברית־המועצות — פנה אתמול בקריאה לקרמלין להתיר לה לבוא לישראל כדי לאפשר את ההשתלה, העשויה להציל את חייו.

„אחותי היא המפתח להצלת חיי. תנו לה לבוא ולעזור לי", אמר האיש, מיכאל שרמן, בן 31.

שרמן עלה מברית־המועצות לישראל לפני 6 שנים ובאוקטובר שעבר התברר לו כי הוא חולה בלוקמיה (סרטן הדם). בעיקבות זאת ביקשה אחותו אינסה, תושבת מוסקבה, בת 35, להתיר לה לבוא לישראל כדי לתרום לו מח־עצמות להשתלה, אך עד כה לא נענתה.

שרמן סיפר בשידור גלי צה"ל, כי המנתח האמריקני רוברט ג'ייל, אשר טיפל בקרבנות האסון הגרעיני בתחנת הכוח בצ'רנוביל, פנה בעניינו אל מנהיג ברית־המועצות מיכאיל גורבאצ'וב, אך לא קיבל כל תשובה.

„אינני משלה את עצמי, אני יודע עם מי יש לנו עסק". אך איש אינו יכול לדעת כמה זמן תימשך ההקלה הזאת — אולי שנה או שנתיים, ואולי רק שבוע.

ההשתלות המוצלחות ביותר של מח־עצמות, הן אלה הנעשות בין שארי־בשר. שאצלם המח מותאם ככל האפשר. עובדה העשויה למנוע את דחיית החומר המושתל על ידי הגוף המקבל. (עתים)

אגרת ברכה מבוש לרה"מ לרגל העשור לאנטבה

להלן נוסח האגרת ששלח סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש לראש הממשלה במלאת 10 שנים למבצע אנטבה.

„בשמו של נשיא ארה"ב והעם האמריקני כולו, הייתי רוצה להעביר את ברכותי איחולי ותודתי לחיילים האמיצים הללו, אשר חילצו את בני הערובה מאנטבה לפני 10 שנים.

מבצע חילוץ מאנטבה היה מכה נגד הטרור וניצחון לעמים התרבותיים בכל העולם. האנשים שיצאו למבצע החילוץ באנטבה ביצעו זאת כדי להכות בלב הטרור. ישראל שלחה הודעה נחרצת למדינות התומכות בטרור: הטרור הוא בלתי מקובל ויהיו לו תוצאות. ההחלטיות של ישראל במאבקה בטרור, צריכה להוות דוגמא לאנשים שאוהבים את החופש". (שעיה)

רבנים בתפוצות ובישראל תוקפים את יוזמת סעיף הגיור של פרץ

„בגידה בעם ישראל... אין לו תקנה אלא להתפטר... מכשול חמור לכלל ישראל"

תצהירו של שר הפנים, הרב יצחק פרץ, שהגיש לבג"ץ בשבוע שעבר, ואשר לפיו הוא מוכן לרשום כל „גיורי רפורמי כיהודי", בתוספת המלה „נת־גייר", עורר סערת רוחות חסרת תקדים בקרב המנהיגות הדתית בארץ ובעולם.

חלק מגדולי הרבנים בארה"ב ובאירופה הודרוו למסור את תגובותיהם ורבים אף שיגרו מברקים חריפים לשר הפנים.

להלן תמצית תגובותיהם של גדולי התפוצות לתצהיר של הבג"ץ:

הרב שמחה אלברג, יו"ר אגודת הרבנים בארה"ב וקנדה — „זהו „מכשול חמור לכלל ישראל".

הרב שמחה הירשפרונג, רבה הראשי של קנדה — „עליו לחזור בו מייד מהחלטתו המסוכנת".

הרב מרדכי סאוויצקי גדול הפוסקים בארה"ב — „אין לו תקנה אלא להתפטר".

הרב אברהם הכט, נשיא איגוד הרבנים בארה"ב — „בגידה בעם ישראל, תורת ישראל ואלקי ישראל".

הרב עוריאל חייקין, רבה הראשי של בריסל — „בוק כל ישוער למגיפת נשואי התערובת".

הרב קידרמן, רבה של אנטוורפן — „אין לו שום היתר שבעולם לעשות את מעשהו שעשה".

גם דיינים ורבנים בארץ הביעו זעזוע ממעשהו של שר הפנים וקראו לו לחזור מהחלטתו. (שעיה)

10 שנים אחרי — החטופים והמשחררים במפגש מרגש

10 שנים לאחר מבצע אנטבה, שהשאיר את רישומו על העולם כולו, התקיים, אתמול בבית הנשיא בירושלים מפגש מרגש בהשתתפות שרי הממשלה דאז, מפקדי המבצע, בני משפחות שכולות שיקיריהן נהרגו במהלכו והחטופים ששוחררו ע"י כח צה"ל.

יחד עמם הצטופפו רבים רבים מן החטופים שחלקם הגיעו לאירוע במיוחד מצרפת יחד עם בני משפחותיהם.

נשיא המדינה חיים הרצוג אמר כי מבצע יונתן היה גולת הכותרת במלחמתה של מדינת ישראל בטרור.

„כן, 10 שנים, וכיום, כאשר אנו נבוכים ושקועים במאורת הפילוג והקיטוב, עמוסים במצוקות ובבעיות קשות — נשאב נא עידוד מן תמונת של מבצע יונתן. „נזכור נא את הגבורים העלומים, את ה„יונים", בצה"ל ובשירותי הבטחון, שחייהם קודש לבטחון האומה, לסכל טרור ולמנוע מלחמה. שדרכם — שליחות, ורוחם — אמונה. ניתן להם ברכה ונאמץ באהבה את ידיהם, נדע כי עם שיכול להוליד „יוני" שכזה ובחורים שכאלה, שעשו את מבצע יונתן — עם כזה מסוגל גם להתעלות ולהתגבר על כל המשברים ולעמוד בכל אתר".

הנשיא העלה את זכרם של 4 הנוסעים שלא חזרו חיים מאנטבה: דורה בלוך, אידה בורוביץ, פסקו כהן, וז'אן זק מימון.

אילן הרטוב, בנה של דורה בלוך ז"ל שנרצחה באוגנדה, סיפר כיצד אידי אמין אמר לחטופים כי איש בעולם אינו דואג להם. „אך כולנו ידענו שכל מי שצריך — חושב עלינו בישראל".

הוא הוסיף: „היינו ישראלים יפים וגאים, הראנו למחבלים ולעולם שאי אפשר לשבור אותנו".

בתום הטקס הזמין נשיא המדינה את האלופים שומרון וברק להסיר את הלוט מעל יצירת של האמן מרדכי ארדון הקרויה „אנטבה". זהו ציור משולש, חלקו האחד נקרא „בין השמשות" ובו רמזים למטוס הממריא מאתונה. בציור שני, הנקרא „ליל הזוועות", מופיעות אותיות שבורות המתגלגלות אל תוך החשיכה; ובחלק השלישי, הנקרא „בבוקר", מגויירות אותיות שלימות הנוסקות אל השחר.

היצירה נתרמה ע"י דן אברהם מניו־יורק בתיווכו של מנהל מוזיאון תל־אביב מרק שפס, לצוון עשור למבצע. לאחר הטקס הרשמי נשארו המוזמנים שעה ארוכה באולם והעלו זכרונות על אותם הימים הגורליים כאשר עשרות נציגי כלי־התקשורת מן הארץ ומן העולם מסקרים את האירוע. (עתים)

בנימין נתניהו, שגריר ישראל באו"ם, אחיו של אחד ממפקדי הכוחות שנפל במבצע, יוני נתניהו, משוחח עם רב־סמל הדשקו, שנפצע במהלך המבצע ולקה בשיתוק בכל חלקי גופו. (תצלום: בועז לניר)

מאה שנים של חירות

חגיגה בתוך חגיגה ● ניו־יורק חוגגת 100 שנה לפסל החירות במסגרת יום העצמאות האמריקני ● בתמונה למעלה: פסל החירות המשופץ. למטה: מפרשיות מכל העולם נוהרות אל הפסטיבל הימי בנמל ניו־יורק ב־4 ביולי

המסיבה הגדולה של אד קוץ'

מאת טרי דודסוורת, ניו־יורק

ראש העיר החצוף והתוסס תמיד של ניו־יורק, אד קוץ', יודע כיצד לארגן אירוע גדול. „כשהעיר הטובה ביותר בעולם עורכת את המסיבה הגדולה ביותר בעולם", הוא אומר, „כל העולם מוזמן". הפעם, בחגיגות מאה השנה לפסל החירות, ב־4 ביולי, הוא עורך הופעת ראווה, היאה לפזרנות המילולית המיוחדת לו.

במשך יומיים ייערך בחלקה הדרומי של מנהטן — ביתם של המתיישבים ההולנדים הראשונים, ועכשיו מרכז הכוח של כל שוקי ההון בעולם — קרנבל ענק, שיעלה ששה מיליון דולר. כ־13 מיליון אנשים אמורים לזרום אל האיזור, כשהם מגיעים לשם בצי עצום של אניות. כן צפויים שני ערבים של זיקוקי־די־נור מתוחכמים, וההוד וההדר של ביקור נשיאותי. זה יהיה אירוע בממדים גדולים; עירוב של הצגה והנאה בלתי מרוסנת שישטוף את חיי־השעה של ניו־יורק בגל של התרגשות ופירסומת פטריוטית.

האירוע גם יאפשר לראש העיר קוץ' להציג את נצחון תחייתה של ניו־יורק בהנהגתו, בתשע השנים האחרונות. לכאורה, יש לראש העיר הרבה סיבות לגאווה. האורחים ימצאו אמנם עיר הסובלת עדיין מהמגע עם פשיטת־הרגל ב־1975, כבישים מלאי מכתשים — קרונות הרכבת התחתית המיושנת מתפרקות, אך הם יפגשו גם אוכלוסיה שופעת בריאות ורווחה.

עודף תקציבי

חיוניות זו ניזונה מכלכלה מקומית, שהיא כעת בין הבריאות ביותר באמריקה. לתקציב של ניו־יורק יש עודפים כבר חמש שנים. העיר חידשה את אמינותה כלווה טוב ופירסמה תוכנית של הנפקת אגרות־חוב בסך 40 מיליארד דולר. היא מייצרת מישרות בסקטור הפרטי בשיעור העולה על הממוצע הארצי.

את העדות לתחייתה היוצאת מהכלל של העיר ניתן לגלות בכמעט כל מקום בנוף של מנהטן. הכסף שורם אל שוקי ההון המתרחבים בשנים האחרונות, הזורם מחדש לתנופה של בנייה ושיפוצים. גושי מגדלים זוהרים, בהם דירה עם שני חדרי שינה עולה 300,000 דולר, ושכונות „אציליות" שנהפכו מגיטאות מרופטים למגורים אופנתיים למעמד הבינוני.

רק לפני עשר שנים נראו פני הדברים שונים לגמרי. באותו זמן, כשהעיר הידרדרה לקראת פשיטת־רגל, היה מקובל לחשוב, שתפקידו העיקרי של הממשל הוא לנהל את העיר לקראת הנחיתה הרכה ביותר האפשרית. במה שנראה הידרדרות חסרת תקנה.

זאת היתה התקופה של גל השריפות, שהפך שכונות שלמות לאיי מפולת. חברות הביטוח גילו את ה„הצתה של בעלי הבתים" — הנוהג לשרוף בניינים בכוונה־תחילה, כאשר ערך

לראש העיר הנמרץ של ניו־יורק יש סיבה להתפאר: הוא הביא את עירו לשגשוג מחודש, לאחר שניצבה על סף פשיטת־רגל

הביטוח עלה על ההכנסה משכר דירה. סמים נמצאו בכל מקום. „דרום ברונקס היה מרכז ההרואין האיכותי", אומר אלפרד אלוויק, קצין משטרה באיזור 41 הנודע לשימצה. „האיכות היתה כה טובה, שהנרקומנים באו אפילו מפלורידה הרחוקה כדי להשיגו". עם הסמים בא גם גל פשע גואה, שהגיע לממדים כאלה שאפילו הסנטראל־פארק במרכז מנהטן היה כמעט מחוץ לתחום הבטחון. המעמד הבינוני החל נוטש את העיר אל הפרוורים והתחילו בהגירה שבמהלכה איבדה ניו־יורק כמעט מיליון אנשים בשנות ה־70.

הכסף אזל

ביסוד הגידול המאיים של הגיטאות היה משבר כלכלי ששורשיו נעוצים בירידתם של התעשיות ובתי־החרושת. בשל העובדים המאורגנים ושיעורי המשכורת הגבוהים סבלה ניו־יורק — יותר מאזורים אחרים בצפון־מזרח ארה"ב — מהגירת התעשייה לדרום. בין 1969 לבין 1977 אבדו לה כמעט 300,000 מישרות בחרושת, סוג התעסוקה של קבוצות המיעוטים. העיר נותרה עם בעיה של חוסר עבודה, בזמן שבסיס המיסים גם הוא התכווץ.

„בשנות ה־70 המוקדמות עמדנו בפני מיתון, שהוא תוצאה של עליית מחירי הנפט, מפולת בתעשיה והוצאת סכומים אדירים כתשלומי סעד", אומר פליקס רוהטין, הבנקאי מוולסטריט, שקיבל על עצמו את תפקיד יו"ר החברה לעזרה מוניציפאלית. „הכסף פשוט אזל".

ראש העיר קוץ' החל בתפקידו, כפוליטיקאי רפורמיסטי שהתחייב להילחם במנגנונים הפוליטיים שהביאו את העיר למצבה. הוא לא נרתע מפני האיגודים המקצועיים. הניף גרזן על התקציב המוניציפאלי, והעביר קיצוצים דרקוניים בכל דבר, החל מהתחבורה הציבורית ועד להחזקת הכבישים, שירותי הסעד והחינוך. רבע מכוח־האדם של ניו־יורק מלפני המשבר היה למיותר.

מטרת האסטרטגיה היתה להחזיר את האמונה בעיר, כדי שההון יחזור אליה והיא הצליחה. „כאשר אנשים הגיעו למסקנה שאיננו עומדים בפני פשיטת־רגל, הם התחילו שוב לבנות", אומר רוהטין. אך לראש העיר גם האיר המזל. בדיוק בזמן שתקציב העיר התאזן, החלה כלכלתה להתפתח לקראת מכונה של תעשיות שירות רווחיות. בערך ב־1980 החלו השירותים הפיננסיים והעסקיים להיות מעסיקים חשובים יותר מהחרושת.

עיר בינלאומית

שמואל ארנהארט, הנציג האיזורי של הלישכה הפדראלית לסטטיסטיקת העבודה, טוען, שהמהפיכה במצב העיר נבעה בעיקר מן ההדגשה של כוחותיה המסורתיים כשירותים עסקיים בעלי כוח יצירה ואוריינטציה ליצוא — בפיננסים, פירסומת, ובתחומי התרבות ואמצעי התקשורת. ניו־יורק, הוא אומר, היא העיר הבינלאומית האמיתית היחידה בארה"ב, בעלת יצירתיות מסכה הנובעת מהתרבויות האתניות השונות. „הנושא המשותף בהתרחבות הוא שעיסוקיה האמיתיים של ניו־יורק הם של עיר עולמית" „היא מרכז יצירה גדול, אם מדובר על מה לקרוא, מה לחשוב, מה ללבוש, או על פיתוח מוצר פיננסי חדש".

עושר מופלג ליד עוני מרבא

אך אי־אפשר לחיות ולעבוד בעיר מבלי להרגיש שהבעיות שצצו באמצע שנות ה־70 עוד רובצות מתחת לפני השטח. איזון התקציב והגידול בתעסוקה טרם חיסלו את העוני. במקומות שונים בעיר חי העושר המופלג ליד עוני מרבא. קבצנים מחוסרי בית עוברים ברחובות שבהם שפע של מוצרים יקרים. הפשע הוא דרך חיים, הנרשם בלי התרגשות כהודעות שגרתיות באמצעי התקשורת על מקרי אלימות ורצח — כ־1,500 בשנה. הנוספים לעבודה נאבקים נגד מערכת של רכבות אשר בה שריפות הן עניין של שגרה והאלימות מתחבאה בכל פינה אפלה.

בעיות אלו נובעות בחלקן ממצבה של ניו־יורק כעיר מהגרים. מקופחי העולם עוד זורמים לניו־יורק כרודפים אחר חלום ההצלחה האמריקני. בשנות ה־50 היו אלה השחורים מהדרום והספרדים מאמריקה הדרומית. היום הם באים ממזרח אסיה. יש שמצליחים. ויש שאינם מצליחים.

שתי ערים

הסנאטור דניאל מויניהן אומר כי בניו־יורק נוצרו למעשה שתי ערים המפרידות בין העשירים והעניים. בפערים בין אלה שיש להם ואלה שאין להם אפשר להבחין באופן החריף ביותר בשוק הדירות. כשהמנהלים העשירים מתעשיות השירות המתרחבות, מעלים את המחירים בשיעור מאיים. לאט־לאט נדחפים בעלי ההכנסה הנבוכה אל מחוץ למנהטן, במיוחד כשתהליך של ריכוז המודרנים מתקשט אל אזורים מיוחדים, המתרחקים והולכים מאזורי המעמד הבינוני של שנים עברו.

בשביל הזוכים, האנשים בעלי רכוש אשר יכלו לקנות נכסי דלא ניידי, התגמולים של עשר השנים האחרונות היו מופלאים. באמצע שנות ה־70, כאשר המעמד הבינוני ברח מהפשע ברחובות מנהטן, היה קל יחסית לרכוש נכסים זולים במרכז העיר.

„נשי התיקים" ו„אנשי הרחוב"

את המשבר אפשר לראות בצורתו החריפה ביותר ברחובות העיר. ב„נשי התיקים" וב„אנשי הרחוב", הישנים בכל מקום בו הם יכולים למצוא חור חם ללילה. קצת יותר טובה (אבל רק קצת) היא מערכת בתי המחסה, המנוהלת על ידי העירייה. על מימשל קוץ' הוטל להרחיב את מספר בתי המחסה בשביל גברים ונשים מחוסרי בית, משלושה ל־19. נכון לעכשיו מספקת העיר מקומות במחסה ל־24,000 איש מידי לילה, והתקציב עלה מ־14 מיליון דולר לשנה ב־1978 ל־200 מיליון דולר השנה. יש בניו־יורק גברים וזקנים השוהים בבית המחסה זמן כה רב, עד שהפקידים כמעט אינם מאמינים שיעזבוהו אי־פעם. כל שיש להם הם מיטה ותא.

„גם החינוך מתגלה כבעיה בלתי־אפשרית. שסיבותיה נעוצות בפער המתרחב בין עשירים לעניים. כ־70% אחוז מהילדים הלומדים במערכת החינוך הציבורי בניו־יורק הם שחורים או היספנים, אם כי השחורים מהווים רק 40 אחוז מהאוכלוסיה. הלבנים מהמעמד הבינוני, בשיעור גובר והולך, שולחים את ילדיהם לבתי־ספר פרטיים. שלא סבלו מהקיצוצים של החינוך הציבורי בזמן המשבר הפיננסי. בשלב זה נעשים מאמצים לשפר (באופן חלקי) את בתי־הספר הציבוריים, על־ידי העלאת המשכורות הבלתי־מספקות עד 20,000 דולר בשנה, אך בינתיים תורמת המערכת את שלה למעגל הקיפוח של ילדים רבים. כמעט 40 אחוז מהתלמידים נפלטים מביה"ס לפני שהם מסיימים את הכיתה, והם רוכשים לעצמם אך מעט מהמומחיות הנדרשת לסקטור השירותים. כך הם שומרים בפני מספר במעמדם של הבעת עבודה, וגם זו — עבודה שחורה בתעשייה.

ובכל זאת, כאשר יתאספו ההמונים במעגנות ה־4 ביולי בשבוע הבא, ישמעו מפי אחר לגמרי. הדגש יושם על החלום האמריקני: על ההזדמנויות שנתנה הארץ למהגרים אין־ספור, שהפליגו אל העולם החדש מתחת לפיד הזהב של גברת חופש. אלו „ההמונים המצטופפים השואפים לנשום חופשי". כדברי השיר החרות על כן הפסל.

זו הדרך האמריקנית. הבעיות נפתרות על־ידי תנועה קדימה, על־ידי גילוי ספר חדש. דרך זו היא גם חלק חשוב מאד בפסיכולוגיה של העיר ניו־יורק עצמה. פרי ארבע מאות שנים של קליטת גלים חדשים של מהגרים מכל קצות תבל. „אני ראש של עיר", אומר אד קוץ'. „שבה יותר יהודים מאשר בירושלים, יותר איטלקים מאשר ברומא, יותר אירים מאשר בדבלין, יותר שחורים מאשר בניירובי, ויותר פורטוריקאים מאשר בסאן־חואן". עיר זו היא תערובת בעלת כוח נפץ אך היא נשארת אחד מהכוחות היוצרים ביותר בארה"ב היום.

איור מתוך „ה„פיננשל טיימס"

ראש דסק לענייני היום: לוי טנא. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עפרת אשר

חוק־שתוק!

הרהורים בשולי ההיסטריה

מאת נתן גרוס

בעקבות אמרתו המפורסמת של בן־גוריון „אום־שמום!", ובזמן שכל כך הרבה מדברים היום על חוק, על שמירת החוק, על מדינת־חוק – התחשק לי לחפש חרוז ברוח זו ואני חושב שהצלחתי ומצאתי משהו לא רע: חוק־שתוק! סיסמה זו מבטאת הן את המשפטנים הסותמים לאזרח הקטן את הפה ואומרים לו לציית לחוק והן את האזרח הקטן, שלמעשה אין לו מה לומר נגד החוק, המופעל כביכול לטובתו אך מגביל אותו על כל שעל ומכל צד.

חוק? מדינת־חוק? איזה חוק? מי חוקק אותו? בשביל מי? מתוך איזה שיקולים? האם אני באמת מרוצה ממנו? רגע אחד! חושבים!

חוק זה עסק טוב. יועצים־משפטיים למיניהם, עורכי־דין, שופטים, פרקליטים חיים מזה, וחיים לגמרי לא רע... או למה שלא יפצירו בנו לשמור על החוק המופקד בידיהם? בדיוק כמו שהרבנים, הדיינים, המוהלים, החזנים, כוהני הדת ומשרתי־הדת האחרים שומרים על העסק שלהם, ולא יתנו להזיז דבר בחוקים שהם נתמנו לשמור עליהם. אם חס־ושלום יתחילו הבריות להתחתן בנישואים אזרחיים, ייוותרו על ברית־מילה וכיוצא באלה – הרי תתמוטט כל התעשיה האדירה הזאת, וזה יגרום לאבטלה, שאת תוצאותיה מי ישער.

כדי להיות משפטן, עורך־דין, פרקליט, צריך ללמוד ארבע שנים ולהיות עוד כמה שנים אצל עורך־דין שוליה מנוסה ואז, אפשר לומר שהאיש יודע את החוק – או לפחות יודע באיזה ספר לחפש אותו בשעת הצורך. או מה כבר יכול אתה, האזרח הקטן, שגמרת בית־ספר עממי או אפילו תיכון, לדעת על החוק? צחוק אתה עושה מעצמך ומן החוק. שתוק!

מה אני יודע על חוק? בכל פעם שאני שומע את המלה „אסור" – אני מבין שמדובר בחוק. החוק בא להגביל את החופש האישי שלך למען נוחיות הרבים, לימדו אותי. או גם אם אני מרגיש שלא בנוח, גם אם אני הייתי מבטל חוק זה או אחר – אין לי ברירה אלא לשתוק... בעצם, למה לשתוק? החוק במדינת ישראל נותן לך רשות לצעוק? לפעמים רק מגביל את רשותך לצחוק...

*

החוק אמור לשמור על הצדק. היש דבר כזה בעולם? צדק זה עניין סובייקטיבי – איש איש והצדק שלו. את הצדק בודקים בלב. ואילו החוק – מה שיש בו יש בו, אבל לב, ודאי שאין בו!

האם יכול אתה להראות לי שתי מדינות בעולם שבהן החוק הוא זהה? בוודאי שלא. כל מדינה מחוקקת לעצמה חוקים הנראים לה כטובים ומתאימים, וטוענת שהיא, היא „מדינת־החוק". האין זה אומר דרשוני? האין זה אומר שבעיני משפטנים (שכן הם קובעים את החוקים) של כל העולם החוק הוא עניין יחסי?

*

יש אימרה פולנית: „כסף זה לא הכל! צריך עוד מזומנים..." על משקל זה אפשר לומר: החוק זה לא הכל! צריך עוד עורך־דין טוב! האם אני צריך להסביר את דבריי?

החוק הוא גדר שבה שניים מחפשים פירצה: הגנב והעורך־דין. הגנב כדי לגנוב והעורך־דין כדי לשחררו מעונש.

כמה חפים־מפשע נתלו, נתבזו, הושפלו – כשבתי־דין שבהם נשפטו הסתמכו על חוק! כמה פושעים שוחררו ומתהלכים בינינו חופשיים כי עורכי־הדין שלהם ידעו היטב היטב את החוק...

*

חבל שלישו הנוצרי לא היה עורך־דין טוב – העולם היה נראה היום לגמרי אחרת!

*

אבי ז"ל לימד אותי וחזר: מי שאינו אוכל בצל – אינו מסריח. אבל, שואל אני אתכם: האם אפשר במשך כל החיים לגמרי בלי קצת בצל?

אמי ז"ל היתה לה אימרה: האמת היא השקר הטוב ביותר. ועוד נהגה לומר: בעד האמת לא מקבלים מכות! וכאן היא, כמובן, טעתה...

*

האם אף פעם בחיים לא עברת על החוק (נו, נניח על חוק התנועה, בחצותך את הכביש באור אדום...)? לי היו כמה התנגשויות עם החוק. פעם, לפני הרבה הרבה שנים, ניסיתי ליהנות מן החוק שאיפשר לי לא לנהל ספרים למען מס־ההכנסה – לא הצלחתי, ופקיד השומה שיכנע אותי כי לטובתי רצוי שאנהל חשבונות. זה לא היה נעים, אודה ואתוודה, אך מאז, כל פרוטה שנכנסת לקופתי נרשמת בספר התקבולים ובסוף השנה מחזירים לי את העודף עם ריבית, וזה יוצא לי לפעמים יותר מאשר הרווחתי...)

אלא שגם כאן נטמנה לי מלכודת שלא ידעתי איך לצאת ממנה: קרוב מאמריקה, שהירבה לבקר בארץ, בא אלי פעם לפני צאתו בחזרה לביתו: „נשארו לי חמש־מאות דולר, אשאיר אותם אצלך וכשאבוא שוב ארצה בעוד כמה חודשים, אקח אותם". מה רע בזה? לקחתי את הכסף, הכנסתי אותו לבנק ובדו"ח על הרכוש, שדווקא באותו זמן היה עלי למלא, רשמתי במקום המתאים: פקדון של 500 דולר. נו, נו... קיבלתי הזמנה לפקיד, שהיה אדיב מאוד והחזיר לי את הטופס, כשהוא מסביר שמשהו לא בסדר עם הפקדון... לא הבנתי מה הוא רוצה ממני, אך יש לי רואה־חשבון מכר, הלכתי איפוא להתייעץ איתו: „השתגעת?" אמר לי, „למה הצהרת על זה? יהיו לך רק צרות!" לא היתה לי הרגשה שעשיתי משהו רע, אבל התחיל להיות לא נעים. ביקשתי עצה אצל ידיד – שופט מכובד מאוד – חיכיתי בבית־המשפט עד שיגמור את כל המשפטים וניגשתי אליו עם הטופס. „ידידי", אמר לי בסבר פנים חמורות „נכנסת לצרה גדולה! עברת על חוק מטבע זר. אינני רוצה להבהיל אותך, אבל אתה יכול לקבל על זה כמה חודשי מאסר".

מה עשיתי? גנבתי? שיקרתי? רציתי לרמות את המדינה? הרי הצהרתי בתומי כי אזרח מחו"ל השאיר כאן דולרים, מה רע בזה? אני צריך לשלוח אותם אליו לחו"ל? – „אני לא יכול לתת לך עצה", אמר השופט, „אסור לי. חוק זה חוק. צר לי מאוד... תתפטר מזה איכשהו".

– אבל צריך שהחוק יהיה הגיוני! – צעקתי. בטוחני שהשופט ראה את חפותי, אבל לא יכול לעזור לי. על כל פנים, אם יהיו לי צרות, יעץ לי לקחת עורך־דין טוב...

*

היה לי עוד עניין עם חוק. לפני כ־25 שנים ניספה זאב חבצלת, במאי סרטים, איש בית־אלפא, בתאונת טרקטור, שבוע אחד לפני הצגת בכורה של סרטו „חבורה שכזאת". הייתי אז חבר המזכירות של איגוד עובדי ההסרטה והצעתי לייסד פרס לבמאי קולנוע איש קיבוץ, על שמו של זאב חבצלת. הצעתי נתקבלה ופתחנו בבנק הפועלים חשבון בשם „קרן זאב חבצלת". האיגוד הפקיד סכום התחלתי, בתקווה שיתוסף עוד כסף.

אבל, כפי שזה קורה לפעמים, מסיבות שונות הפרס לא חולק והכסף נשאר בבנק. עברו שנים, מזכיר האיגוד צבי אסף נפטר, ובשנת 1970 האיגוד פורק. אלא שמצפוני לא הניח לי, כי מאוד חיבבתי את זאב וכשהגיעה שנת ה־15 לפטירתו החלטתי כי זו הזדמנות נאותה לחלק את „פרס חבצלת", ולו רק באופן חד־פעמי. הלכתי איפוא למרכז בנק־הפועלים, בשדרות רוטשילד, כדי לבדוק מה הוא הסכום, האם הוא צמוד וכו'. והנה, כאשר ניגשתי לפקידה וביקשתי למצוא לי את מספר החשבון של „קרן חבצלת", היא התחילה לחקור אותי, מי אני ומה לי ולקרן חבצלת. אחר־כך, כשהסברתי לה את העניין, שלחה אותי למזכירת הסניף – וזו פרצה בצחוק: „אתה, אדוני, מתאר לך, שאנו נגלה לך מספר חשבון שאינו שלך? אין כוח כזה בעולם! חוק בל־יעבור!" חבל על זמנך, הפצירה בי כאשר ניסיתי בנועם להסביר לה כי אינני רוצה לקחת את הכסף, אני רוצה רק לדעת...

ביקשתי לדבר עם מנהל הבנק – ולא רצו לומר לי איפה הוא יושב – עד כדי כך. בזבזתי על העניין כמה ימים (לא אכנס לפרטים) – ולבסוף המנהל גיורא גזית מצא לי את החשבון, ודווקא לא במרכז אלא בסניף אחר. הסכום לא היה גדול ולא היה צמוד, אבל אמרתי בליבי: יש מועצה לאמנות ותרבות, יש הסתדרות העובדים, גם מבנק־הפועלים ארצה להוציא כסף – ויהיה פרס. אלא מאי? הסתבר שכדי להוציא את הכסף זקוקים לשתי חתימות – והנה, אחד מבעלי זכות החתימה, צבי אסף, הלך לעולמו... מה עושים? אי־אפשר להוציא את הכסף בלי שתי חתימות! כך כתוב וזה החוק!

איזו התרוצצות! איזה התייעצויות! שוב הלכתי לגזית, אך הפעם פשט את זרועותיו: לא אוכל לעשות שום דבר! הלכו ליועץ המשפטי של הבנק, לקח לו שבוע לחשוב, אבל העצה שמצא לא היתה מציאותית: הוא ביקש מהחותם השני שיילך לעירייה עם שני עדים ויצהיר שהוא יורשו של צבי אסף... הלה לא רצה. די הטרדתי אותו עד כה, הוא מתעלם מכל העניין! אבל אני לא התעלמתי: רציתי לדעת: האם בנק־הפועלים הוא היורש של קרן חבצלת? כתבתי מכתב להנהלה ואיימתי שאעשה לבנק „פירסומת" בעיתון.

יש חוק, טענתי, אך יש גם „רוח החוק". המחוקק לא חזה את הסיבוך שהחיים גרמוהו, אך לו ראה, בוודאי היה לו פתרון פשוט, הנובע ממחשבה הגיונית. הגיון – זה החוק כשיש עניין לא עם פושע אלא עם אדם ישר, הנלחם ביושר על דבר צודק, כלומר, דבר שהכול רואים את צדקתו – חוץ מהחוק...

בקיצור: שברתי את החוק ושחררתי את הכסף. הבנק הוסיף לי בתור „שכר טרחה" סכום מסויים להשלמת הקרן – והפרס חולק.

*

רשמתי את ההרהורים האלה כדי להשתחרר מההיסטריה והצביעות המשתוללות בימים אלה סביב החוק, שלטון־החוק, מדינת־חוק וכו'. החוק כמו התורה, ניתן כדי שנחיה איתו ולא נמות. על שמירתו מופקדים המשפטנים – בשביל זה משלמים להם. הם יכולים לטעות – על כך מלמדת אותנו ההיסטוריה, ואפילו ההיסטוריה הקצרה של מדינת ישראל. אז מה עושים? אומרים: חוק־שתוק! ועוברים למשחקי הגביע העולמי של הכדורגל?...

האם אני אנארכיסט? לא חושב. אני מכבד את החוק – יש לי ברירה? אלא קצת בבחינת כבדהו וחשדהו. האם יש משהו מעל לחוק? אני חושב שההגיון של אדם ישר הוא מעל לחוק – אבל מי מתחשב באדם ישר? על כל פנים, לא אלה שמחזיקים את השלטון בידיהם. לא גנראלים ולא פוליטיקאים. ואולי החוק? תלוי בידי מי מופקד החוק...

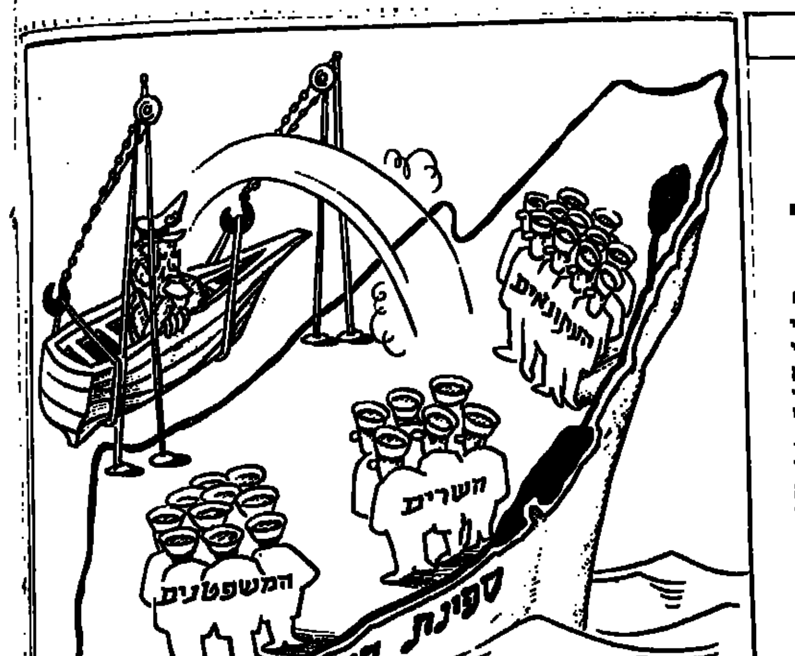

קודם יורים, אחר־כך בודקים

המשטרה ירתה באנשים לא חמושים ● השוטרים העלימו עובדות ומסרו עדויות שקר ● הקצין הבודק הואשם בקשר עם עולם הפשע — פרשת סטוקר בבריטניה

מאת מאיר בלייך, לונדון

התופעה של העלמת עדויות, של אי מסירת העובדות לידי גוף חוקר, גוף משפטי או לידי נציגי הציבור, כנראה אינה ייחודית לישראל. לאמריקנים היתה פרשת ווטרגייט, ולבריטניה הביאה מלחמת פוקלנד את פרשת בלגראנו, ספינת המלחמה הארגנטינית שהצי הבריטי הטביע וגרם למות יותר מ־250 ממלחיה. אחד מספיחיה היה משפטו של קליב פונטינג, עובד בכיר במשרד ההגנה. כאשר הוא ראה שהשר וצמרת משרדו מעלימים מידע ומוסרים עובדות לא נכונות, הדליף מסמכים לחבר פרלמנט מן האופוזיציה. התובע הכללי (שהוא חבר הפרלמנט והממשלה) העמיד אותו לדין והשופט, בהדרכותיו למושבעים, המליץ להרשיעו, כיוון שמחוייבותו של הפקיד היא כלפי הממשל הקיים. המושבעים חשבו אחרת וזיכוהו. המדינה — הם חשבו — איננה חברת הממשלה.

עתה ממוקדת תשומת הלב בפרשת סטוקר, המזכירה קצת את פרשת השב"כ והאוטובוס בקו 300. אחד ההבדלים הוא, שבבריטניה אין מעורבים בה הפוליטיקאים. ב־24 בנובמבר 1982 נכנסו שני נערים אירים למתבן ששימש מחסן של המחתרת האירית. בתוך דקות פשטה המשטרה האירית על המתבן. אחד הנערים נורה למוות, חברו נפצע קשה. באותו פרק זמן נהרגו באש המשטרה בסך הכל שישה אנשים, שלטענתה היו חברים בארגון טרור, חמישה מהם כלל לא היו חמושים. פרסומים בכלי התקשורת טענו, שהמשטרה הצפון־אירית אימצה מדיניות של „קודם יורים, אחר־כך בודקים". על־פי פרסומים בעיתונים, קצינים ושוטרים שהעידו בבתי־המשפט מסרו עדויות שהודרכו על־ידי הממונים עליהם. העדויות הכחישו כל אשמה מסוג זה וגם העלימו את מעורבות השוטרים המואשמים.

המשטרה לא שיתפה פעולה

הסערה לא שככה ובסופו של דבר מונה קצין בודק. לתפקיד נתמנה ג'ון סטוקר, קאתולי בן 47, סגן מפקד משטרת מאנצ'סטר. הוא החל בחקירה במחצית 1984. למן ההתחלה הוא נתקל בקשיים. הנבדקים, אנשי המשטרה הצפון־אירית, ובראשם מפקדם, סר ג'ון הרמון, לא ששו לשתף פעולה עימו. אמ.איי.5, שירות הבטחון הכללי של הבריטים, סירב למסור לידיו סרטי הקלטה, הנוגעים לעניין. הפוליטיקאים הפרוטסטאנטים מן הצפון בוודאי רצו שהחקירה לא תפגע במעמדם מול המיעוט הקאתולי ומול ממשלת אירלנד.

על אף הקשיים, המשיך סטוקר בחקירתו. עזרה לו העובדה שהתובע של צפון־אירלנד הורה למשטרה לשתף פעולה עימו. בדו"ח ביניים שכתב הוא המליץ — לטענת העיתונות — להעמיד לדין שנים־עשר קצינים בכירים, באישומים למן קשר להעלים ראיות ועד למעורבות ברצח. סטוקר הספיק להתבטא כי יותן לו לחקור את מפקד המשטרה סר ג'ון הרמון, וגם לקבל לידיו את סרט ההקלטה. כאשר התובע הכללי הצפון־אירי תמך בדרישותיו, הוא נהפך לאוייב מספר אחד של המשטרה הצפון־אירית ושל השרות החשאי.

יום־הולדת עם הפשע

זה היה השלב שבו החלה פרשת סטוקר. ב־9 במאי השנה פשטו שוטרים על ביתו של קווין טיילור במנצ'סטר. הוא לא הואשם בשום עבירה והשוטרים נטלו מביתו מסמכים. הם חיפשו עדויות ליחסיו עם ג'ון סטוקר, ידידו זה 18 שנים, והאשמות היו במעורבותו עם אנשי הפשע־המאורגן בעיר.

הבדיקה המשטרתית המדוקדקת העלתה ראיות לכאורה. היה שם תצלום שצולם במסיבת יום־ההולדת החמישים של טיילור. נראו בו מספר בעלי הרשעות, ובהקשר זה סטוקר. עדות נוספת העלתה שהם בילו יחד חופש במיאמי על היאכטה של טיילור. יש להזכיר, בשלב זה, ששום כתב־אישום לא הוגש נגד טיילור. ימים אחדים לאחר הפשיטה על בית טיילור, וחמישה ימים בטרם עמד לצאת לאירלנד בפעם האחרונה, הושעה סטוקר מתפקידו. גם התיק האירי נלקח מידיו. לו עצמו לא נמסר באותו שלב מה הושעה.

בעצת יועציו המשפטיים יצא סטוקר למערכה לטיהור שמו. אלא שלא היתה זו רק שאלה של שמו הטוב של קצין המשטרה המסויים. מדובר בדרך פעולתם של המשטרה ושירות הבטחון. היתה כאן „מקריות" רבה מדי. חברי פרלמנט מכל גוני הקשת הפוליטית נזעקו.

הממשלה מנועה מהתערבות

ההשערות בקשר לאלה שהחלו לגלגל את ההאשמות נגד סטוקר פורסמו ברבים וראשונים על הכוונת היו מפקד המשטרה הצפון־אירית ופקודיו, אשר חששו מהמלצותיו של סטוקר. פורסמו גם טענות שהיו פרי מעשיהם של קצינים חברי ארגון „הבונים החופשיים". הללו, כך נטען, ביקשו לנקום בקצין הקאתולי, שפגע בחבריהם.

אבל האצבע נשלחת בעיקר לכיוון השירות החשאי אמ.איי.5. כיצד זה קורה, שאלו עתה, לאחר שעברו נבדק לפרטיו באחת מהזדמנויות קודמות, לא גילו את הקשר שלו עם טיילור? — שאל כתב „דיילי־טלגרף". ייתכן שגילו — ממשיך הכתב — אלא שאם כן, מדוע עד עכשיו לא פעלו, אלא רק לאחר שהחלה החקירה? [illegible] בהאשמות נגד סטוקר הוא [illegible] „דיילי־טלגרף", וזה מביא אותנו לשאלה נוספת: האם שירות הבטחון ידע על הקשר של סטוקר כל הדרך ורק עתה, כאשר סטוקר עמד לחשוף את חלקו, פעל כדי לסלקו?

להבדיל מהנעשה בארץ, הממשלה הבריטית מנועה מלהתערב בפרשות של [illegible]. הנושא הוא בסמכותה של [illegible] התלונות הממשלתית, היא פועלת בהתאם לכללים. ידיד של סטוקר [illegible]

בטחון שוטף

מאת עזרא דלומי

[illegible]

מאת דורית גפן

את ההצגה הזאת הם כבר מכירים

בין השרים שתיארו בתדהמה מסויימת את התפרצותו של יצחק שמיר ואת הלקסיקון הוולגארי שבו השתמש בישיבת הממשלה ביום ראשון לא מצאנו את שרי „חרות". ומה הפלא — הללו כבר ראו ושמעו מהדורה דומה, לא פחות בוטה ולא פחות ארסית, בוועידת „חרות", כאשר שמיר החל מאבד את עשתונותיו, והפר את שתיקתו הארוכה. אז, לפני כשלושה חודשים הושאלו דימוייו של מ"מ ראש הממשלה מעולם הפשע ומהעולם התחתון, והכינויים שבהם כיבד את חבריו למפלגה היו מעולם הפלילים. האשמותיו הקשות ומלות הגנאי שלו עוררו את חמתם של יריביו ב„חרות", ובראשם את דוד לוי, שנגדו ונגד אנשיו כוונה ההתקפה המילולית של שמיר ביומה האחרון של אותה ועידה מפורסמת. שרי „חרות" יכלו איפוא לצפות בשמיר ביום ראשון — ולהרהר בינם לבין עצמם, מול פניהם המשתאות של השרים האחרים — כי את ההצגה הזו הם כבר ראו במקום אחר. התפרצויות זעם אינן הטקטיקה השיגרתית והשכיחה של שמיר, להיפך, הוא נוהג בדרך־כלל להבליג ולבלוע הרבה אוויר בטרם ייצא מכליו. גם כאשר תוקפים אותו, מעדיף שמיר להוריד את ראשו ולהמתין עד שיעבור הגל, ואז הוא שב מזדקף — פניו חתומות, לכל היותר מבצבץ בהן איזה חיוך מאולץ, אך העיקר — פיו נעול. אך מרגע ששמיר חש שסוגרים עליו והוא נדחק לפינה ללא מוצא, הוא אינו בוחל עוד בשום ביטוי גנאי נגד יריביו — ואז קשה לעצור בעדו.

אם לחזור לספינת הזעם הקודמת של שמיר, באולם הקונגרסים של ועידת „חרות", הרי התוצאות מבחינת שמיר היו מפוקפקות ביותר. אמנם יריביו לא הצליחו להביאו לפשרה־הכניעה, אך הוא הצליח לקומם נגדו חלק גדול במפלגתו — והעיקר, הוא הותיר את הוועידה תלויה באוויר — ללא דיון, ללא החלטות, ללא בחירת מוסדות, אך עם קרע פנימי עמוק. הוא עצמו נאלץ להימלט בחסות כמה שומרי ראש, מחשש שיבולע לו על־ידי צירים נזעמים ונעלבים.

אין ספק, כי יצחק שמיר מתהלך כבר ימים רבים כמי שמרגיש כיצד החגורה הולכת ומתהדקת סביבו. לכאורה נדמה היה, כי הנה הצליח להתחמק מכל אחריות, אך מסתבר כי הדברים אינם פשוטים כל כך, ולא הכל קונים את טיעוניו. שמיר מנסה להציג את מבקריו כמי שרודפים אחריו מתוך אינטרסים אישיים־מפלגתיים, בעוד הוא עצמו שומר על בטחון המדינה כביכול. אלא שהפזמון הזה, עליו חוזר שמיר בוואריאציות שונות, מתחיל להיות שחוק ומשעמם. מה גם שההתפתחויות של הפרשה אינן יכולות לעודד את מ"מ ראש הממשלה יותר מדי — לא במישור הפוליטי, שם קיבלה השבוע סיעת המערך בכנסת החלטה הקוראת לחקירה, ולא במישור המשפטי — שם הורה בג"צ לממשלה לנמק מדוע לא תפתח בחקירה בפרשת השב"כ.

* * *

לשמיר וחבריו בליכוד יש מענה קבוע לכל ויכוח עם מפלגת העבודה. מיד הם משמיעים את סיסמת הפלאים: רוטאציה, ומאשימים את שותפיהם בכוונות זדון להפר את ההסכם הידוע. הדברים מגיעים עד אבסורד, שכן בליכוד הפכו את הרוטאציה לשיטה מתוחכמת לניטרול כל מהלך של „העבודה", שאינו מוצא חן בעיני הליכוד. לאחר שפיזרו בכל הזדמנות חשדות נגד פרס ונגד מפלגתו כאילו אין בכוונתם למלא את הסכם הרוטאציה, קופצים שמיר וחבריו בכל פעם שהדבר נוח להם מבחינה פוליטית ואישית וצועקים חמס! אמרנו לכם, הם אינם רוצים לקיים את הרוטאציה.

שמעון פרס הגיע כבר למצב שבו לפני כל משפט שהוא מוציא מפיו, שאינו עולה בקנה אחד עם עמדתו של שמיר, עליו להשבע כמעט, שהוא תומך ברוטאציה. אם אכן שמיר נקי מכל רבב בפרשת השב"כ ולא רובצת עליו אחריות לכל אותן עדויות שקר בפני הוועדות שחקרו בפרשה — מדוע התנגד עד כה לוועדת חקירה? אדרבא, ההגיון אומר, כי שמיר היה צריך להיות הראשון שיתבע ועדת חקירה, ולו רק מן הטעם האישי שוועדה כזו היתה מסירה מעליו כל צל של חשד, והיתה מוכיחה קבל עם ועדה, כי הוא ראוי לעמוד בראשות הממשלה בעוד שלושה חודשים. הטענה של שמיר, כי הוא מתנגד לוועדת חקירה מטעמים בטחוניים, אין לה כמובן שחר. ואכן, בדיון בבג"צ שלשום הופרכה הטענה הזו באיזכור העובדה, כי הפרשה כבר נחקרה על־ידי ועדות חקירה, ואז נחקרו דווקא אנשי השב"כ — שלשלומם דואג כביכול שמיר. בטחון המדינה לא נגרע על־ידי אותן חקירות. לעומת זאת נגרעו גם נגרעו האמת והצדק. שהרי מה שעומד היום לדיון ציבורי אינו מעשה הריגתם של שני המחבלים שנתפסו בפעולת חילוץ נוסעי אוטובוס 300, אלא כל השקרים והעדויות הלא נכונות הושמעו באוזני מנהלי החקירה. האמנם בירור האמת בכל הקשור לאותן עדויות יפגע בבטחון המדינה — האם בירור חלקו של יצחק שמיר, שכיהן אז כראש הממשלה, יחבל בקיומה של המדינה או בקיומו של השב"כ?

* * *

דמגוגיה כנראה מדבקת. אחרת קשה להבין את ראש הממשלה שמעון פרס ש„עלה" על העיתונות בפרשת האלוף איציק מרדכי. נכון, כי העיתונות, בחלקה, תבעה לא לטשטש את חלקו בפרשה, ואולי אף האשימה אותו באחריות על הריגת שני המחבלים. אך בניגוד לשמיר שידע את האמת ואולי גם פרס כבר ידע, הרי העיתונות לא ידעה אז, כי ועדות החקירה הוטעו בכוונה תחילה על־ידי אנשי השב"כ, שטישטשו את חלקם בפרשת המחבלים. העיתונות ניצבה איפוא לפני שתי עובדות קשות: האחת, שני המחבלים נתפסו חיים ונמצאו בסופו של דבר מתים. שנית, השב"כ, על־פי מסקנות ועדות החקירה, לא היה אחראי לכך. מאחר שאיש לא טען אז — אפילו לא השר־הרב יצחק פרץ — כי יד אלוהים היתה בהם — הפך האלוף מרדכי לחשוד עיקרי כביכול.

יצחק שמיר ידע ושתק. אז היתה זו בוודאי עוד אחת משתיקותיו העמוקות והחסרות הפשר. אכן, אצל שמיר יש רצידיבות — תופעות החוזרות על עצמן. גם בוועדת כהן טען, כי לא שמע ולא ראה ולא ידע — למרות שמי שהיה אז שר, מרדכי צפורי, העיד, כי טילפן אל שמיר ומסר לו את אשר שמע על המתרחש בסברה ושאתילה.

היום שמיר מתגונן בהתקפות, ועם תוך האשמות מוכרות נגד כל מי שתובע ממנו לגלות אחריות. תכסיס ההדיפה של שמיר יכול אולי להרשים חלק מהציבור, השבוי עדיין בסיסמאות פרס והלוקה בחשדנות כרונית כלפי המערך. אך מהותה של הפרשה הנוכחית היא כזו, שהיא תשיג את יצחק שמיר — על אף ניסיונותיו הרבים לחמוק ממנה.

יצחק שמיר
לא שמע, לא ראה, לא ידע

לשם שינוי

כאשר נכתבים דברים אלה עדיין לא ידועה החלטת מועצת „שינוי" שהתכנסה אמש. ב„שינוי" רואים בפרשת השב"כ ובעניין הקמת ועדת חקירה לבדיקת הפרשה קו אדום, אשר מאחוריו עומדת בפני התנועה הזו ברירה אחת בלבד — לפרוש מן הממשלה והקואליציה. לשם „שינוי" מבקשת תנועת „שינוי" להציג עמדה עקרונית־מוסרית שאינה משלימה עם הנסיונות האחרונים לקעקע את אושיות החוק והדמוקרטיה במדינה, ואינה נותנת יד למעשים שנועדו להקל על פוליטיקאים להתחמק מאחריותם.

אמנון רובינשטיין
האם יפרוש?

ראוי להזכיר, כי תנועת שינוי קמה על רקע מלחמת יום־הכיפורים, והיתה בין הקבוצות שפעלו להפעלת האחריות המיניסטריאלית על האחראים למחדלי המלחמה. מאז כבר חלפו כמעט שלוש־עשרה שנים, שבמהלכן הלכה „שינוי" להרפתקה הפוליטית הראשונה שלה יחד עם ד"ש. לגבי רבים ב„שינוי", פרשת השב"כ על כל הסתעפויותיה, ובעיקר לאחר מתן החנינה והנסיון למנוע הקמת ועדת חקירה, הינה רגע האמת של התנועה, ועליה להחליט אם היא ממשיכה לשבת בממשלה שעושה דברים כאלה, או שהיא פורשת ושומרת על העקרונות שהינחו אותה בעת הקמתה. כפי הנראה, שינוי לא תמשיך בקואליציה, אם לא תקום ועדת חקירה.

מבחינה פוליטית לא תפסיד בכך „שינוי" דבר. עמדה כזו עשויה רק לחזק את „שינוי" מבחינה ציבורית ואלקטוראלית. כתנועה שלא רק נאה דורשת אלא גם נאה מקיימת.

פגישות מהסוג הקומוניסטי

לא רבים נותנים את דעתם לעובדה, כי למרות שאין לישראל קשרים דיפלומטיים עם מדינות הגוש הקומוניסטי (להוציא רומניה) ובראשן עם בריה"מ כבר 19 שנה, הרי למעשה מתקיים דיאלוג קבוע עם המנהיגים הקומוניסטיים — על־ידי המפלגה הקומוניסטית הישראלית. עד כמה מנצל משרד החוץ הישראלי את הקו הישיר בין רחוב מזאה בתל־אביב לבין מוסקבה אינני יודעים, אך כנראה מעט מאד — אם בכלל.

השבוע סיפר מזכ"ל רק"ח, ח"כ מאיר וילנר, לעיתונאים על מפגשיו האחרונים עם מיכאל גורבצ'וב, אריך הוניקר ויאנוש קאדר. הבשורה של וילנר היתה, כי שלושת המנהיגים הקומוניסטים אמרו לו, כי אם תסכים ישראל לכינוסה של ועידה בינלאומית בחסות האו"ם, בהשתתפות בריה"מ וארה"ב וכן בשיתופן של סוריה ואש"ף, יחודשו היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. החידוש בעיני וילנר הוא בכך, שבריה"מ שוב אינה מתנה את חידוש היחסים במציאת פתרון כולל של שלום, אלא היא תסתפק בהתחלתו של המהלך המדיני. וילנר מסביר, כי עצם השתתפות אש"ף בוועידה כזו תהיה כבחינת הכרה הדדית. זה המפתח, של אש"ף בישראל ושל ישראל באש"ף.

על פי וילנר, מה שמפריד היום את הגוש הקומוניסטי בקשר לישראל — מלבד הסכסוך הישראלי־ערבי — הוא השתלבותה בפרוייקט האמריקני של „מלחמת הכוכבים". כלומר יש גם ניסיון איום לגבי הסכנה הצפוייה לישראל מהשתלבות במאבק הבין־גלאקטי בצורה פעילה, לטובת אחד הצדדים.

הקו הישיר בין מוסקבה לתל־אביב לא הועיל עד כה לשינוי עמדותיה של בריה"מ כלפי ישראל, ולא הביא כידוע לחידוש היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות. אך לעומת זאת הוא מוכיח את עצמו היטב בכל הקשור להצגת עמדותיה של בריה"מ על־ידי הפוליטיקאים הקומוניסטיים, כישראלים, אשר מביאים את דברה של מוסקבה ללא ביקורת — כאמת האחת והיחידה.

בהמתנה לזינוק

בליכוד דיברו בימים האחרונים גם על אפשרות של הקדמת הבחירות. כאשר אומר זאת שמיר, ראוי להתייחס לכך בספק רב, שכן הקדמת הבחירות לפני ביצוע הרוטאציה עלול להיות מבחינתו של שמיר — סתימת הגולל על שאיפתו לכהן פעם נוספת בראש הממשלה. שמיר יודע, כי בתוך מפלגתו לו בפינה. יש להניח, כי מפעם לפעם עולה בלבו חשד, כי כמה מיריביו במפלגה אפילו שמחים אולי בימים אלה לאידו, אף כי כלפי חוץ הוא מתהדר בעמידה המלוכדת של הליכוד מאחוריו, דהיינו מאחורי סירובו להקים ועדת חקירה.

אלא ששמיר יודע כי דוד לוי כבר הצהיר — הרבה לפני ההתרחשויות האחרונות — כי אם יוקדמו הבחירות לכנסת תהיה ב„חרות" התמודדות על המועמדות לראשות הממשלה, ודוד לוי יהיה אחד המתמודדים — נגד כל אחד, גם נגד יצחק שמיר. כאשר הוכרזו זאת מקורביו של לוי בימים האחרונים באה הכחשה של לוי. מסתבר, כי אותם מקורבים כבר ראו לנגד עיניהם את נפילת הממשלה ופיזור הכנסת, היתה זו פליטה מוקדמת מדי, שכן העיתוי היה בלתי מתאים. אין זה מכובד וגם לא נאה להכניס אקורד צורם דווקא כאשר מקהלת הליכוד עושה מאמצים להופיע מול המערך והציבור בצורה הרמונית בניצוחו של שמיר.

אך להוציא את העיתוי הבלתי מוצלח — דוד לוי לא שינה את עמדתו, שאם יהיו בחירות — ואין זה משנה מתי — הוא ירוץ הפעם על המקום הראשון. מבחינתו האישית של לוי — בחירות מוקדמות יכולות דווקא להועיל. יש הבדל בין מחנה שמיר היום, ערב הרוטאציה, לבין מחנה שמיר לאחר הרוטאציה. אז יהיה זה מחנה יהיר ובטוח יותר בעצמו, מה גם שיהיו לו יתרונות אובייקטיביים כאשר שמיר יהיה ראש הממשלה. אף כי דוד לוי אינו אומר זאת בגלוי, ומפק אם אמר זאת, הרי מותר להניח כי כאשר חשב על אפשרות של הקדמת הבחירות על רקע המשבר הנוכחי, חלפה בראשו המחשבה, כי מצבו של שמיר יהיה מאוד לא נוח בסיטואציה כזו.

עם זאת ראוי להזכיר, כי בתנועת חרות אוהבים מאד „קורבנות", בעיקר „קורבנות" של המערך, המעוררים מיד הזדהות, אהדה ותמיכה. שמיר, ובעיקר מקורביו, עלולים להפוך אותו לקורבן כזה — אם אכן יהיה משבר והממשלה תתפרק, תועמלניו של שמיר יכלו אז לטעון כמו חברי מפלגתו, כי מי שאינו מצביע בעד שמיר כאילו נותן ידו להאשמות של המערך השמאל נגדו.

מובן שלעת עתה הכל עדיין תיאורטי בלבד — הרבה תלוי בהתפתחויות בשבועיים הקרובים, ובעיקר בהחלטת בג"צ. אך במחנה דוד לוי יש כבר כאלה שמנסים להבין תסריטים שונים שעלולים להתרחש — הכל על פי הנסיבות הפוליטיות. הללו נמצאים בעמדת המתנה לקראת אפשרות של זינוק.

דוד לוי
ירוץ על המקום הראשון

רשות הקורא

אום אל־פאחם, ישוב עם בעיות

נדהמתי לקרוא ב„על המשמר" מה־26.6.86 מאמר מאת קאסם זייד, בו הוא מצדד בגלוי במזימה האנטי־דמוקרטית לפזר את עיריית אום אל־פאחם.

מועצת עיר זו, וכן ראש העיר, נבחרו בבחירות דמוקרטיות כשרות. יתכן שקאסם זייד ועוד אנשים מצטערים שנבחר ראש עיר מטעם חד"ש, ושבעירייה פועלת הנהלה בקואליציה עם חד"ש. תיתכן גם ביקורת לפעילות הנהלה זו וראש העיר. אבל מכאן ועד תביעה מהשלטונות, ועוד משר הפנים, הידוע ב„קידמה" שלו, פיזור מועצת העיר ומינוי ועדה קרואה. זה מעשה מחפיר ומביש לאלה התובעים זאת — ומאמר זה פורסם ב„על המשמר" בזמן שתושבי אום אל־פאחם נמצאים במאבק נגד הרס בית, הריסה שבוצעה רק יומיים לפני פרסום מאמרו של קאסם זייד. מהרסי הבית, בחיפוי משטרה, ביצעו את המעשה הנפשע כגנבים בלילה. ללא הודעה מוקדמת, תוך ניצול העובדה שהגברים נעדרו מהבתים והיו בעבודה. וזה, בניגוד להבטחת השר וייצמן שלא יבוצעו ותימנע הריסת בתים.

תושבי אום אל־פאחם אינם עוסקים בעניינים אנטי־דמוקרטיים. תשומת לבם נתונה למאבק נגד הרס הבית ולפניית השלטונות בזכויותיהם.

מי שבאמת מתעניין ומכיר מקרוב את בעיות אום אל־פאחם, יודע שאין אף ישוב בארץ עם בעיות מוניציפליות קשות כאלה והכרחית עזרה מיוחדת מצד השלטונות, על מנת לפתור פתרון יסודי בעיות בעיר. מי שבכנות עוקב אחר פעילות ראש העיר האשם מחאמיד, והנהלת העירייה, יודע שבמסירותם ובפעילותם יומם ולילה לטובת העיר הם למופת לרשויות מקומיות אחרות. מי שקורא לפיזור העירייה, תוקע סכין בגב תושבי אום אל־פאחם.

עוזי בורשטיין,
דובר סיעת חד"ש

קאסם זייד משיב:

כל מי שקרא את מאמרי „תואר חדש, בעיות ישנות" („על המשמר", 26.6.86), בו אני מתייחס לדרישתה של קבוצת תושבים מאום אל־פאחם לפזר את העירייה, יודע שלא נקטתי עמדה אישית. מכאן ניתן להבין שאני „מצדד בגלוי במזימה האנטי־דמוקרטית לפזר את עיריית אום אל־פאחם", כפי שטוען דובר רק"ח.

אכן, עיריית אום אל־פאחם נבחרה בבחירות דמוקרטיות, אך אין זה סוד באום אל־פאחם שהעירייה נכשלה במילוי תפקידה ושישנן חריגות רבות בעבודתה, שבחלקן גובלות בפלילים. זהו לא אקט דמוקרטי לסתום את פיותיהם של רבים מתושבי העיר, ולמנוע מהם את הזכות לבטא את עמדתם באופן דמוקרטי. אני מסכים עם עוזי בורשטיין שאין אף ישוב בארץ עם בעיות מוניציפאליות קשות כמו אום אל־פאחם, וכי אכן הכרחית עזרה מיוחדת מצד השלטונות על מנת לפתור פתרון יסודי בעיות עיר זו. אני תומך בדרישה זו בכל רמ"ח אבריי, וכל מי שעוקב אחר מאמרי יסכים שאני שותף למאבק להשגת שוויון לעיריית אום אל־פאחם כמו לכל הישובים הערביים.

עם זאת, עוזי בורשטיין שכח, או שהוא מנסה לשכוח, כי בעיותיה של כלל הרשויות הערביות אינן נופלות מבעיותיה של עיריית אום אל־פאחם, אך המצב בעיריות אלה תקין ויציב יותר מאשר באום אל־פאחם, כך שלא בכדי תולים תושבים בעיר את עיקר האשם לכשלון בהנהלת העירייה.

אשר לדבריו, כי „מי שבכנות עוקב אחר פעילות ראש העיר האשם מחאמיד והנהלת העירייה, יודע שבמסירותם ובפעילותם יומם ולילה לטובת העיר הם למופת לרשויות מקומיות אחרות" — כתושב המקום, אני חולק על קביעה זו, ומייעץ לעוזי בורשטיין לבקר באום אל־פאחם כדי לעמוד בעצמו על התוהו ובוהו המאפיין את עבודת העירייה. בטוחני שישנה את דעתו ויסכים שעבודתה של עיריית אום אל־פאחם אינה לכבודו של ראש העירייה וחד"ש.

אני מייעץ לבורשטיין, שיניח [illegible] לענייני אום אל־פאחם, לעסוק בענייני עירו חיפה ולסמוך על תושבי אום אל־פאחם שידעו לכלכל את ענייניהם בעצמם, ובהזדמנות זו אזכיר לו את המסורת הערבית המפורסמת, „[illegible]".

בין בגדאד לעין־דור

בתגובה לתוכנית הטלוויזיה על [illegible] לשעבר הרוצים לחזור לעיראק, ברצוני להזכיר שב־1950 [illegible] את ביתי בבגדאד — וילה בשטח 550 מ"ר על מגרש של שני דונם, ואת עסקי [illegible], ובחרתי בעין־דור [illegible].

[illegible]

קולנוע

עכברי לילה

"בר 51" — החל מ־6.7 בקולנוע "גורדון", ת"א

מאת יעל ישראל

תומס ומריאנה הם אח ואחות הקשורים בקשר סימביוטי של אהבה נשגבת, פאתטית וטראגית כאחת. הם גרים בחור עלוב בעיירה מיגדל, אימם חולה אנושה והם מרגישים כיתומים בעולם. תומאס עובד לפרנסתם כשוטף כלים במסעדה קרתנית ושומר על אחותו־אהובתו כעל בבת עינו. תומס (ג'וליאנו מר) ומריאנה השברירית (סמדר קלצ'ינסקי), גיבורי סרטו החדש של עמוס גוטמן, "בר 51", הם יתומים במלוא מובן המילה, ועל כן הם נאחזים זה בזה. משחר ילדותם גרו באותו חדר בבית הקטן וגם בבגרותם הם עדיין מחלקים אותה מיטה.

תומס ומריאנה, כמו יתר גיבורי סרטיו הקודמים של גוטמן, הם טיפוסי שוליים שחיים מחוץ לזרם המרכזי של החיים. הם מאוחרים באהבתם, שיש בה סממנים של גילוי עריות, ובחלומם לצאת מהחור, להגיע לעיר הגדולה והנכספת ולכבוש את העולם. הם אינם יודעים, כי בעת שיגיעו למושא חלומם הנאיבי, ישקעו באותו ביב בו הם חיים במעבורה העלובה.

אחרי מות אימם מוכרים האח והאחות את מעט חפצי המשפחה ועימם את הזכרונות הרלוונטיים שאיתם, נוסעים סוף־סוף לעיר הגדולה, מושא כיסופיהם. העיר הגדולה, היא תל־אביב, הפכה למדור אפל, ממדורי התופת של דנטה. תומס ומריאנה לא הגיעו לצד הזוהר, הם תמיד יחיו בפאווה המקוללת של החיים; במלון המפואר הם עובדים כמנקים, ולחדרים היפים הם זוכים להגיע רק בגניבה, לעולם לא יגעו בזוהר אלא רק בזה המדומה. בנדודיהם בעיר האופל — המעוצבת כסגנון ה"סרט האפל", בעיר שחורה, מסואבת, עשנה ומלאה חלאות אדם, זונות, הומואים וסוטים — הם מגיעים למאורת חטא טיפוסית, הלקוחה כאילו בסרטיו של פאסבינדר או סקורסזי.

"בר 51" ברחוב הירקון הופך למאורת חטאים סימלית. הבר הזה הוא מעוזם של כל הרווים והמושפלים, כל מי שפעם היה משהו והיום הוא צל של עצמו. בר שמעוצב בפאתטיות, בתחרה וקטיפה ארומה עכשה עם אווירה כאילדרומנטית של בורדלו רומני. בבר הזה מחוללת מידי ערב החשפנית הרומניה הזקנה אפולוניה (עדה טל) עם האימפרסריו החומד שלה. זהו גם מעוזה של זארה (עירית שלג), חשפנית יפה שלמרות שמה האקסוטי אינה אלא שרה אוזלאי מבת־ים, שמתעמרת כאחיה הטרנסווסטייט ארד־חואו (אלון אבוטבול), שאינו אלא ישראל.

היתומים נופלים לבר ומיד מאומצים על־ידי אפולוניה וזארה, החושקות בתומס היפה. במעון האופל הזה, שבעצם אינו אלא מעון האומללות, יש גילויים של עזרה הדדית, כך, לדוגמא, האיש היחיד שיתן מפיתו לקבצן הוא קבצן אחר, כי רק הנזקק יודע מהי אותה הרגשה. ב"בר 51" מי שנותן ליתומים מחסה היא אפולוניה, שמלינה את האחים בביתה המגוחך המלא טפטים ופרחים מלאכותיים, ודואגת להם כמו אמא יהודיה.

העולם אצל גוטמן, כמו העולם בסרטו הראשון "נגוע", הוא עולם מלאכותי, מסוגנן, מנוכר ומפואר של דמויות מוזרות, שלמרות אומללותן הן גדולות בדרכן מהחיים: עולם של אנשים המתרפקים על עבר מפואר, שספק אם היה; אפולוניה אומרת על עצמה ברגע של משבר שהיא מזון ממלחמת השיחרור, וניקולאס (דייוויד פטריק וילסון) שותפה לצמד של זארה, היה רקדן מפורסם בוושינגטון די.סי. אבל היום הוא שתיין אומלל שאינו מתחיל את היום ללא בקבוק ג'ין. כולם אינם מודים שכיום הם משולים לאוכלי הקיר ולאבק בשולי הדרכים, תקועים בחוסר האונים שלהם וממשיכים לקרוא לעצמם בשמות זוהרים, כי זה מה שנשאר להם. כולם חסרי אונים, וגם תשוקתו הכפייתית של תומס לאחותו היא ביטוי לחוסר האונים שלו, היצמדותו לבדידותו האיומה ולעברו המקולל, עד שהאהבה תביא עליו את הסוף הבלתי נמנע, את המוות.

גוטמן, בעזרת מלודרמה, סגנון של אופרה צבעונית, מתאר דקדנס ישראלי חסר מוצא, מקצין את ההבדל האירוני בין ישראל היפה שנמצאת רק בטלוויזיה (כשתומס ומריאנה בוהים במרקע בתוכנית שירי ארץ־ישראל עם שרל'ה שרון, באותה עת יושבים בביתה הפאתטי של אפולוניה, שנראה מאופרה אחרת לבין ישראל (ולא רק ישראל) האפלה, שמחוזותיה ידועים רק לעכברי הלילה. הנשגב שמצטלב בסרטו של גוטמן עם המגוחך מציץ אלינו מכל פינה.

"בר 51" — ההבדל האירוני. עירית שלג ואלון אבוטבול

סדנה

רוצים ללמוד קולנוע?

מאת יעל ישראל

בעקבות ההצלחה של סדנאות הקולנוע בקיץ 85, ממשיכים ב"בית־צבי" שברמת־גן גם השנה עם סדנאות נוספות ללימודי קולנוע אינטנסיביים מעשיים. הסדנאות יעסקו בתסריטאות ובמשחק קולנועי, וכן תיערך סדנא עיונית בשם "כיצד לקרוא סרט" שבה ילמדו את יסודות השפה הקולנועית, ז'אנרים קולנועיים וכו'.

הפרוייקט נערך בשיתוף עם הסינמטקים בתל־אביב ובירושלים, והוא פתוח לקהל שוחרי הקולנוע בכל גיל, החל מתלמידי שמינית בתיכון. בסדנאות מרצים אנשי קולנוע ידועים כנחמן אינגבר, ניסים דיין, איתן גרין, דורון נשר ואחרים. הקורס "כיצד לקרוא סרט" יתקיים השנה במקביל גם בסינמטק ירושלים וגם בתיאטרון באר־שבע.

ההרשמה כבר החלה, והסדנאות ייפתחו ב־20 ביולי. מספר המקומות מוגבל, שכר הלימוד הוא 110 ש"ח לסדנא עיונית, 330 ש"ח לסדנת תסריט ו־450 ש"ח לסדנת משחק קולנועי.

לצעירים שבשוחרי הקולנוע, החולמים להיות סלינר, קופולה או לפחות שפילברג תינתן הקיץ אפשרות להרחיב את השכלתם הקולנועית בסדנת ווידיאו שתפעל בתנאי פנימיה. את הסדנא מקיימים לראשונה המכון הישראלי לקולנוע, ברית התנועה הקיבוצית ו"אפעל הפקות", והיא תיערך במרכז אפעל בתאריכים 6־16.8.86.

הקייטנה פתוחה לגילאי 14־17, אך לא כל אחד יתקבל. מי שירשם במרכז יצטרך לעבור ועדת קבלה. מה עליו להיות כדי להתקבל? — "אוהב קולנוע, ושיהיה לו מושג ויחס לנושא, כי זו אינה סדנא למתחילים גמורים", אומרת מלכה ויינברג מהמכון הישראלי לקולנוע. בינתיים יפעל מחזור אחד של כ־30 חניכים, שיחולקו לשש קבוצות, לכל קבוצה יהיה מדריך צמוד.

ב־10 הימים האינטנסיביים ילמדו המאושרים שיתקבלו היכרות עם ציוד הווידאו של אפעל, ניהול הפקה, תחקיר, צילום ויישום הנלמד. כשהכוונה היא שכל קבוצה תוציא בתום הסדנא כתבה דוקומנטרית. בסוף תיערך גם תחרות קטנה על הכתבה הטובה ביותר מבחינה תכנית וקולנועית.

ויינברג טורחת ומדגישה, שאין כוונה להפוך את החניכים לאנשי קולנוע מובהקים אלא לתת להם רקע בנושא. המדריכים יהיו חברי קיבוצים שעוסקים בקולנוע, ביניהם אמנון דותן, רכז הסדנא, והצלם מיכה ליבנה. ויינברג מוסרת שהסיבה לכך שאין בין המדריכים שמות מפורסמים נעוצה בעובדה שהללו דורשים הרבה כסף. "גם כך הסדנא הזו אינה מהעשירות, ובקושי יצאה אל הפועל", היא מדגישה.

בינתיים נרשמו מעטים, כי השמועה עוברת מפה לאוזן. אז מי שרוצה צריך להביא 290 ש"ח — "מחיר מצחיק" לדברי ויינברג — או להיעזר בקרן של עירית תל־אביב, המסבסדת תלמידים עירוניים שידם אינה משגת. ובכל זאת הם חולמים בלילות על ווידאו.

טלוויזיה

אי־כבוד לסמבורסקי

מאת חיים מרגלית

"במזרח זורח הירח
מטרטרות הצרצרות
כל הקרית מתעוררת
אורי".

המילים של נתן אלתרמן אורזרות ועוצרות נשימה. לשירה הזאת חיבר מנגינה הקומפוזיטור דניאל סמבורסקי. את המילים והמנגינה שברו, ריסקו והרסו חנן יובל, יהודה כהן, דני ליטני, בועז שרעבי, מירי אלוני ודורית כהן, בעזרת המאבד (המעבד) משה זורמן. כל זאת, ב"זימרת הארץ" שהביא למירקע הטלוויזיה אוהד מנור, בערב שבת, 21 ביוני.

התוכנית היתה אמורה להביא מנגינות משל דניאל סמבורסקי, פועה גרינשפאן, יואל וולבה ויצחק אדל, ארבעה קומפוזיטורים שפעלו וכתבו בשנות ה־30, ה־40 וה־50. הארבעה חיברו מנגינות לשירה, ואני מרגיש שירה, יען כי: שלונסקי, אלתרמן, לאה גולדברג, אביגדור המאירי, יהודה קרני ואחרים מהמשוררים הארצישראליים כתבו שירה, הם לא כתבו שירים. שירים, עם כל הכבוד להם, מתחברים למנגינות. יש שירים טובים, וגם טובים מאוד, אך לא בכך העניין.

אוהד מנור החליט להקדיש ערב לארבעת הקומפוזיטורים, שהמורה ביניהם היה סמבורסקי. כנראה חשב מנור, כי יוקרה בכך מחווה — או אם תרצה הצדעה — לארבעה. מה שיצא היתה תוכנית עלובה עם שישה שכירכרו, פיזזו, עיבנטו במקום ושלא במקום, שלא הבינה לא את המילים ולא את המנגינות, ואשר עליה ניצח המאבד משה זורמן. כך, במקום זמרה שמעו זמריע, ובמקום למחווה זכה סמבורסקי הנפלא לאי־כבוד.

אירוע

פסטיבל חדש נולד

אלפי אנשים מילאו את חצר נווה־צדק ביריד הליצנים הראשון

מאת דויד אור

מאות האנשים, שנשארו מחוץ לגדר של קבוצת התיאטרון בנווה־צדק ביום שבת האחרון (28.6), ולא זכו להשתתף ביריד הליצנים הראשון, קבעו עובדה — פסטיבל חדש נולד

כשחשבו בקבוצת התיאטרון כיצד להנציח את שמו של שמיל רובינשטיין, חבר הקבוצה שנהרג בתאונת דרכים לפני כשנה, עלה מיד רעיון — יריד ליצנים. שמיל היה שחקן שנהנה בשעות הפנאי מעיסוק בליצנות בשביל התענוג ובשביל הפרנסה (כי הרי שחקן זה לא בדיוק מקצוע מכניס...) בהצגת "המלך הלך לישון", ההצגה האחרונה בה נטל חלק, ביצע תרגילי ג'וג'לינג וסאלטות קירקסיות. ובכל הזדמנות בה היה צריך להפעיל ילדים, לבש מיד את האוברול הקירקסי שלו וכבש את הצופים באישיותו ובטריקים הליצניים שלו. פסטיבל ליצנים — מהדורה ישראלית ליריד הליצנים המפורסם של אמסטרדם — היתה הדרך שנבחרה להנציח את דמותו, ושמיל בוודאי היה מאשר את האירוע הזה בשמחה ובצחוק.

אלפי האנשים והילדים שמילאו את חצר קבוצת התיאטרון בהמוניהם, וצחקו משפע הטריקים הליצניים שהומטרו עליהם על־ידי ליצנים חובבים ומקצועיים, הדגישו את הצורך באירוע כזה. "הפרס הראשון מגיע לקהל", אמר צוות השופטים (ערנה שביט, שייקה אופיר ופטר גרייש) ובכך קלע לדעת רבים.

היריד כלל סידרה של אירועים. הוא התחיל בתהלוכה פורימית של ליצנים וילדים, שהתנהלה באחר הצהרים של שבת מרחבת הדולפינריום ועד חצר התיאטרון. בחצר התיאטרון היו מפוזרים דוכנים של קוסמים, ליצנים, מוסיקת רקע ודוכני אוכל עצמי. קהל הצופים זרם לאט לאט לתוך האמפיתיאטרון, ושם התחילה התחרות הרישמית. בהנחיית השחקן המחונן עזרא דגן עלו בזה אחר זה ליצנים מקצועיים וחובבים והצחיקו את הקהל הרב שמילא את המושבים. ילד אחר, עקשן וחמוד, פרץ לבמה והתעקש להראות לקהל את עכבר הצעצוע שקיבל במתנה מאביו (שהוא במקרה, יוסי פולק), אבל עזרא דגן חזר וביקש "אפשר לעלות אבל רק עם קטעים מוכנים..."

בפרס הראשון זכה הצמד אריה דרור ודני ברקאי, שהציגו את הקטע חלודיראוזה. צוות השופטים ציין את היסוד החשוב בעבודת הליצן, שבלט בעבודתם של השניים, והוא — ההזדהות הרגשית של הליצן עם החומר שלו. לא רק הצחקה לשמה, אלא גם אמירה אישית ואומנותית.

אחרי התחרות הרשמית, שארכה כשלוש שעות, קיבל הקהל כבונוס הופעות אורח מלהיבות של מיטב ליצני ישראל: ישראל גוריון, עזרא דגן, קבוצת "אגדה חדשה" וג'וליאן שגרן, האיש בעל אלף הפרצופים, בקטעים מתוכניתו החדשה. אפילו משחק הגביע העולמי לא הבריח את הקהל, שנשאר עד סוף האירוע והאזין למסקנות השופטים, שהוקראו ע"י המארגן והמנהל שמאחורי האירוע — חבר קבוצת התיאטרון עמי כ"ץ.

מי שנשאר לפרק את שרידי התפאורה ולשתות כוס לחיי האירוע ידע שנפתחה מסורת חדשה, ובינתיים, עד היריד הבא אפשר לבוא להתבדר בהצגות הרגילות של קבוצת התיאטרון...

יריד הליצנים הראשון — פרס ראשון מגיע לקהל

מוסיקה

מבצעים צעירים

מאת מדי שני

התזמורת הסימפונית הצעירה חיפה. מנצח: אליעזר החיתי. סולנית: ורדית מילר — פסנתר. בתוכנית: בריטן: ערבית מוסיקאלית על נושאים מאת רוסיני; שופן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 1, אופוס 11; מנדלסון: מרש מתוך "עתליה"; לקט מנגינות מתוך מחזות מוסיקאליים; "לחיי העם הזה" מהדורת שירים ישראליים, עיבוד: נחום יריב.

חיפה, בית אבא חושי, 26.6.86.

האולם בבית אבא חושי היה מלא, יותר מתמיד. התוכנית הקלאסית הקלה משכה קהל רב, כולל אורחים מחו"ל.

אליעזר החיתי בחר הפעם במרכז התוכנית יצירה רומנטית, את הקונצ'רטו הראשון לפסנתר מאת שופן. אין ספק שזו היתה משימה לא קלה, לא רק עבור המבצעים הצעירים, אלא גם עבור הקהל המשמש. הילדים רעשו במקצת והביעו את התלהבותם במחיאות כפיים בין פרק לפרק. אולי רצוי להנהיג הסברים מילוליים נוסף על התוכניה כדוגמת ההסברים בקונצרטים לנוער. אם כך, זו הזדמנות טובה לפתח הרגלים נאותים להאזנה ערנית ופעילה.

שוב נכון לציין את תרומת התזמורת לקידום אמנים צעירים בראשית דרכם המוסיקלית. הפסנתרנית הצעירה ורדית מילר ניגנה את הסולו בהפגינה טכניקה בשלה, הבנה ורגישות. לביצוע נוספה גם מידה לא מבוטלת של פשטות וחן, והיא זכתה למחיאות כפיים נלהבות של קהל המאזינים.

הערבית המוסיקאלית על נושאים של רוסיני מאת המלחין האנגלי בריטן שימשה לפתיחת הקונצרט. הנגינה כללה הרבה קטעי סולו טובים בכל קבוצות התזמורת, כולל כלי הקשה.

בחלק השני של הערב הופיעה תזמורת כלי נשיפה. לאחר המארש מאת מנדלסון ולקט מנגינות מתוך מחזות מוסיקאליים הושמעה מהדורת "לחיי העם הזה" — שירים ישראליים מוכרים, שהיוו סיום ערני, מגוון ועשיר.

מחול

הדיו המרקדת — בסין העממית

הכוריאוגרף אוהד נהרין, שעבד בעבר עם "האנסמבל ירושלים", שב בימים אלה לארץ והוא יופיע עם האנסמבל, בחברת אשתו הרקדנית מרי קאז'יווארה, ביצירה שלו. ההופעות ב־8 ביולי ביד־לבנים בתל־אביב וב־12 ביולי בירושלים.

בעת ביקורו בארץ גם ינהל אוהד קורס־קיץ בסמינר הקיבוצים בתל־אביב, החל מה־6 ביולי.

שכוריאוגרף ישראלי, אפילו כזה היושב בניו־יורק ולו להקה משלו, יבוא להופעה בארץ, כך אין עדיין חדשה מרעישה. טבעי שאמן חוזר הביתה ללמד ולהופיע. אבל אוהד ולהקתו הוזמנו לסיור בסין העממית, ובכך, בהחלט, יש משום חידוש. ההזמנה הגיעה בעקבות עבודותיו, המתבססות על קאליגראפיה (כתב אמנותי) סיני מאת ואנג פאנגיה. המחול שאוהד יצר בהשראת הכתב הסיני נקרא "הדיו המרקדת", וביצירה זו חברו יחד המלחין רוברט רוביאירי, הצייר ואנג, זמר ממוצא סיני ומעצב התאורה ג'ונלט מסנס (שעובד בארץ לעיתים מזומנות, בעיקר עם בת־דור).

אוהד ולהקתו, בה חמישה רקדנים ורקדניות, הופיעו לא מכבר ב"הדיו המרקדת" במסגרת "החברה לתרבות אסיה" בניו־יורק, והם מתעתדים לצאת למופעים בסין בקיץ. מסקרן איך יקבלו הסינים פרשנות ישראלית לסימני־הכתב שלהם.

ג.מ.

קארטל הדלק (4)

באין הצעות של ממש, מה שהיה הוא שיהיה

"לא הגיעו אלי הצעות ממשיות על ליברליזציה במשק הדלק" — אומר אברהם אגמון, מנכ"ל חברת "דלק", ומוסיף: "שמעתי שמדברים בנושא, אך אלי לא הגיעו דברים ממשיים, ולכן אינני יכול להתייחס". דבריו אלה מעוררים תמיהה, שכן לפני זמן־מה אמר אגמון בראיון לסטלה קורין־ליבר מהשבועון "בספים", כי הוא "משוכנע ובטוח שחברות הדלק עושות את הדבר הטוב ביותר למדינת ישראל".

במשרד האוצר חושבים אחרת. לדברי איתמר גיכתון, סגן הממונה על התקציבים, משנת 1979 הם עוסקים ברצינות ברעיונים שמטרתם "לשבור את המונופול של שלוש חברות הדלק" ופתיחת השוק להתחרות חופשית. המועד 1979 חשוב — באותה שנה הרקיעו מחירי הנפט ל־40 דולר החבית. ואז, בדיוק אז רכשה המדינה, בעצת שר האוצר יגאל הורביץ ושר האנרגיה והתשתית דאז יצחק מודעי, מלאי דלק במחירים אסטרונומיים. הרכישה הגדולה התבצעה משום ששני שרי הליכוד הנ"ל חששו ממלחמה עם סוריה. אך המלחמה לא באה וההוצאה המיותרת גולגלה על המשק באמצעות מיסים שהוטלו על תזקיקים. גבתון סבור, כי "מונופול חברות הדלק גרם וגורם עיוותים וכך אי־אפשר להמשיך. נכון שטובת המדינה לנגד עיני ראשי חברות הנפט", הוא אומר, "אך המיבנה מיושן, מסורבל עם הרבה כפילויות".

כדוגמה הוא מביא את מחיר הדלק הגולמי, שישראל רוכשת אותו במחירים נמוכים מאלה שבאירופה, ומדגיש כי מחירי התזקיקים אצלנו, עוד לפני מס, יקרים בהרבה מהמחירים באירופה. אם שוק הדלק היה פתוח לתחרות, אין ספק שהמחיר היה זהה לזה שבאירופה. גבתון סבור, שלא יכולה להיות "חצי ליברליזציה", כלומר שינוי האדרת בלי שינוי תגברת; טיפול קוסמטי ופשרות לא יועילו. חצי ליברליזציה היא לדעתו מצב אידיאלי לכל מיני מתווכים, ספקולנטים, בעלי קשרים ואחרים, שיעשו כסף על חשבון הציבור. גיכתון, עם כל הערכתו לשלוש חברות הדלק הפועלות במשותף ובהתייעצות עם מינהל הדלק, אינו מוציא מכלל אפשרות מצב שהחברות ינהלו מאבק האחת נגד השנייה. לדעתו, יכולות לקום חברת דלק רביעית וחמישית, שיגבירו את ההתחרות בשוק. התחרות, הוא קובע, תביא לשירות יותר טוב ולמחירים יותר נמוכים. מינהל וחברות הדלק מתנגדים לליברליזציה משום שהם, לדעתו, גופים בעלי־עניין. אך עניינם לגיטימי, אסור לזלזל בהם. הגופים האלה מצביעים על בעיות ממשיות בכל רפורמה; גבתון טוען שיש בעיות, אך הן ניתנות לפתרון.

נגד מיסטיפיקציה

"יהיו בעיות", קובע רן מוסינזון לשעבר ראש אגף תכנון ומדיניות במשרד האנרגיה והיום במשרד האוצר, "וגם עכשיו יש בעיות בשוק הדלק". הוא יוצא בחריפות נגד "מיסטיפיקציה של שוק הנפט, בה מעוניינים חברות הדלק ומינהל הדלק", ומזכיר כי שלוש חברות הדלק פועלות כקארטל. קיים פיקוח ממשלתי ומינהל הדלק מעורב, אך בכל זאת זהו קארטל. לקארטל יש עולם מושגים משלו, בעזרתו הוא מוכר את עצמו לציבור. אחד הביטויים בו משתמשים ראשי חברות הדלק וגם מינהל הדלק הוא "עלות נכונה", או "עלות ריאלית". לדבריו, זהו מושג שגוי והרה־סכנות. רק העלות של הנפט הגולמי נקבעת על־ידי מצב השוק העולמי, ורק אז ניתן להשוותה עם העלות למדינות אחרות, אך מרגע הגעת הנפט לבית הזיקוק מתחיל סיפור חדש. "אומנם נכון", הוא אומר, "שהגודל הטבעי של המדינה שלנו מכתיב קיום חברה אחת לזיקוק נפט ואין מקום להקמת חברות זיקוק נוספות". אך לדעת מוסינזון, הבלבריות של בז"ן (חברות בתי זיקוק) לא השפיעה לטובה על פעילות החברה. הוא סבור כי צמצום הבלבריות הכרחי ואפשרי, אם יפתחו את שוק התזקיקים להתחרות חופשית, כולל האפשרות לעסקות גומלין עם בתי זיקוק בחו"ל.

מוסינזון מצביע על כך שבדו"ח מבקר המדינה על בתי הזיקוק, שהתפרסם כבר ב־11.10.81, ציין המבקר כי "בתחשיבי ההתחשבנויות בין בז"ן לשלוש חברות הדלק נכללו סכומים שלא היה מקום לכלול אותם, והם השפיעו על התייקרות מיותרת של מחיר המוצרים". הדו"ח, כאמור, התפרסם בסוף 1981 וניתן היה לחשוב שהדברים השתנו מאז. אבל בדו"ח אחר, שפירסם באחרונה ד"ר מלמר ממכון "נאמן" בטכניון בחיפה, הוא ציין בין שאר הגורמים לייקור הדלק את עלות הזיקוק. כלומר, ההתחשבנויות לא השתנו "משער בז"ן", מדגיש מוסינזון. "ואין זה משנה אם מדובר בחיפה או באשדוד, מתחילה דרך גיאוגרפית קצרה למרכזי האוכלוסיה וארוכה מאוד בשבילי הביורוקרטיה בחברות העולות לאספקת דלק והחברות הבנות, שלהן יש חברות בנות. את הדלק מייקרים גם מאגרים ומלאי, מלאי חירום ומלאי אסטרטגי, ועוד גורמים, שהמכנה המשותף לכולם הוא הדאגה לטובת המדינה באמצעות הוצאות נוספות. אלה, וכל אלה, לפי מוסינזון, עבר זמנם; על המערכת להשתנות, הבסיס לשינוי הוא לדבריו פתיחת כל המערכת להתחרות חופשית.

חיים מרגלית

(רשימה רביעית ואחרונה)

ועידת אופ"ק — עוד כישלון

המחירים ממשיכים לרדת

בדולרים לחבית

אין הסכמה באופ"ק ומחירי הנפט ממשיכים לרדת — זהו המצב בתום ועידת שרי הנפט של אופ"ק שהתקיימה באי בריוני שביוגוסלביה והסתיימה בלי שום. דבר אחד הוסכם בוועידה — לקיים ישיבה נוספת, ב־28 בחודש זה בז'נבה. בסעיפים אחרים, כמו קביעת תיקרת תפוקה של 17.5 מיליון חביות ליום, וחלוקה למיכסות, שהיו אמורים להרים במקצת את המחירים הנפולים, לא התקבלו החלטות, עקב חלוקת אופ"ק לקבוצות של בעלות־עניין שאין הסכמה ביניהן.

הקבוצה המרכזית, בהנהגת שר הנפט הסעודי השייך ד"ר זאכי אל־ימאני, הציעה לקבוע תיקרת תפוקה של 17.5 מיליון חביות ליום, האמורה להעלות את מחירי הדלק מ־12 דולר ל־18־17 דולר החבית. תומכי ההצעה הסעודית — עיראק, כוויית, עומאן, אמירויות המפרץ, אינדונסיה, ונצואלה ואקוודור — לא הצליחו להעביר אותה במליאה. כנגדן התייצבו, ולא בפעם הראשונה, "סרבניות" אופ"ק — איראן, אלג'יריה, ניגריה וגאבון — שדרשו כי "העשירות" יורידו את תפוקתן ויאפשרו לעניות להעלות את המיכסות ואת התפוקה ליותר מ־20 מיליון חביות ליום.

ארבע "העניות" תבעו להעלות את המחיר ליותר מ־20 דולר לחבית ולצאת למאבק גלובאלי. הדובר שלהן, שר הנפט של גאבון, אטיאן צ'יוכה, טען שאין טעם לקבוע תיקרת תפוקה של 17.5 מיליון חביות ליום, כאשר הצריכה העולמית היא של 40 מיליון חביות. לדבריו, יש מפיקות שאינן באופ"ק, המחכות להורדת התפוקה באופ"ק, שעמדה ברבע הראשון של 1986 על יותר מ־19 מיליון, כדי למלא את החסר. הוא האשים את שר הנפט הסעודי כי ניהל את מלחמת מחירי הנפט בלא הצלחה, וכי בגללו ירדו המחירים בחצי השנה הראשונה של 1986 מ־27 דולר ל־12 דולר החבית.

להאשמות שר הנפט של גאבון הצטרפו שרי הנפט האחרים של "העניות", שעזבו את הוועידה לפני שהסתיימה. ההמשך, כאמור, בסוף החודש.

ח. מ.

המפקחת על הבנקים:

הרווחים הריאליים של הבנקים ירדו ב־1985 בשליש

- **אין סכנה לדיסקונט אם יוחלף רקנאטי**
- **יש לשנות דפוסי הפעילות מן היסוד**

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בשנתיים האחרונות חל צמצום ריאלי של 16% במאזני חמשת הקבוצות הבנקאיות הגדולות ובמקביל, בגלל ירידת הביקוש לשירותים הבנקאיים, הצטמצמה הפעילות בחשבונות במט"י ובמט"ח. כך למשל קטן מספר החשבונות ב־7%, ומספר המפרים הבין־בנקאיים ירד ב־8% — אמרה אתמול המפקחת על הבנקים, גליה מאור, במסיבת עיתונאים בירושלים לרגל פירסום הסקירה השנתית על מערכת הבנקאות ב־1985.

תופעה נוספת שבלטה, לדעת המפקחת, בשנתיים האחרונות היא חשיפתם של הבנקים לסיכוני אשראי וריבית. החשיפה לסיכוני האשראי נגרמה מהמיתון המתמשך במשק ומהעמקתו ב־1985, מהריבית הריאלית הגבוהה מאוד שנגזרה מהמדיניות המוניטארית הכרסנת, שהגיעה ל־61% ול־101% על אשראי במח"ר בשנים 1984, 1985, בהתאמה, ומהמדיניות התקציבית המצמצמת שלוותה בשינוי בתפישת הממשלה בדבר אחריותה על חברות ממשלתיות, גופים ציבוריים (מלכ"רים) ועל פירמות עסקיות גדולות ובעלות חשיבות לאומית.

סיכוני הריבית התמקדו בעיקר במיגזר תוכניות החסכון, בו, בשל שינויים בהוראות הנזילות ושינויים בטעמי הציבור, נוצר עודף כיסוי של אג"ח בעשרות מיליוני ש"ח, ומימונו של עודף זה גרם הפסדים לבנקים.

עוד סיפרה מאור, כי התוצאות העסקיות של חמשת הבנקים הגדולים בשנתיים האחרונות מורות על רווחים ורווחיות נמוכים, לאחר ההפסדים הגדולים ב־1983.

הרווח לאחר מס של חמשת הבנקים הגדולים ב־1984 היה 166 מיליון ש"ח וב־1985 עלה ל־211 מיליון ש"ח. דבר המבטא רווחיות להון, לאחר מס, של 5.9% ב־1984 ו־7.6% ב־1985. אולם ב־1985 שונו ההוראות, לפיהן הוצגו הפרשי השער ברווח־והפסד, והפרשים אלה מוצגים היום בחשבונות ההון במקום ברווח. הכללת הפרשי השער בחישוב הרווח בשתי השנים מביאה לתמונה שונה מהותית בתוצאות העסקיות: הרווח ב־1984 עולה ל־215 מיליון ש"ח, וב־1985 הוא יורד ל־143 מיליון ש"ח, ירידה של 33%. ניגבת הרווחיות גם היא משתנה ויורדת מ־7.6% ב־1984 ל־4.7% ב־1985.

רמת הרווח הנמוכה בשנתיים האחרונות מוסברת ע"י מספר גורמים: נטל מימון המניות הבנקאיות שבהסדר; ההפחתה של ההפרש המקורי בין עלות ההשקעה בחברות־בנות לערכן בספרים ביום הרכישה; ההשקעה העודפת בנכסי דלא ניידי; התרומה הנמוכה של ההשקעות בחברות־בנות בנקאיות הייעודיות (משכנתאות ולמימון השקעות בתעשייה) ושל הסקטור הריאלי, וההפרשות הגדולות לחובות מסופקים.

הבנקים, אומרת המפקחת, לא הצליחו להגדיל את רווחיהם ורווחיותם, על אף קיומם של מרווחים גבוהים מאוד ששררו במהלך 1985 על המגזר הצר של התיק השקלי הלא צמוד. זאת ועוד, החסכון בהוצאות התפעוליות באותם בנקים היה 39 מיליון ש"ח בלבד. רוב החסכון הזה נובע מירידה של 11% בהוצאות עלות העבודה, שנבעה משחיקת שכר של 6% ומירידה של 5.6% במספר המשרות. חסכון זה לא הגדיל את הרווח הנקי של הבנקים מאחר שההפרשה למס ב־1985 גדלה ב־71 מיליון ש"ח.

סימנים רבים מעידים על כך שהיקף הפעילות הבנקאית ימשיך להצטמצם, בהמשך למגמה שהחלה להסתמן בשנתיים האחרונות, סיכמה גליה מאור. "ולפיכך חייבת המערכת לשנות את דפוסי פעילותה מן היסוד".

בעד פירסום המשכורות

בתשובה לשאלות אמרה המפקחת מאור, כי מתנהלים מגעים למכירת בנק צפון־אמריקה, ונשקלת אפשרות של מיכרז למכירתו. לדבריה, הנזק הכספי הצפוי בעקבות המעילה בבנק נמוך בהרבה מ־30 מיליון הדולר שנגנבו, זאת עקב עיסקת טיעון הנרקמת עם אחד הנאשמים. לדברי מאור, המעילה בבנק צפון־אמריקה התגלתה במהלך בדיקה שגרתית שעשה הפיקוח על הבנקים, ולא על דרך המקרה. היא טענה, כי "שום פיקוח על בנקים אינו יכול למנוע גניבות".

המפקחת על הבנקים אמרה עוד, שהיא תומכת בפרסום משכורות מנהלי הבנקים. לדבריה, הנושא "אף שלא נמצא בדיוק בטריטוריה שלי, אני בהחלט סבורה שיש מקום לשקול פרסום של משכורותיהם".

לדעת מאור, לא צפויה כל סכנה לבנק דיסקונט, אם לפקודות ועשה חוץ המפוטרים בבנק עם פיטוריו של רפאל רקנאטי מראשות בנק דיסקונט. לדבריה, "במערכת הבנקאות בישראל כבר היו חילופי הנהלות והתוצאות עד היום אינן מעידות על כך שהציבור בארץ ובחו"ל שינה מנהגיו כתוצאה משינויים במערכת". אשר לבנק דיסקונט עצמו אמרה המפקחת: "זהו מוסד גדול, הנשען על מערכת גדולה וחזקה של עובדים והנהלה רחבה ומזומנת. אין לי ספק שאלה ואלה יפעלו לכך שיישמרו יציבותו, עצמאותו ורווחיותו של בנק דיסקונט. אין ספק שהציבור ישען על האחריות הזאת שתגלה ההנהלה".

81 מיליון ש"ח הוזרמו ביוני; היתרות לא השתנו

הממשלה הזרימה בחודש שעבר 81.5 מיליון ש"ח. ההזרמה נובעת מגיוס הון נטו שלילי של 103 מיליון ומספיגת פעילות כספית 21 מיליון ש"ח.

הוצאות הממשלה עלו ביוני ב־13 אחוז לעומת החודשים אפריל־מאי, עקב תשלומים עונתיים בנושא [illegible].

לעומת זאת, רמת ההוצאות ברבע הראשון של שנת התקציב שווה לממוצע של שנת התקציב הקודמת. מתחילת שנת התקציב ספגה הממשלה 608 מיליון ש"ח. גורמים ממשלתיים טוענים, כי האוצר מגבים מטעמות של חריגות בתקציב, לאור נתוני הספיגה האלה. ביתרות מטבע החוץ של ישראל לא חל כל שינוי בחודש יוני והן עמדו בסוף החודש על 3.1 מיליארד דולר.

[illegible]

מסלולי אשראי נוספים בבנק הפועלים

בנק הפועלים מרחיב את השירותים בתחום האשראי לשכירים וללקוחות פרטיים אחרים, ללקוחות עסקיים קטנים ובינוניים, ולבעלי מקצועות חופשיים — נמסר מהנהלת הבנק.

הבנק מעמיד לרשות לקוחות אלה הסדרי אשראי מורחבים, המבוססים על התאמת של הלוואות, מבוססת סכומי ההלוואות ותנאיהן לצרכים המיוחדים של כל לקוח ולאפשרויות [illegible].

במסגרת שירותי האשראי המורחבים של הבנק מופעלים שני מסלולי הלוואות עיקריים: הלוואות לא־צמודות, לתקופה ארוכה יותר של עד 24 חודש בריבית הנוהגת, והריבית על הלוואות אלה היא בשיעור של "פריים" בתוספת 2% לחודש; הלוואות צמודות למדד, לתקופות ארוכות של 3 עד 8 שנים. הריבית על הלוואות אלה היא בשיעור של עד 13% לשנה. ההלוואות בכל אחד מהמסלולים יכולות להגיע עד לסכום שווה ערך ל־20,000 דולר.

ההלוואות מותנות בבטחונות מתאימים של הלקוח. [illegible]

בורסה

החופשיות ממשיכות לעלות

ערך השוק של המניות החופשיות עלה אתמול ב־1.3%. העלייה הגדולה ביותר — 2% — היתה במניות מזון וטבק. מדד השערים של האופציות שלהן ירד ב־13.99%. מניות ההסדר ירדו ברבע אחוז בממוצע, והיה בהן עודף היצע של 1.2 מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב היה עודף ביקוש של 0.5 מיליון ש"ח לצמודות למדד, בצמודות לדולר היה עודף היצע של 1.1 מיליון ש"ח.

הציבור השקיע אתמול 200 אלף ש"ח בלבד בקרנות הנאמנות ה"סולידיות". במניות המתמחות במניות השתנו הפדיונות עם ההשקעות החדשות.

הנכסים של כל קרנות הנאמנות עלו ב־6 החודשים הראשונים של 1986 מ־1,730.3 מיליון ש"ח ל־2,380.3 מיליון ש"ח. חלקן של קרנות בנק הפועלים עלה ב־4.4% מתחילת השנה וב־1.9% בחודש יוני לבדו.

בנק ישראל יציע היום לציבור הנפקה חדשה של צמודי מדד מסוג "גליל", בערך נקוב של 20 מיליון ש"ח, במיכרז, במחיר מינימום של 86%.

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.2 אג', ב־0.13%, ל־1.4951 ש"ח. הדולר נוסקים עלה ל־1.7735 ש"ח. [illegible] בנטייה לירידה, בין 1.56 ל־1.57 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 204 שערים, לעומת 48 שירדו ו־110 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 54 ב־5% ויותר ו־13 ירדו ב־5%. נרשמו 4 "קונים בלבד" ו־1 "מוכרים בלבד" ("אלרוב 1"), בעוד של "אלרוב 5" נרשם שער "קונים בלבד". המחזור בשוק המניות היה קטן והסתכם ב־4.4 מיליון ש"ח, מזה 1.3 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נרשמו רק ירידות שערים (ב־%): אי די בי רג' — 0.2; אגוד רג' — 0.5; דיסקונט ב' — 0.9; דיסקונט א' — 0.3; מזרחי ש' — 0.6; פועלים מב' — 4.2; כלל — 0.4. התשואות השנתיות שלהן נעו בין 12.51% (אי די בי רג') ל־12.71% (מזרחי ש'), פועלים ש' — 12.64%.

במניות הבנקים המסחריים: שמחיר להסדר עלה הבינלאומי — 11.5; אי בי — 2.7, לעומתן ירדו הספנות 0.5 ב־0.6%.

במניות התעשיות בלטו העליות: [illegible] קבלנים 5 — 10.1; דרוקר אופ' — 18.5. ב־10% עלו כרמל, ביטוח משנה 5, קונטרולטים 5, ארזים, לוינשטיין 1 (בעוד שלוינשטיין 5 היה היצע, שנקלט ללא שינוי), גולד־פרוסט 5 (בעוד שגולדפרוסט אופ' ירדה ב־14%), לורדוין 1, קווי פח 5, [illegible] 1, אלקו 0.25 מ', טרומאסבסט 5. נאורי שטרומאסבסט 1 ירדה ב־10%. לעומתו ירדו ב־10%: גלי זוהר 1 ר"ג, סופי 1, טבריה גבוה, ויקו 5, אינקובה 1.

בשוק איגרות החוב בלטה אתמול הירידה ב־28.1% ב"סאיטקס מ"פ" [illegible] בירידה ב־40% ו"מוכרים בלבד" שלשום. בדרך כלל היו עליות קלות ויציבות בצמודות למדד. בצמודות לדולר היו תנודות עד 2% לשני הכיוונים. המחזור בשוק אג"ח עלה ל־7.1 מיליון ש"ח, מזה 3 מיליוני ש"ח בצמודות ב־80% למדד בלבד.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.41% ל־1.54%, תוך מחזור של 4.9 מיליון ש"ח.

- "מהטאורוס" הודיעה לבורסה כי עודד מאיר צורף לדירקטוריון החברה וישמש בה כדירקטור חיצוני.
- "אמריקה־ישראל להשקעות" הודיעה לבורסה כי יהודה מילוא צורף לדירקטוריון החברה. מילוא מכהן כמנכ"ל תה"ל וישמש כדירקטור חיצוני בחברה.
- "עיקלף" הודיעה לבורסה, שחלק מעובדיה נוקטים לאחרונה בעיצומים. אינם עובדים בשעות נוספות ומקיימים אסיפות בשעות העבודה. הרקע לעיצומים — פיטורי מספר עובדים קבועים, ורצון הוועד לדון ולסכם תנאי שכר מעודכנים.

אלחנן הורוביץ

בעריכת צביה בן־שלום

בול של סיפור ילדים

כשהתחיל עמי הרפז לאסוף בולים, הוא לא חשב שדרך תחביב אישי ומופנם זה ימצא דרך מיוחדת לקרב לבבות צעירים אל ספרות ותיקה.

אוסף הבולים של עמי, הנחשב לגדול ולמפורט בסוגו בישראל, הוא ברובו בולים בנושא ספרות ילדים. כיפה אדומה, לכלוכית, פיטר פן, טום סוייר — כולם בגודל זעיר ובצבעים עזים וברורים. כמעט כל סיפורי הילדים הקלאסיים, מסתבר, עוצבו על גבי בולים של מדינות שונות בעולם.

עמי (50) התחיל לאסוף בולים בהיותו נער. בתחילה, כמו כל חובב, אסף מכל הבא ליד. ככל שהתעמק בתחביבו למד שאי־אפשר להתפרס על מרחב כזה, שאם ברצונו להיות אספן רציני מוטב לו להתמקד בתחום אחד. כיוון שהוא ספרן במקצועו, שילב מקצוע עם תחביב ונעשה לבעל שם בתחום זה: בולים על ספרות ילדים.

עמי אינו מסתפק באיסוף הבולים בלבד, אלא מתחקה אחרי הסיפור שמאחורי הבול ואחרי העילה להדפסתו. את הידע עוזר לו לאסוף ד"ר אוריאל אופק, מומחה לספרות ילדים, שהוציא גם לקסיקון בנושא זה. „זהו התנ"ך שלי", מודה עמי.

לדעתו, קריאה איננה הובי: „זהו צורך אלמנטרי, ואני אוהב להדביק אחרים באהבה זו. ישנם ספרנים שכל־כך אוהבים את ספריהם, עד שהם מעדיפים שאיש לא יגע בהם. לי חשוב שיקראו הרבה. כך גם עם הבולים. אני נהנה להציג אותם, ובכל הזדמנות אני פותח את האלבומים, שערוכים במיוחד לתצוגות. אני מגיע איתם לכל מקום שמזמינים אותי להראות ולהסביר. בקיבוץ שלי ילדים רבים נדבקו ממני ואוספים בולים. למתחילים אני עוזר, ונותן להם כמה בולים כדי להתחיל את האוסף".

וילדיך שלך, גם הם אוספים בולים?

עמי הרפז – איש בולים וספרים

„לא" — מודה עמי — „להם מספיק אבא בולאי. בזמנו הם אהבו להסתכל באלבומים שלי, אך לא יותר מזה. אף אחד מהם אינו עוסק בבולאות. לי זה חבל".

דון קישוט מדרום־אמריקה

גם למבוגרים מסייע עמי להבין את רזי הבולאות, מתכתב איתם ומייעץ להם. לחוגי בולאות, המתקיימים בערים הגדולות, אינו נוהג ללכת. לעומת זאת מגיעה אליו כל העיתונות הבולאות, קטלוגים עבי כרס על כל הבולים שיצאו אי־פעם בעולם וספרות מקצועית ועדכנית בכל הקשור בנושא. על סמך ספרות זו ערך לו קטלוג משלו, וכיום הוא יודע בדיוק מה מצב האוסף ומה חסר לו כדי להשלים נושא מסויים, האם יצא סיפור חדש, ואולי חסרה סידרה מסיפור ישן, שמא טום סוייר בהוצאה אפריקנית, או בילבי בנוסח המזרח־הרחוק. זה זמן רב הוא מנסה להשיג בסדרה של דון קישוט שיצאה בדרום־אמריקה. הוא מקווה שחבר הקיבוץ, אשר נסע לשם לא מזמן, יחזור ובידיו הבולים המבוקשים.

כדי להשיג את הבולים, שרק בחלקם אפשר לקנות בחנות מיוחדת בתל־אביב, קושר עמי קשרים מסועפים עם בולאים ברחבי העולם. אלה מעדכנים זה את זה ואף מסייעים במשלוח הבולים החסרים.

במלאת 200 שנה להולדת האחים גרים, הוציאו מדינות רבות בולים הקשורים בסיפוריהם. עמי הקדיש להם אלבום שלם, עב כרס במיוחד, מסודר לפי סיפורים. הנזל וגרטל ממלאים את עשרת הדפים הראשונים באלבום, ודמויותיהם שונות מארץ לארץ. באחת הבול מצוייר באופן נאיבי, כאילו נגזר הישר מספר הילדים, ובאחרת הלבוש מודרני והקווים מופשטים. שלגיה נראית פעמים כנערה צחה ותמימה ופעמים אימהית ורוחשת חום, ולכל אחד לכלוכית שלו. גם לכיפה אדומה הוקדשו דפים מספר. בבולים אחדים היא דומה לכושית, ובאחרים היא כולה אדומה. בבול אחר היא פוגשת בזאב הרשע כשהוא שוכב במיטת סבתה, ועל המיטה מצוייר מגן־דוד. מה עושה שם מגן־דוד? עמי ניסה לברר אצל מומחים, אך עדיין אין לו תשובה.

הכותל המערבי על בול תימני

בולי ספרות ילדים התחילו לצאת לפני 30 שנה, והיום מדינות רבות מקדישות בוליהן לנושא. גרמניה ושווייץ מקדישות מדי שנה בולים לנוער, ולרוב הם בולי ספרות ילדים. בישראל יצאו עד עתה שלושה בולים בלבד בנושא: על „הזהבה לובשת פיג'מה" של ע. הלל, „דירה להשכיר" של לאה גולדברג והשלישי של ח.נ. ביאליק. בול נוסף, לפי סיפור „אליעזר והגזר", מוקדש למעשה לפעילות התנדבותית: כולם, קטנים כגדולים, עוזרים לאליעזר למשוך בגזר. אבל, מציין עמי, כל [illegible] בישראלים. הבולים נחשבים ליפים ביותר ולכן גם יקרים מאוד.

אלבום מיוחד הקדיש עמי לסיפורי עמים. יש לו ספורי עם תניסאים, עם ציורים מרהיבים ביופיים, אבל מתסכלים, כי שום סיפור עוד לא תורגם לעברית. הסיפורים היפאניים, לעומת זאת, תורגמו כולם, והוא יכול לזהות את גיבוריהם. תימן המלוכנית, הידועה בחוסר אהדתה לישראל, הוציאה סדרת בולים על בואה של מלכת שבא לירושלים, ובהם מופיע הכותל המערבי בכל הדרו. את הדרך בה השיג עמי בולים אלה הוא מעדיף לשמור בסוד. „חבר אחר נסע לארץ ערבית ושם השיג לי את הבולים. נקודה".

כיצד מסתדר חבר קיבוץ — עמי חבר משער העמקים — עם תחביב יקר כזה?

הוא מוותר על תענוגות אחרים, מסביר עמי — אשתי אוספת צלחות, הבת אוספת עגילים ואני — בולים. כל אחד והשגעון שלו. אכן, זה הובי יקר, אך עדיין בהישג ידם של קיבוצניקים. שלא לדבר על ערכו הרב של האוסף עצמו, ערך שעולה עם השנים. הנה, חבר אחר אצלנו מכר חלק מאוספו כדי לבנות קיר זכרון לחללינו במלחמות".

מלבד השעות הרבות שהוא מקדיש לעיסוק בבולים, מוצא עמי את המרץ והזמן להיות אחראי על פתיחת מפעל חדש בשער־העמקים, וזאת בצד היותו אקונום. ועם זאת אין הוא מזניח את תפקידו העיקרי־ ספרן הקיבוץ, השוקד על פיתוח הספריה והגדלתה. ובספרות ילדים, יש לציין, [illegible] בה אף לא ספר אחד מכל הספרים [illegible] לעברית.

עמי הוא יליד זכרון יעקב. הגיע לשער העמקים בעקבות בחירת ליבו, שאותה [illegible] בצבא. בזכרון היה מדריך בבית"ר, הוא [illegible] בצחוק. את היותו בעל עיטור המופת [illegible] מבקש להצניע. במלחמת ששת הימים, [illegible] הקרב על שכם, הוא שירת כחובש [illegible] סיור, שהותקפה על־ידי מטוסי אויב [illegible] מרכבה עלה באש. בעזרת תושיה ואומץ [illegible] הוא הציל חיילים רבים. אבל „עיטורים [illegible] עניין מיותר", הוא אומר, וחוזר לבולים. [illegible] רציני.

דליה חלפ[illegible]

צילום: [illegible]

בודקים למה חן לא שווה

בעקבות הממצאים על [illegible] במשכל בנים ובנות בבתי־הספר [illegible] לאוניברסיטאות, שפירסמה המועצה הלאומית לקידום האשה לא מכבר, מינה ראש הממשלה שמעון פרס ועדה שתגיש המלצות ודרכים להתמודד עם מצב זה, שהוא מוכר ומובהק יותר בישראל מאשר בארצות המערב. יש להזכיר כי בכניסה לבית־הספר שיעור המשכל נמצא שווה אצל בנים ואצל בנות. חברי הוועדה הם: ד"ר לאה שמגר־הנדל־ יו"ר; פרופ' קלמן בנימיני, פרופ' שלמה קוגלמס, ד"ר מרילין ספר־מורחי, ד"ר יוכבד רה, ד"ר שושנה בן־צבי מאייר, ד"ר [illegible] קהאן, ד"ר ניצה שפירא ליבאי. חברי הוועדה באים מתחומי האקדמיה והמחקר במקצועות החינוך, הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה ומעמד האשה. (מרים [illegible])

רשות מקומית לעזרת בית חולים פסיכיאטרי

פרוייקט משותף של ביה"ח שלוותה ועיריית כפר־סבא מופעל בימים אלה, 3 ימים בשבוע בשעות שלפני הצהרים, זוהי יחידת יום לשיקום בקהילה המופעלת ע"י אנשי מקצוע בבריאות הנפש. הפרוייקט כולל התייעצות פסיכיאטרית, התערבות בעת משבר, גם פעילויות שיקומית, ייעוץ מקצועי, אישי, ייעוץ משפחתי ורשת עבודות בהתחשב בקהילה, לאנשים שעברו אישפוז בבית חולים פסיכיאטרי.

בהפעלת היחידה משתתפים גם סטודנטים לתואר שני ומתנדבים מן הקהילה. [illegible] חלק מן המגיעים ליחידת־היום השיקומית [illegible] המקום הוא מעין מעבר לתפקוד [illegible] במקומות אחרים, (עבודה, הכשרה מקצועית, חוגים ומשפחה) בשביל אחרים [illegible] השיקומית היא השתתפות יומית [illegible] תקופת ארוכה", מחקרים [illegible] הפסיכיאטריה, לדברי מומחים, מצביעים [illegible] העובדה שכאשר קיימים מרפאים קהילתיים כאלה, חולים משוחררים יכולים [illegible] לתפקד בקהילה בצורה נאותה ולא [illegible] לביה"ח לאישפוז.

דוברת המרכז הרפואי ספיר [illegible] אחימאיר, ציינה כי „בית החולים שלוותה [illegible] מספק את השירותים המקצועיים [illegible] ואילו עיריית כפר־סבא העמידה [illegible] המועדון ופעילות של שרות המתנדבים [illegible] נ"ל).

סיור אצל רוחות רפאים

מי שמתכונן לצאת הקיץ לטיול באיים הבריטיים טוב יעשה אם יתעניין במשרד הנסיעות שלו בתוכניה של משרד התיירות הבריטי, (BTA) המיוצג בארץ ע"י איש יחסי ציבור משה טריוואקס. התוכניה — „חדשות מבריטניה" מגלה כל מיני צ'ופארים הצפויים בתיירים, כגון תוכנית סיור בנגים, סיורים בהליקופטרים מעל לונדון; „צרורות ברוכים הבאים" (הצעות טיולים ברכבות הכוללות מפות) המחולקים בתחנות הרכבות; סיור באחרי רוחות רפאים; בילויים ביערות; שייט לילי, ירידים, תערוכות וכרטיסי הנחה בתיאטראות. קיימת, למשל, תוכנית המכונה „דרכון לאחוזות", חוברת הדרכה פלוס כרטיסי כניסה ל־36 מצודות וארמונות באנגליה ובסקוטלנד — והיא משווקת לתיירים בלבד. עלונים על בריטניה והצעותיה לתיירים ניתן לקבל גם במחסן של טריוואקס, ת.ד. 20034, ת"א.

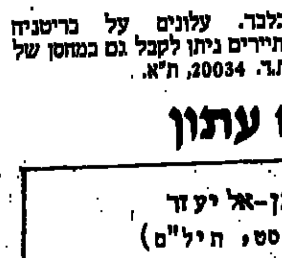

תלמידי רמת־גן מוציאים עתון

מועצת תלמידי רמת־גן מפרסמת 4—5 פעמים בשנה, עלון נוער „בין צלצולים". יופי של עלון, למרות שעורכיו מתלוננים כי מצנזרים אותם במקצת. את העלון עורך אורן ציבלין, מתיכון „אהל שם" (עולה לשמינית) בסיוע צוות של כ־15 כתבים, מכל בתי הספר של רמת־גן, גבעתיים ורמת השרון.

אורן הוא עיתונאי ותיק, שהתחיל את הקריירה שלו ב„משמר לילדים", עבר ל„מעריב לנוער" ושם הוא כבר שנה שניה „כתב השנה", ככתב בכיר מאד ופעיל מאד. בזמנו התלבט אם לא לעבור ל„המצן"·(עד היום הוא בוכה על שעתון נוער נפלא זה נסגר ומספיד אותו בגליון האחרון של „בין הצלצולים") אבל בסוף נשאר ב„מעריב לנוער", שהודות לקונקורנציה נפתח להרבה נושאים פרובלמטיים, שהיו לפני כן מבחינת טאבו (הומוסקסואלים, אמצעי מניעה...) אורן שמר על הקשר עם „משמר לילדים", כתב בו מדור פופולרי מאד „סחבק מדבר", והעביר אותו ל„בולנר"...

נחזור ל„בין הצילצולים": העלון ממומן על ידי בנק דיסקונט, המוסיף לכל גליון (תפוצה של 4000 עותקים, כ־15 בתי־ספר) דף פירסומי. העיריה אינה משקיעה, אבל כדי שהמנהלים ירשו הפצה בבתי הספר היא צריכה לתת ארקי, וזה מקנה לה זכות להפעיל צנזורה. ואכן, נפסלו אי אילו מאמרים בגנות העיריה או ביקורת חריפה מדי על מורים ומנהלים — ובכל זאת, אחרי כל גליון מתקבלים מכתבים מהמורים. התהיהם מדוע אין צנזורה... (צב־ש)

רוני בן־אל יעזר (כביעיסט, תיל"ם)

כללית- העתון לא רע. חוץ מכמה כתבות- די נחמד. הפינה של לימור לוי, על אופנה, לא מתאימה לעתון. צריךלהוריד אותה. טווח הגילאים המתאים- מט' עד י"ב. לכולם...

מלכה ברוורמן (מורה לסוציולוגיה)

העתון הזה? רע מאוד. אין מה לקרוא. חוסר רמה מפחיד. אני משתוממת.

מתכונים למחברת

סלט ביצים

סלט ביצים זה משהו שמגישים בקיץ על תקן של ארוחת ערב, עם לחם או קריקרים ואבטיח לקינוח. לא צריכים כל יום, מאימת הכולסטרול, אבל פעמים בשבוע זה בסדר, מה גם — שהמיגוון גדול. כל המירשמים ל־4 מנות.

נוסח יהדות אירופה

4 ביצים קשות; כ־400 גרם תפוחי אדמה מבושלים בקליפתן; 150 גרם בצל; 2—3 כפות שמן; פטרוזיליה קצוצה; מלח; פילפל — לפי הטעם.

קולפים את התפודים בעודם חמים וחותכים לקוביות קטנות. קוצצים את הבצל והביצים, מערבבים הכל ביחד. מקשטים בפטרוזיליה קצוצה.

נוסח המינזר הדומיניקני

4 ביצים קשות; גביע שמנת; 1—2 מלפפונים טריים; 100 גרם גבינה לבנה קשה (טוב.טעם, כנען, או קוטג' מסוננת); שמיר קצוץ דק; מלח; פילפל — לפי הטעם.

קולפים את המלפפונים וחותכים לקוביות קטנות. מערבבים עם ביצים חתוכות ויתר המרכיבים.

נוסח גרמניה

4 ביצים קשות; 4—5 תפוחי אדמה בינוניים, שבושלו בקליפתם; 2 תפוחי עץ; 2 מלפפונים כבושים במלח; 2 כפות מיונית; פטרוזיליה קצוצה; מלח; פילפל — לפי הטעם.

קולפים את התפודים המבושלים, את הביצים ואת התפוחים. חותכים את הכל לקוביות קטנות, מערבבים עם יתר החומרים. מתבלים.

נוסח פולין

4 ביצים קשות; כוס אפונה ירוקה משומרת; 1—2 עגבניות; פטרוזיליה קצוצה; 2 כפות מיונית (או שמנת); מלח פילפל — לפי הטעם.

חותכים את העגבניות לפלחים, את הביצים — לקוביות, מערבבים עם יתר המרכיבים.

נוסח המערכת

4 ביצים קשות; 150 גרם בשר עוף צלוי (ללא עצמות); 4־5 צנוניות קטנות; 1־2 מלפפונים טריים; 2 כפות מיונית; פטרוזיליה קצוצה; מלח; פילפל.

רוחצים את הצנוניות ופורסים לחצאי־פרוסות. קולפים את המלפפונים וחותכים לקוביות. חותכים לקוביות קטנות את הבשר ואת הביצים, מערבבים את כל המרכיבים.

נוסח בורגנים

4 ביצים קשות; 2 כפות מיונית; 3 כפות שמנת; עירית; 4־5 צנוניות; 50 גרם גבינה צהובה; מלח; פילפל.

רוחצים את הצנוניות ומרסקים בפומפיה גסה; חותכים את הביצים ואת הגבינה לקוביות קטנות, קוצצים את העירית. מערבבים את כל המרכיבים.

נוסח הקיסר

4 ביצים קשות; 200 גרם בשר צלוי (מה שנשאר במקרר); 2 כפות מיונית; 2 בננות או 2 אפרסקים; מלח; פילפל; מיץ לימון — לפי הטעם.

חותכים לקוביות את הבשר ואת הביצים. את הבננות קולפים וחותכים לחצאי פרוסות (אפרסקים קולפים וחותכים לפלחים דקים). מערבבים הכל.

נוסח אמריקה

4 ביצים קשות; 200 גרם בשר עוף צלוי או מבושל (בלי עצמות); 100 גרם אגוזים קלופים (פקאן או מלך); 2 כפות מיונית; ראש קטן של סלרי, מבושל (נשאר אם מבשלים במרק). מלח; פילפל; פטרוזיליה קצוצה.

קוצצים את האגוזים בצורה גסה. מערבבים עם קוביות בשר, סלרי וביצים. מערבבים עם יתר החומרים, מתבלים.

נוסח מוסקבה

4 ביצים קשות; כ־250 גרם דגים מעושנים בלי עור ועצמות (או דג מבושל/צלוי/אפוי שנשאר מארוחה); 2 כפות מיונית; 2־3 כפות שמנת; 2 מלפפונים כבושים במלח; פטרוזיליה; מלח; פילפל.

חותכים את הכל לקוביות, מערבבים.

נוסח הסולטן

4 ביצים קשות; 3 כפות אורז 2 כפות מיונית; עגבניה גדולה ומוצקת; קב צימוקים, שמיר; מלח; פילפל.

מבשלים את האורז בהרבה מים ומסננים (או כוס אורז מבושל, שנשאר מארוחה אחרת); חותכים את העגבניות לפלחים דקים; את הביצים לקוביות. מערבבים הכל.

חסרי זכויות, נידונים לעינויים

למרות צו איסור הפירסום, שהוציאה ממשלת דרום־אפריקה לאחר הכרזת מצב החירום במדינה ב־12.6.1986, הגיעו לידי תנועת אמנסטי אינטרנשיונל שמותיהם של כמה מתוך מאות האנשים שנעצרו מאז הכרזת מצב החירום. בין העצורים, פעילים רבים בארגוני זכויות האדם והאזרח של השחורים, עורכי־דין, פעילות בארגוני נשים, אנשי כמורה ומטיפים, מורים וסטודנטים, פעילים בארגוני נוער ובאיגודים מקצועיים.

קיים חשש מיוחד לשלומם ולבטחונם של אותם אנשים שנעצרו בעת שיגור מצב החירום הקודם — בשנת 1985 — שהיו קרבנות לעינויי המשטרה וכוחות הביטחון האחרים, ועתה נעצרו שוב. הסכנה חמורה במיוחד, משום שלכוחות הביטחון ולמשטרה הוענקה חסינות מלאה מפני כל תביעה בקשר למעשים שעשו תוך שימוש בסמכויות החירום שלהם. תנועת אמנסטי אינטרנשיונל חוששת שהחסינות תעניק לכוחות הביטחון חרות נוספת לפגוע בזכויות האדם.

בפורט־אליזבט נעצרו, בין היתר, האנשים הבאים, שסיפוריהם מופיעים כאן. כולם היו עצורים גם בעת מצב החירום הקודם בשנה שעברה. הם דיווחו על עינויים שבוצעו בהם בעת מעצרם.

בעקבות תלונותיהם של עצירים מהשנה שעברה הובאו בפני בית המשפט העליון בפורט־אליזבת עדויות על עשרות מקרים של עינויים, ובית המשפט הוציא צו זמני האוסר על אנשי המשטרה לתקוף עצירים. לאחר שהוסר מצב החירום הקודם בחודש מרס השנה, הופסקו דיוני בית המשפט בנושא.

תנועת אמנסטי אינטרנשיונל חוששת כי העצירים, שסיפורם מובא כאן, יעונו שוב, יותקפו או יזכו ליחס לא הוגן, במיוחד משום שהמקרים שלהם פורסמו ונדונו בפני בית המשפט. על פי הדיווחים, קצינים במשטרת הביטחון של פורט־אליזבט הביעו בפומבי את דעתם, כי הם רשאים לנהוג בעצירים כאוות נפשם, וכי הם חופשיים מכל תביעה פלילית או אזרחית.

שוט וגז מדמיע

שלולו דניס נייר: בן 36 לערך, מזכ"ל איגוד פועלי המנוע והרכיבים, נעצר בפורט־אליזבת ביולי 1985 והיה עצור עד ינואר 1986. כאשר נעצר בביתו, סטרו לו אנשי משטרה, היכו אותו באלה ואיימו עליו לעיני עדים. הוא טען, כי במהלך חקירתו במשטרה הוכה בשוט, וידיו נקשרו באזיקים מאחורי גבו. בצילום רנטגן שנעשה לו בסוף יולי 1985 התברר כי שרירים בזרועו נקרעו. לאחר שחרורו ממעצר בינואר השנה, נאסר עליו לעזוב את אזור מגוריו או להיות בקשר עם האיגוד המקצועי שלו. הגבלות אלה הוסרו בחודש מרס השנה. עתה נעצר שלולו דניס נייר שוב.

זיקסוהה אייוי גקינה: בת 49 לערך, עובדת ניקיון בבית־ספר ומנהיגת ארגון הנשים של פורט־אליזבת. נעצרה ביולי 1985 והוחזקה במעצר ללא משפט עד נובמבר 1985. אחד מילדיה סיפר, כי בעת שנעצרה באישון לילה בביתה, הצליף בה קצין משטרה בשוט. בעת שנחקרה במשטרה הוכתה שוב ושוב. בעדותה לבית המשפט סיפרה: „ניסיתי לשמור על ארשת מכובדת ולא לצעוק או לבכות, אבל זה הסית אותם נגדי יותר. אחד מהשוטרים הלבנים אחז בי בכוח ודחף אותי לתוך השירותים. הוא התיז עלי גז מדמיע... נחנקתי, אבל הצלחתי למנוע ממנו לסגור אותי בשירותים... (אותו איש משטרה) נזף בשוטרת אחרת על שלא היכתה אותי. הוא לקח ממנה את האלה שלה וחבט בזרועותי ועל כתפי. שוב התיז עלי גז מדמיע, ישר לתוך הפנים. התחלתי להיחנק ולהשתעל, בקושי יכולתי לנשום...". למרות החבורות והנפיחויות בפניה ובידיה, נלקחה לחקירה נוספת במשטרה, ורק למחרת הותר לה להיבדק על ידי רופא. בחקירה איימה עליה המשטרה, לטענתה, כי יירו בילדיה. עתה נעצרה שוב.

אירון רנסבורג: רוקח מפורט־אליזבת, חבר בארגון המטפל במשבר החינוך של השחורים. הוא נעצר והוחזק ללא משפט מכוח תקנות החירום בין 23 ביולי ל־3 באוגוסט 1985. בהצהרה בשבועה לבית המשפט אמר: „אחד השוטרים ציווה עלי לשיר שיר חרות. סירבתי. הוא צווה עלי לרקוד טוי־טוי, שהוא ריקוד שאנחנו רוקדים לצלילי שירי חרות וסיסמאות פוליטיות. שוב סירבתי. השוטר... נהיה יותר ויותר אגרסיבי... ואיים לתקוף אותנו. הוא קרא לשני שוטרים אחרים להיכנס למשרד. החלטנו לרקוד את הריקוד כי פחדנו ממכות... אחר־כך, כשחקר אותי וקיבל תשובות שלא היו לרוחו, היכה אותי באגרופים בפני... שפתי החלו לדמם. הוא בעט בבטני בברכיו... נפלתי על הריצפה. כשהכאב נחלש, קמתי על רגלי והוא שוב היכה אותי בפנים ובאף. דם זרם מאפי, היה דם על הריצפה, על הקירות, על בגדי. כשהדימום פסק, השוטר פקד עלי לנקות את הרצפה. סירבתי. הוא שוב היכה אותי ואיים עלי... במשך כל אותו זמן היו נוכחים במשרד שני שוטרים נוספים, שלא עשו דבר ולא התערבו כדי למנוע את ההתנהגות הזאת". אירון רנסבורג התלונן על התנהגות המשטרה בפני שלטונות הכלא. התגובה היחידה לתלונתו הגיעה עם שחרורו, כשהתבקש לחתום על מיסמך המשחרר את השלטונות מכל אחריות.

* * *

אמנסטי אינטרנשיונל, סניף ישראל, עורך ערב הזדהות עם קורבנות הדיכוי בדרום־אפריקה, ביום א', 13 ביולי, בשעה 20.30, ב„צוותא" תל־אביב. משתתפים: מר שלמה ארצי, פרופ' ארתור גולדרייך וגב' חנה מרון. יוקרן הסרט „המאבק מבפנים", המתאר את התארגנותם ומאבקם של השחורים בדרום־אפריקה למען זכויות האדם שלהם.

„הנמרים" נגד אירגון השיחרור

מאת ד.ק. ג'ושי, ניו־דלהי

היחסים בין הודו לסרי־לנקה מידרדרים באופן משמעותי בעקבות המשבר האתני שמעמיק והולך בארץ זאת. ההתנגשויות הנוכחיות בין הלוחמים הטאמיליים לבין כוחות הביטחון של סרי־לנקה מוכיחות שהקיצוניים מתחזקים בשני הצדדים של המחלוקת האתנית.

ראש ממשלת הודו, ראג'יב גנדי, כמו הודים רבים אחרים, חושש שפעולות כוחות הביטחון בסרי־לנקה מוכיחות שבקולומבו חושבים במונחים של פתרון צבאי. בניו־דלהי עוקבים בחשש אחר התשדרות בקולומבו, כי ההודים יודעו את העזרה ההודית הרישמית לבדלנים הטאמיליים. אפילו ראש־הממשלה גנדי, שנחשב קודם כמתווך הגון בין ממשלת סרי־לנקה לבין המיעוט הטאמילי, נאשם בכוונות לא כשרות. המיעוט הטאמילי שואף למידה של עצמאות במחוזות הצפון והמזרח, בו הוא מהווה רוב.

ניו־דלהי ערה למימדיו המסוכנים של המצב המתפתח ונאחזת נואשות ב„נוסחאות" שהובאו על־ידי פ. צ'ידמברם, שר בממשלה הפדרלית ההודית, לאחר משא־ומתן בסרי־לנקה. נוסחאות אחרונות אלו, שנתקבלו על ידי גנדי בברכה, כ„שיפור משמעותי" לעומת עמדתה הקודמת של קולומבו, צוינו לאחר מכן כבלתי־מספקות על־ידי שר־החוץ ההודי החדש, שיב שאנקר, לאחר שקיבל „הבהרות" מנציג סרי־לנקה בניו־דלהי.

נוסחאות אלה נחשבות כמסמך היסודי לפתרון פוליטי של הבעיה האתנית של הטאמילים.

בניו־דלהי חוששים שאם יתנו למצב להידרדר, יאבדו שתי השכנות את יכולת התימרון. בקולומבו חוששים ההודים, גובר הלחץ של אלה המאמינים כי אין לפתור את הבעיה האתנית אלא באמצעים צבאיים. ההודים מאמינים, כי בעלי הקו הנוקשה מנצלים את פעולות הטרור הטאמיליות כדי לאלץ את הנשיא ז'אייוורדין לנטות את דרך המשא־ומתן.

מאבקים פנימיים

ז'אייוורדין עצמו נשמע מאיים כראיונו ב„סנדי טיימס", כאשר אמר: „עלינו לענות לאלימות באלימות או להיכנע... עלי להזהיר את כולם שאם יידחו ההצעות (המציעות מידה מוגבלת של עצמאות למחוזות הצפון והמזרח־ ג'ושי), לא תהיה לנו כל ברירה פרט לפתרון הצבאי".

ההודים מודאגים גם מהמאבק הברוטלי בין הטאמילים לבין עצמם, בין „נמרי השיחרור של טאמיל אילם", לבין „ארגון השיחרור של טאמיל אילם" בו ניצחו ה„נמרים". „נמרי השיחרור" הם ארגון גרילה הרבה יותר מיליטאנטי ובלתי־מתפשר מ„ארגון השיחרור", ופעולותיהם המלחמתיות מספקות אמתלה לממשלת סרי־לנקה לבצע רצח המוני של הטאמילים. מדיניות זו תגרום לא רק למוות והרס, אלא גם להגירתם ההמונית של טאמילים למדינת טאמיל־נאדו שבהודו. לפי האומדן, נמצאים כבר בטאמיל־נאדו כ־125.000 פליטים, שברחו להודו בעקבות המהומות האנטי־טאמיליות ביולי 1983 ולאחר קרבות בין לוחמים טאמיליים לכוחות הביטחון של סרי־לנקה. פליטים אלה תומכים במתנגדי הקונגרס במדינת טאמיל־נאדו, התובעים פעולה צבאית נגד סרי־לנקה, ברוחה לפעולה נגד פאקיסטן (בנגלדש) ב־1971.

מלחמת האחים בין פלגי הלוחמים הטאמיליים מעניקה אמנם יתרון לקולומבו בטווח הקצר, כשכוחות הביטחון יכולים להסתכל מן הצד כיצד הטאמילים הורגים זה את זה. אולם לטווח הארוך עלול מצב זה להיות מסוכן, אסור לה, לקולומבו, להתעלם מהסכנה שה„נמרים" יגבירו את התנגשויותיהם עם כוחות הביטחון, ויגרמו כתוצאה מכך בהלה בקרב הטאמילים שוחרי השלום, שיאלצו לברוח לארץ אבותיהם. התובעים התערבות מצד הודו יתחזקו במקרה הזה.

בניו־דלהי מקווים שהזמן אוזל במהירות. אם קולומבו לא תגיע לניסוח סביר בשאלות היסוד בזמן הקרוב, ייקשה על ניו־דלהי למלא תפקיד קונסטרוקטיבי בהשגת הסכם בין הצדדים הלוחמים בסרי־לנקה.

הודו מוכנה לעשות הכל כדי להביא את נציגי המיעוט הטאמילי לשיחות שולחן עגול עם מנהיגי סרי־לנקה. אבל על [illegible] להיות מעשיים. ההודעות וההאשמות נגד המנהיגים ההודיים רק יקשו על המצב מבחינת קולומבו — טוענת ניו־דלהי.

איך „מגדפים"?

(זאת אומרת: „מקאדפים")

מאת גלעד דותן, קנדה

בלוב הוא ידוע משום בשם „המנהיג". במערב זוכה נשיאותו של מועמר קדאפי ליחס עוין. יחס זה מתחיל במאמרי פרשנות רציניים, ומסתיים בדרמת גבות משועשעת ובליגלוג. מקור בלתי נדלה להלצות של עיתונאים, הן בעיתונות הכתובה והן בזו האלקטרונית, הוא האופן בו יש לאיית — ובעקבות זאת להגות — את שם משפחתו של הקולונל, שללא ספק הצליח להעלות את מדינתו הנידחת על המפה הבינלאומית.

בימים אלה הודיע ה„גלוב אנד מייל" של טורונטו, יומון האיכות של קנדה דוברת האנגלית, שבמערכת נפלה סוף סוף החלטה בעניין. ברשימה מוטעמת במסגרת מסביר העיתון לקוראיו, כי לא קיימת גירסה לועזית רשמית לאיות שמו של „המנהיג" באותיות לטיניות. זאת, משום שהוא חותם את שמו בערבית בלבד, ועיצורים מסוימים בערבית ניתן לרשום באותיות לטיניות ביותר מצורה אחת.

לטענת ה„גלוב אנד מייל", נכתב שמו של הקולונל במדינות המערב, ביותר מעשרים צורות שונות. הנפוצות ביותר בעיתונות בלשון האנגלית הן חמש הצורות הבאות: GATHAFI, ADHAFI, QADDAFI, GADAFFI, KHADAFY. בקיצור — תוהו ובוהו. יש לציין, שגם עיתונים בארץ מאייתים את שמו באופנים שונים.

לאחר פשיטת מטוסי ארה"ב על לוב, נהנה תום ברוקו, מגיש מהדורת החדשות העיקרית של האי.בי.סי. — ולדעתנו, הטוב בין „שלושת הגדולים" בארה"ב — לשחק בשמו של קדאפי, כ„איש שאפילו איננו יודע את שמו המדויק".

אומרים על פוליטיקאים שהם לחוצים כל־כך לראות את שמם מופיע בעיתון, עד שלא איכפת להם מה תכתוב עליהם, ובלבד שתאיית את שמם נכונה. מתברר שגם בטריפולי לא אדישים לגמרי לעיתונות המערבית. לאחרונה הגיעו לארה"ב שני מכתבים חתומים על־ידי קדאפי, שנשלחו כתגובה למכתבי אמריקנים אליו. אחד מהם לילד במדינת מינסוטה, והשני — לאדם במדינת ורמונט. על שניהם חתם שליט לוב בערבית, אולם על שניהם גם תוקתק שמו במכונת כתיבה באותיות לטיניות GADHAFI. בכך ביטא החותם את רצונו, כנראה, בדבר הנוסח המקובל עליו לאיות שמו באותיות לטיניות.

ליומון האיכות של קנדה, הייתה סוף סוף הרווחה. ה„גלוב אנד מייל" החליט להצטרף לנוסח המקובל על הקולונל [illegible], נוסח שאושר כבר קודם לכן בקנדיין פרס, סוכנות הידיעות הארצית הקנדית, ובשתי סוכנויות הידיעות האמריקניות הגדולות, אסושייטד פרס ויונייטד פרס אינטרנשנאל. שלוש סוכנויות הידיעות קיבלו את החלטתן, בעקבות התייעצות עם מומחים ללשון הערבית.

דומה שכדאי שגם העיתונים וכלי התקשורת האלקטרוניים בארץ, יגיעו לנוסח אחיד. משוגע או לא משוגע, את שמו צריך לאיית ולהגות כהלכה...

זה נשמע כמו שיקאגו בימים הטובים

מאת זהבה מוזס

לעולם התחתון חוקים משלו. עבריין שאינו פועל בהתאם לקודים המוסכמים, נענש בהתאם לחומרת מעשיו. על תושב לוד, יעקב כהן, שכפי הנראה הסתכסך עם המשפחה איתה עבד, החליט מישהו להוציא גזר־דין מוות. במוצאי שבת לפני מספר שבועות הוא נורה בידי אלמונים.

הודעת דובר המשטרה היתה לאקונית: „לפני כשעה הביאו שני אלמונים בחור בן 35 לחדר המיון בבית החולים אסף הרופא. הם סיפרו כי מצאו אותו מוטל על החוף בראשון־לציון, לאחר מכן נמלטו מן המקום. הפצוע, שנורה בחזהו, נותח במשך שעות ארוכות, אך מצבו ממשיך להיות קשה". כן נודע כי הוא הובא לבית החולים בלא חולצה ובלא אחד מסנדליו.

כוחות המשטרה, שיצאו לסרוק את חוף ראשון־לציון בעקבות הודעת האלמונים, לא מצאו סימנים לכך שבמקום נורו יריות. המשטרה הציבה שמירה על הפצוע, ולבסוף הצליח החוקר להציל מפיו תיאור של המתנקשים. התברר כי הפצוע, גרוש בן 35 החי עם פרוצה, שימש כמושך (כלדר סמים) אצל משפחה ידועה בלוד, העוסקת בסחר בסמים. חוקר המשטרה העריך, כי הוא נורה על רקע חוב כספי למשפחה.

בשלב זה של החקירה נפטר יעקב כהן. צוות החקירה המשטרתי לא הרפה ידיים. החוקרים גילו, כי הוא נורה בשיכון בלוד, ולא על חוף הים, כפי שסברו קודם. בחצר אחד הבתים בשיכון נמצאו הפריטים החסרים מלבושו, והמשטרה עצרה שני צעירים תושבי המקום כחשודים בהתנקשות בחייו. מאוחר יותר נעצרו חשודים נוספים, וביניהם קטין בן 17 ואחיו הבוגר, המשתייכים למשפחה עימה הסתכסך כהן.

מי שבדק את הכרוניקה הפלילית בתקופה האחרונה, יגלה שמקרה כהן אינו חריג בלוד. כחודש לפני שנפגע נורה גבר שישב בבית־קפה מקומי בפלג גופו התחתון. בערב חג השבועות נורה בפתח ביתו גם גולן אביטן בן ה־18 וחצי. אף הוא תושב לוד, המוכר למשטרה כבעל עבר פלילי. לחוקרים סיפר שיצא בצהריים מביתו, כשלפתע ראה אלמוני מגיח לעברו, שולף אקדח ויורה. גולן נפצע משתי יריות שפגעו בירכיו. גם במקרה זה העריכה המשטרה כי מדובר בסכסוך בין עבריינים.

עושה רושם שמישהו אימץ לעצמו שיטה לפתרון בעיות. אם לא תורדו המשטרה, נגיע בשלב הבא למלחמת כנופיות ולחיסולים בשיטת אל־קאפונה.

סטטיסטיקה מקאברית

משטרת צרפת מיפתה את זירת הרצח

מאת ארנון יפה כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס — הקורבן ה־34 בסידרה המחרידה של רציחות ישישות בפאריס הוא ישישה בת 74, שנרצחה על רקע רומנטי על־ידי מאהבה, ג'יגולו תוניסי מובטל, בן 30, שהודה ברצח.

הוא נעצר כמה שעות לאחר גילוי הגופה בדירתה ההפוכה. הפעם פוענחה התעלומה מהר. „היה זה ריב סנטימנטלי", אמר הרוצח לחוקריו. במהלך הריב, הוא נטל כיסא והיכה בו את הישישה למוות. לדברי השכנים, היא נהגה לארח צעירים בדירתה, כי שנאה בדידות.

סידרת רצח הישישות נהפכה למלחמת גירסות בין עיתונאי הימין והשמאל. „ליברסיון" נחפז להסיק, כי כמה ישישות נרצחו בנסיבות דומות על־ידי ג'יגולו, וזאת כדי להפריך את הגירסה של עיתוני הימין כי מדובר בכנופיית פושעים נרקומנים, [illegible].

פרט לשני מיקרים, לא פוענחו מעשי הרצח. המשטרה נאלצת להסתפק בעריכת סטטיסטיקה מקאברית בנושא: 15 ישישות נרצחו בחנק, 12 נמצאו כפותות, 4 דקורות.

בא לו לירות בעצמו

מאת יואב אביב

חייל צה"ל, שירה בעצמו כדי להתחמק ממילוי תפקיד, תובע משלטונות צה"ל להכיר בו כנכה צה"ל. השבוע החל להשמע ערעורו של החייל בבית משפט השלום בחולון בפני השופט [illegible].

הפרשה החלה בשנת 1980. החייל, כדורי חניאל, תושב צפת, היה אז בן 18, כאשר [illegible] 80 הורה לו מפקדו לצאת למטולה, סמוך לשעה 10 בערב, לצורך מילוי תפקיד. החייל, שחושש לצאת בשעה זו, החל להתווכח עם מפקדו, אך זה עמד על שלו. הוא הורה לחייל ליטול את נשקו ולצאת לדרך.

בנובמבר 80, בעת שנשמע משפטו של החייל בבית דין צבאי, התברר כי החייל נטל עוזי והלך לכיוון שער הבסיס, [illegible] השעה. כששמעו שתי יריות, חיילים שהגיעו למקום מצאו את כדורי חניאל מוטל על הרצפה כשכדורי הרובה נעוצים ברגלו. הוא פונה לבית החולים רמב"ם בחיפה, שם אובחן שבר מרוסק ברגלו.

במהלך הדיון המשפטי בבית הדין הצבאי, [illegible], קבעו השופטים כי אין מחלוקת על כך שהחייל ירה בעצמו, על אף שטען כי היריות נפלטו מנשקו בעת שעסק עם הנשק. השופט העריך, כי החייל הגיע למסקנה [illegible] „בא לי לירות בעצמי", תוך שהוא קובל נגד מפקדו ומביע את החשש מנסיעה בטרמפים למטולה בשעה [illegible].

השופטים בבית המשפט הצבאי הסתפקו בהכרעת לעונש מאסר על תנאי, וקבעו כי החייל גרם לעצמו נזק לצמיתות. קצין התגמולים של צה"ל דחה את בקשתו של החייל להכיר בו כנכה צה"ל. ועל כך מערער החייל לבית משפט השלום בחולון.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור להקלה להעברת אחוזים מקומה לקומה ברחוב אירלסון מס' 7, גוש 6909 חלקה 41, תיק בניין 012–108/3.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות לתוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בכפי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לאיחוד החלקות 60־61 בגוש 6615 ברחוב 2001 מס' 3־5.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות לתוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בכפי
סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג מהמגורים לשני משרדי עורכי דין: רוברט איגנר ומנחם עמיעד בדירה אחת וב־3 חדרים בקומה ב' לחמש שנים ברחוב נחמני מס' 35, גוש 6939 חלקה 15/5 ת.פ. 035־3/0056. בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות לתוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, בשד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בכפי
סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
"לודים"
רח' טשרניחובסקי 4 ת.ד. 89 רמלה

1. בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 4845 חלקה/מגרש 52 בכרמי יוסף ע"י זאב טריינין.
מהות הבקשה: ליתן אישור להקלה בשטח כיסוי הקרקע של הקמת בית מגורים 286 מ"ר במקום 200 המותרים.
2. בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 5635 מגרש 26 במושב שילת ע"י בן ישע יצחק.
מהות הבקשה: ליתן אישור להקלה בקו בנין אחורי 4.80 מ' במקום 5.00 המותרים וכן הקלה בשטח בית המגורים 214 מ"ר במקום 200 המותרים.

כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה לוועדה המקומית "לודים" בציון כתובתו המדוייקת.
את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הוועדה כרגלה.

יורם רבי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "לודים"

תן טרמפ לחייל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי שורקות
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת/הנקראת "שינוי תכנית מפורטת מס' בר/125/1" ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3740 חלקה 13 בית חנן.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי בלוח האזורים בסעיף גובה מבנה מקסימלי למטרת הקמת סילו.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2949 התשמ"ג, עמ' 2609 ובעתון בוקר שער מתאריך 28.7.83 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 28.7.83 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף יום יום מתאריך 28.7.83 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי חברת צור כרמל להקמת בניין מדורג ברחוב בעמ"ת מס' 17 חלקה 3 בגוש 10769, אחוזה.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. הבניין מדורג בן 3 קומות חלקיות במקום 2 קומות מעל קומת עמודים.
2. עודף שטח מעל למותר.
3. שינוי בסידור החניה, לעומת הנדרש בתכנית הקובעת למקום.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

ב/איתמר ינוביץ —
מהנדס העיר

ועדה מקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי
רח' לוחמי הגטאות 10 עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה 1965 תשכ"ה, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה/בבניה בתיק מספר 4—664/86 מר כדר כאמל סלים עבבריה במקום והורשיש בשטח הבנוי.
מהות ההקלה: בנית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות, לי משרדי הוועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי — עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
ראשון־לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון, הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' רצ/1/1/11/ב'", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת קווי בניין והתאמת מיקום מרווח הבניינים.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3945 חלקה 551, רחוב שפרינצק.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

רב שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 16.6.86

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ובנייה חבל אילות
הודעה בדבר תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיפים 77/78 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965, כי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה חבל אילות, בישיבתה ביום 25.5.1986 החליטה להכין תכנית מפורטת למחנה אליפז.

שטח התכנית המוצעת 46.65 דונם, בגוש 39114 חלקה 2 (חלקי).

שלמה טורשנסקי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה חבל אילות

טלוויזיה

09.00 שעת כושר – הפעלה גופנית לכל המשפחה. תרגילים לשיפור הכושר הגופני בליווי מוסיקלי ובהנחיית מורה להתעמלות 09.15 טאו טאו – שידור חוזר מיום ד' 2.7.86 09.40 אל־סיד – פרק 3 – רוי מתקשה להסתגל לחיים במנזר. מעשי השובבות שלו גורמים לאנדרלמוסיה. הנזירים אינם מתיחסים אליו ברצינות. אך רוי בעזרת רמונו הערה, מצליח להגן על המנזר מפני שודדים ולגרשם 10.05 זה רק ויליאם – פרק 3: פורעי החוק והצווד – ויליאם וחבריו פוגשים בנוער. הם מוקסמים ממנו ומאורח חייו ומחליטים שזה יהיה מקצועם 10.30 פיצוחים – (ש.ח.) 14.00 שעת כושר – הפעלה גופנית לכל המשפחה 14.15 הישרדות – קרובי משפחה רחוקים – הסרט מתאר את אורחות חייהם של קופי האורנג־אוטן וקרוביהם הגורילות. הוא מתמקד בציד הבלתי חוקי שנעשה בבעלי החיים הללו, ובהרס מתמיד של היערות שבהם הם חיים 14.40 רכבת ההפתעות – סרט אנימציה 15.00 נילס הולגרסון – פרק 52 שלום לאקה – בפרק האחרון מולי חוזר עם משפחתו לחווה ואביו של נילס מתכונן לשחוט אותו. נילס רואה זאת ומתפרץ לביתו למרות אזהרותיו של הגמד ומציל את מולי. בזכות מעשהו האמיץ הוא חוזר לגודלו הטבעי 15.25 יוריקה – מצאתי... – סדרה של 8 פרקים העוסקת במי המציא מה ומתי. בעיקר את הפרטים הקטנים שבחיינו העט הכדורי, הרוכסן, סיכת הבטחון והמצאות אחרות 16.00 זהו זה 17.00 ערב חדש – מנחה: גדעון רייכר 17.30 טורניר וימבלדון 86, משחקי חצי הגמר נשים 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 רוצה פתרון, הנושא לדיון: האב הנוקשה. אב, שאחת מבנותיו התארסה לבחור שלקה במחלה קשה, מסרב לנישואיה עם הבחור מחשש לעתידה (ערבית) 18.45 חידושים והמצאות: 1. עור לנפגעי כוויות – עור מלאכותי וכן גידול עור טבעי של אדם משמשים בנפגעי כוויות; 2. בניינים ורעידות – מחקרים בנושא הזה מאפשרים לבנות מבנים בטוחים; 3. מחשב ביקב – חיישנים במכלים ובחביות היין, המחוברים למחשב, מודיעים לו על מצב תסיסת מיץ הענבים והפיכתו ליין (ערבית) 19.00 מפגש – תכנית דיון שבועית בענייני השעה (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 מבט ספורט 20.45 לקראת שידור 21.00 מבט 21.30 לתרשות על נהרות תבל. הפעם דרום אפריקה: שחורים, לבנים ויהודים. זה עתה חזר צוות של הטלוויזיה הישראלית ממסע ארוך בין מושבות יהודים בדרום־אפריקה. הסרט, המביא את סיפור המסע, מגולל את בעיותיה ולבטיה של הקהילה היהודית שנקלעה למצוקה בעקבות המאבקים בין השחורים והלבנים. בין היתר צילם הצוות בעיירות השחורים סואטו, במעמקי מכרה זהב ביוהנסבורג, בחוות יענים בירושלים של דרום־אפריקה בעיר ההימורים סאן־סיטי ובשבט הזולו 22.20 כתוב בעיתון – תכנית שבועית שעניינה ביקורת העיתונות בישראל. מגיש מאיר שלו 22.35 נודרבוג – סדרת דרמה קנדית. הפרק השני חברי מועצת המנהלים המומים מן התכנית השאפתנית שהאנק נודרבוג מגולל לפניהם. נודרבוג מכניס שותף חרש לעסקיו – את ק.ו ריצ'ארדס. 23.25 פסוקו של יום חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.07 "בוקר טוב" אפטנקי: "זכרונות אקסלה – בר"; קלמן מתרוזת נעימות מתוך "נסיכת הצרדש". 07.30 "שחרית מוסיקלית" זו מלווה סימפוניה מס. 1 קרומרו קונצ'רטינו לחליל ואבוב; מרטינאוסקי סימפוניה קונצ'רטנטה למסנתה, נבל, כלי מיתר וכסן בהנהגת רביעיית "רוזמובסקי" לכלי קשת בסה מג'ור הידן: סימפוניה מס. 77 בסי במול מג'ור. 09.30 "קונצרט בוקר". 11.07 "מגישים שיר". 12.05 "באוצר הפרטיה" – ארמין רודין – טרומבון/גרהרד ויינברג־עוגב הסה: סוויטה במי לטרומבון ועוגב באך מבוא כוראלי לעוגב סולו ופוגה במי מינור בריה סקונצה מס. 5 לטרומבון סולו באך פרלוד ופוגה ברה מג'ור לעוגב גוימונט קטע סימפוני לטרומבון ועוגב. 15.00 "קונצרט צהריים". 25.05 "מיטנעשים". 16.00 "אתנחתא" – בשידור חוזר (19.9.85) צבי הראל – צ'לו/מרינה בונדרנקו – פסנתר באך סונטה מס. 2 ברה מג'ור מנדלסון סונטה מס. 1 בסי במול מג'ור, יוסף טל: פרלוד מתוך סוויטה לצ'לו סולו (1937) פרוקופייב: סונטה בדו מג'ור. 17.30 "קונצרט מנוחה". 20.05 "ערב טוב" – ביזה סימפוניה מס. 1 במול מג'ור סרטיניה סונטה במול מינור, לכנור וקונטינואו. 20.27 "מגישים שיר". 20.50 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רשה"ש מיצירות מלחינים אמריקנים לכבוד ה־4 ביולי. 21.10 "אנתלוגיה קטנה לשירה" מורטון גולד, ספירטואלים גרשווין: קונצ'רטו בפה לפסנתר ותזמורת קופלנד: "אביב בהרי האפלצים" – סוויטה מבאלט. 23.00 "דור הזהב" – אדרין קיצר – תכנית ראשונה מוצרט פנטסיה מג'ור, ה. 475 היידן קונצ'רטו בזה מג'ור. מוצרט: קונצ'רטו מס. 17 במול מג'ור ק. 453.

רשת א'

07.30 "הוי שירים" – פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 "תנכה" – עם בני תגול. 09.05 "השיר לא תם" – שירים עבריים. 09.30 "מפגש" – מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי. 10.30 "רדיו קלי" – תכנית יומית בערבית קלה. 11.10 שירים עבריים. 11.30 "חשבה ודעת לכל" – "יסודות התכנון העירוני של באר־שבע 1900–1960" – פרופ' יהודה גרדוס. 12.05 "לובי במרחי". 14.05 "לבת ולבן ולכל המתענין" – תכנית לילדים (א) "טוב לכתוב" – עידוד המאזינים הצעירים לכתיבה בן "ילדי הבית המחר" 14.45 לילדים הגדולים "תחל בשקי" – ילקוט כלבנה. 15.25 עזרה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ח.). 15.30 "קתדראי" – במת רדיו ד"ר חיה בר־יצחק – "הלם תרבות להתהוות פולקלור". 15.53 "ספר חדש" – סקירה. 16.05 "צומת המזרח־תיכון". 17.12 "מגישים שיר". 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" – "צרפתית למתקדמים". 18.05 פרקי היום בתנ"ך: 18.50 "מנחת ערב". 19.05 "שעור בתניא". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "חלומות באספסיה".

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "חתול בסנדלים" – תכנית לתלמידים בחופשה. 09.05 "ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל בצעי הרשת" – מגזין יומי. 12.10 "גל פתוח" – חדשות וזמונים. 13.00 "בחצי היום" – חדשות ופזמונים. 14.05 "יש עניין" – עם נבי גזית. 16.05 "רגעי קסם". "תוצרת הארץ" – תכנית "בבקשתך" לשירים עבריים. 17.10 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" – מגזין המשק והחברה. 18.05 "יש שאלות" – עם יצחק אלון. 18.51 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 השבוע בכנסת. 20.05 "שורשים" – מגזין לעניני עדות ופולקלור – קהילת אפגניסטאן. 22.05 "צמוקים ושקדים" – מבחר שירים ביידיש. הפעם: אמריקה בשיר היהודי – לקראת ה־4 ביולי. 23.05 "בינינו לבין עצמנו" – שיחות עם מאזינים בשידור חי.

גלי צה"ל

05.55 באוסן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 06.05 אוניברסיטה משודרת: עלייתם ונפילתם של משטרים צבאיים באמריקה הלטינית. השפעות פוליטיות. מרצה ד"ר אדי קאופמן. 06.30 "מוקדם עין" – מידע ומוסיקה להתחלתו של יום. עם לאה עוז. 07.07 שבע אפס שבע – עם מיכה בת־צבי. 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית. 09.05 "אילה בוקר" – עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקה 10" – עם מיכל ניב. 11.05 "בכון לעכשיו" – עם רפי רשף. 13.05 מצעד הפזמונים היומי. 14.05 "רו רה יומי" – עם דובי לנץ ורני קרפל. 15.05 "מגישה יומית" – עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שעה של שירים עבריים. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 17.05 יומן ספורט. 18.05 שעה קלה על כלכלה – עם שמואל נחושתן. 18.40 משירי הלהקות הצבאיות. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 "מוסיקה נטו" – רוק מתקדם קלאסי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת (ש.ח). 22.05 על הדבש ועל העקץ – שירים שהחבר"ה אוהבים. 23.05 "לילה לילה" – עם יואב קוטנר. 23.55 "שיחת חצות" – עם ד"ר חנה אורתי, מרצה לתקשורת באוניב' עברית ים. 00.05 ציפורי לילה. 02.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר.

רשת ג'

06.11 "בחזרה לאושר" – לוהיטים ותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" – פזמונים ישראליים. 09.05 "בא לי" – להתמודד עם התקליטיה. 10.05 "אתי זה מצחיק" – מערכונים. 11.05 "יום יום יום" – עם אבי אתגר. 13.05 "פזמון חוזר" – שירים עבריים. 14.05 "בטרגב" – עם שוש עטרי וטוני מיון. 16.05 "הנגה יומית" – עם יגאל רביד. 18.05 "קול־בר" – שבועון פופ. 20.05 "מסע רוקי" – עם דליה כהן. 22.05 "משלנר" – פזמונים ישראליים. 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: המורים בוין זג	9.40 ,7.30 ,5
אורלי: הבוסטונים	9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פגנראנגו	23.15
בן־יהודה: רכבת אל החופש	
גת: שגעון של לילה	
גורדון: סיפור אמיתי	
דקל: רומן בברלין	
דרייב אין: שכרון חושים	10.00 ,8.00
סקס	12
הוד: חתיך, חתיך	
מוזיאון תל־אביב: "שואה"	
לימור חדש: 9 שבועות של שכרון חושים	9.30 ,7.00
פאר: סנטה קלאוס	
סינמה 1: מחנה שבויים	9.30 ,7.30 ,5
סינמה 2: קוברה	9.30 ,7.30 ,5
פאריס: מונטי פייטון בריאן כוכב עליון	9.30 ,7.30 ,4 ,2 ,12
רב־חן:	
חן 1: מרגלים שכאלה	9.45 ,7.20 ,5
חן 2: חופשה מטורפת באירופה	9.40 ,7.25 ,5.00
חן 3: תרגיל לרופאים מתחילים	9.40 ,7 ,5
חן 4: נטי גאן	9.40 ,7.20 ,5 ,1.30 ,10.30
חן 5: סיפורה של אגנס	9.40 ,7.30 ,5.00 ,1.30 ,10.30
שחף: זכרונות מאפריקה	9.15 ,5.45
תל־אביב: קוברה	
תכלת: אהבה צעירה	9.40 ,7.30 ,5
צוותא: סופר של מילטון לוי	8.00

רמת־גן

אורמים: המורים בוין זג	9.40 ,7.30 ,5
לילי: סנטה קלאוס	9.30 ,7.15
ארמון: סלברור	9.30 ,7.15
רב־גן:	
גן 1: שגעון של לילה	9.40 ,7.20 ,5
גן 2: מסע עסקים של אבא	9.30 ,6.50 ,4.15
גן 3: נהר בי	9.40 ,7.30 ,5
גן 4: סיפור אמיתי	9.45 ,7.20

ירושלים

אדיסון: רכבת אל החופש	9 ,7.30 ,4.30
אורנע: כחום הגוף	9.30 ,7.30 ,4.30
בית אגרון:	
הרודוסים באים	16.30
דמעות של שתיקה	18.30
הנרדן 1	21.00
מונטי־פייטון טעם החיים	24.00
בנייני האומה: זכרונות מאפריקה	9.15 ,5.45
בטירה: 3 רווקים וילד	9 ,5.45
תבורה: חתיך, חתיך	9.30 ,7.30 ,4.30
מיטשלה: נשיקת אשת העכביש	9.30 ,7.15
סמדר: נאריה	9.30 ,7.30 ,4.30

אורגיל: פנטזיה	7.15 ,4.30

חיפה

ארמון: מרד הנעורים	6.45 ,4.30
אורה: תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים	
חן: נשר הברזל	
עצמון: סנטה קלאוס	4.30 ...
פאר: חופשה מטורפת באירופה	
קרן אור המחודש: מסע העסקים של אבא	6.45 ,4.30
רון: רכבת אל החופש	6.30 ,4
אמפי: המורים בוין זג	6.45 ,4.30
אורלי: מסע עסקים של אבא	7.30 ,4.30

נתניה

שרון: רמו	7.00
סטודיו: גברתי המאמן	7.00

חולון

סביון: קוברה	6.00
מגדל: הטנים	7.15 ,4.30
ארמון: סנטה קלאוס	7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: קוברה	7.15 ,5

הרצליה

היכל: מחנה שבויים	7.30 ,5.00
מלון דניאל: בחזרה לעתיד	9.15
יום ד' יהודית רביץ: "דרך המשי"	

באר־שבע

חן: זכרונות מאפריקה	6

חדרה

חוף חדרה: שושנת קהיר הסגולה	7.15

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ה' 3.7
תיאטרון הבימה
ניסים ונפלאות: 20.30
יעקובי ולידנטל – 20.30
החווה: 20.30
התיאטרון הקאמרי
חפצים: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 3.7 בשעה 21.00
רק שלום וללכת
בשעה 23.00 –
ג'אז בצוותא

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
בת־ים — בלפור 45
חולון
ירושלים
קופ"ח רוממה — רח' המ"ג 28
נתניה
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69
קופ"ח לאומית — הסטמן 4
חיפה
יכנה — אבן סינא 7
רחובות
כללית — בני משה

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244. חדרה – 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק ולירושלים א'–ה': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.55, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע (יום אחרי חג) בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ – כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.
שערי צדק – פנימית, נשים
ביקור חולים – ילדים

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יעמוד למידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433800.
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער – קו לנער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות) חיפה – 04־229488 (11.00–20.00) נהריה – 04־920014 (11.00–20.00).
קו פתוח להורים במצוקה בימי ג' – טל. 282782.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים
תחנות לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 18.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב תבנון 26, קומה ג', טל' 83566 פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00 אחרי חצות באמצעות טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה 3. טל' 283822, 294869.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־53316

פילוק מסורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' [illegible]

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; [illegible]

בדרך לאליפות העולם בספרד (1)
סגנון שונה באל־פארול

נבחרת ישראל, שהתרגלה ליריבות אירופיות, תיתקל הפעם בנבחרות בעלות שיטות משחק שונות * יש צורך להתגבר על חוסר הנסיון של צעירי הנבחרת * הצמדת אליפות הכדורסל לגביע העולמי בכדורגל – מישגה חמור

מאת ישראל פז

נבחרת ישראל בכדורסל התרגלה ל"יריבות המסורתיות" שלה. נבחרות אירופיות עמן מתמודדת לעתים קרובות. הבוקר המריאה הנבחרת הישראלית לאירוע יוצא־דופן מבחינתה: לאליפות העולם בספרד. באל־פארול, שלחוף האוקיאנוס האטלנטי, תיתקל ביריבות שונות לחלוטין.

יהיו אלה יריבות שאין אנו רגילים לכמותן, הן בסגנון המשחק, ומיוחד במנטליות. הבית־הישראלי באליפות העולם הוא מגוון במיוחד. שתי נבחרות מיבשת אמריקה — אורוגוואי וקובה; אחת מאפריקה — אנגולה; אחת מהיבשת החמישית — אוסטרליה ואלופת אירופה והעולם — ברית־המועצות, אותה אנו מכירים אך נגדה אין מה לעשות.

חמש מהיריבות הן לגבינו תעלומה. אמנם על נבחרת אורוגוואי יקבל המאמן הלאומי צבי שרף מושג מעוזרו, משה וינקרנץ שנסע לראות נבחרת אמריקנית זו בפעולה בטורניר בצרפת. על השאר ישנם רק רסיסי־מידע שאינם אומרים מאומה. על כוחה של נבחרת קשה מאוד ללמוד מעדויות והתרשמויות בלי לראותה בפעולה.

מצד שני אין, קרוב לוודאי, מידע על נבחרת ישראל גם לנבחרות האחרות, אם־כי עליהן קל יותר להשיג, שכן ישראל השתתפה רק בשנה האחרונה בשני אירועים בין לאומיים באירופה. אין כלל בעייה לרכוש קסטות־וידיאו על משחקי ישראל.

נסיון ולחימה

נבחרת ישראל עברה בשנים האחרונות תהליך של הצערה. מי שבוחן את השחקנים המופיעים כיום בנבחרת ואת מספר הפעמים שלבשו את המדים הלאומיים יכול להיווכח בכך ללא קושי. הדבר עלול להיות בעוכרינו מבחינת הנסיון. מצד שני, ההצערה תגביר את המוטיבציה, את כושר הלחימה ואת הרצון של הכדורסלנים להצליח. על חוסר הנסיון חייבים לחפות אותם מעט ותיקים שנותרו.

במשך השנים הרבות שאני מלווה את הנבחרת הכרתי צעירים רבים, שכבר עם כניסתם הפכו שחקנים דומיננטיים, שידעו להקנות לה במשך השנים אופי ולסייע לה לפרוץ קדימה.

אופי של נבחרת — היא אחת התכונות החשובות ביותר. ברגע שיודעים לקראת מה הולכים מתגבשת הרגשה שאפשר להצליח. איש אינו משלה את עצמו שנבחרת ישראל נוסעת לטייל באל־פארול, הנמצאת על חוף האוקיאנוס האטלנטי. רק נבחרת מגובשת, עם אופי, תוכל להצליח במשימה הקשה לפניה תעמוד בעיר החוף הספרדית.

לא רק היריבות שונות מאלה שהתרגלנו אליהן ב־33 שנות הופעות בזירה האירופית. גם אליפות העולם היא אירוע שונה. מעניין, למרות שמה היוקרתי אין לאליפות העולם המשכיות. היא מעין "תחנה אחרונה". באליפויות אירופה ישנו אתגר מיוחד. אם מתמודדים בדרגה א' המטרה להשיג מקום גבוה ככל האפשר כדי להבטיח הופעה אוטומטית כעבור שנתיים. אם משחקים בדרגה ב' היעד הוא לתפוס את אחד מארבעת המקומות הראשונים כדי לעלות לדרגה א'. ישנה מעין שרשרת.

מוניטין שנפגע

אין זאת אומרת שאיש אינו רוצה להצליח באליפות העולם. עצם הגיעה של ישראל למעמד כה נכבד — הלוואי בכדורגל! — מהווה תעודת־כבוד לכדורסל הישראלי. אחרי 32 שנות היעדרות ממעמד־השיא של הכדורסל הבינלאומי שוב תופיע נבחרת ישראל, כאחת ממייצגות אירופה, באליפות העולם. חבל רק שאליפות זו לא תזכה למוניטין, כפי שראויה לו. הסיבה: העולם עייף מספורט לאחר חודש מייגע של משחקי הגביע העולמי בכדורגל במקסיקו. לדעתי שגו ראשי פיב"א קשות כאשר הצמידו את אליפות העולם בכדורסל עם זו בכדורגל. פיפ"א שכדורגל־כלל יודעת לכלכל היטב את מעשיה לא פעלה הפעם בתבונה. אפשר, כמובן, לשאול מה בין כדורגל וכדורסל. אבל הצמידות הזו היא פוגעת. מה גם שהשנה ייערכו גם אליפויות עולם נוספות, ביניהן בשחייה ובאתלטיקה. עומס יתר אינו טוב בספורט.

בטוחני שנבחרת ישראל בכדורסל תעשה את מירב המאמצים להצליח באל־פארול. תשתדל לתפוס את אחד משלושת המקומות בבית המוקדם כדי להעפיל לשלב חצי־הגמר בברצלונה. משימה קשה ביותר. בעייתה של ישראל תהיה לא רק להתמודד עם יריבותיה, אלא בעיקר להתרגל לסגנונות משחק שונים בתכלית. כושר הקליעה של שחקני החוץ והיכולת להיאבק מתחת לסלים, במיוחד של שני הענקים, לאוואן מירסר והאוורד לאסוף, יקבעו רבות. מה שברור שנבחרת ישראל תצטרך להשקיע מאמץ אדיר כדי להתברג בין תריסר הנבחרות שיתמודדו בחצי־הגמר. מעבר לשלב הבא יחמיא לכדורסל שלנו עתיר ההישגים הבינלאומיים.

מי ומי בנבחרת?

* מיקי ברקוביץ, קפטן (מכבי ת"א), בן 32, גובה — 1.96 מטר. 150 משחקים בינ"ארציים.
* דורון ג'מצ'י (מכבי ת"א), בן 25, גובה — 1.98, 78 משחקים בינ"ארציים.
* הוואורד לאסוף (מכבי ת"א), בן 29, גובה — 2.10, 57 משחקים בינ"ארציים.
* מוטי דניאל (בהסגר), בן 22, גובה — 1.98, 48 משחקים בינ"ארציים.
* דורון שפע (מכבי חיפה), בן 24, גובה — 1.92, 31 משחקים בינ"ארציים.
* חן ליפין (מכבי ת"א), בן 20, גובה — 1.83, 29 משחקים בינ"ארציים.
* לאוואן מירסר (הפועל ת"א), בן 27, גובה — 2.08, 17 משחקים בינ"ארציים.
* ניר רכלים (מכבי רמת־גן), בן 22, גובה — 2.04, 18 משחקים בינ"ארציים.
* עדי גורדון (מכבי חיפה), בן 20, גובה — 1.68, 16 משחקים בינ"ארציים.
* ארי רוזנברג (מכבי חיפה), בן 21, גובה — 1.88, 16 משחקים בינ"ארציים.
* עומר שטיינהאואר (מכבי חיפה), בן 20, גובה — 2.05, 13 משחקים בינ"ארציים.
* עופר יעקבי (הפועל ת"א), בן 23, גובה — 2.01, 38 משחקים בינ"ארציים.

הישגים באתלטיקה בשטוקהולם

הישגים מצויינים נקבעו בתחרות הבינלאומית בשטוקהולם. חלקם מהווים תוצאות השנה.

מוקד התחרויות היה בריצת 800 מטר, כאשר ג'וני גריי מארה"ב הקדים את השיאן העולמי, הבריטי סבסטיאן קו (1:44.17), בקבעו את הישג השנה — 1:43.85 דקה. שלישי היה הברזילאי ג'וזה לואיש 1:44.62 דקה.

השיאן העולמי ב־1500 וב־5000 מטרים והאלוף האולימפי השנה ב־5000 — המרוקני סעיד אאויטה, קבע את הישג השנה ב־5000 — 19.40 דקות.

השיאן העולמי בקפיצה לגובה, הסובייטי איגור פקלין, ניתר ל־2.34 מטר וניצח את האמריקני דאג נורדקוויסט, השבדי פטריק שיוברג והאמריקני ג'ים הווארד, שקפצו 2.32 מטר.

השיאן העולמי בקפיצה משולשת, האמריקני וילי בנקס, נדחק למקום החמישי (16.62). המנצח היה השיאן האירופי, הסובייטי מאריס ברוזיקס, שקפץ 16.91 מטר.

האלופה האולימפית בריצות 200 ו־400 מטר, האמריקנית ואלרי בריסקו־הוקס, קבעה זמן מצוין ב־200 — 22.23 שניות וב־400 — 50.72 שניות.

קורנליה אושקנאט ממזרח־גרמניה, עברה 100 מטר משוכות בזמן של 12.66 שניות ובת ארצה פטרה פלקה הטילה כידון למרחק 72.74 מטר.

סנדר ניקס מארה"ב גמא 400 מטר ב־44.84 שניות ו־ווליוס קירור מקניה קבע את הישג השנה ב־3000 מטרים מכשולים — 8:18.90 דקות.

● הרץ הישראלי שלמה אוזלאי דורג שלישי בתחרות שהיתה במנצ'סטר אנגליה בהישג של 1:51.1 דקות, במסלול של 800 מטר.

אין שינוי בהולנד

נבחרת הטניס של הולנד שתתמודד במחצית השנייה של חודש זה מול ישראל בגביע דיויס, תשב לחרכב הנבחרת ששיחקה אשתקד בארץ וניצחה עליה: ישראל 4:1.
הנבחרת כוללת את מיכאל שרייפרס, מנו אוסטינג, הוב ואן בוקל ותום נוסן. המאמן הוא תום זוקר.
ישראל תתמודד מול הולנד בחצי גמר האיזור האירופי באיצטדיון ברקנבוש שבהאג.

מת אביו של סאנטנה

אביו של טלה סאנטנה, מאמן נבחרת ברזיל בכדורגל, [illegible] מת בגיל 82, לאחר מחלה ממושכת.
נמסר, כי מותו הוסתר לאחר שברזיל הפסידה לצרפת [illegible].

הישג טוב לשם־טוב

רץ המרתון הישראלי שם טוב סבג, רשם אתמול הישג נאה ביותר בתחרות בינלאומית גדולה שהתקיימה [illegible] בשוודיה. במקום השלישי זכה לאחר שעבר שני מיל בזמן של 8:50.4 דקות.
ראשון במרוץ זה היה המרתוניסט המפורסם ארט בוזלר שהגיע השנה במרתון בוסטון למקום השני.
[illegible] המרתוניסט מהטובים בעולם ואולי הטוב שבהם אלברטו סלזאר שיים במקום הי"ט.

ברקוביץ — מלך־הסלים

הקפטן מיקי ברקוביץ, המשחק בנבחרת הלאומית מאז 1973, מופיע בבטחון בטבלת מלך־הסלים הבינ־ארצי של ישראל. מיקי קלע ב־150 משחקים שלבש את מדי הנבחרת 2568 נקודות. אחריו:
2. כוען יאני — 1700
3. דורון ג'מצ'י — 1302
4. טל ברודי — 1219
5. תנחום כהן־מינץ — 1076
6. עופר אשר — 1014
7. חנן קרן — 991

ברקוביץ — 150 משחקים

מיקי ברקוביץ עשוי לשבור במשחקי אליפות העולם בספרד גם את שיא ההופעות במדי נבחרת ישראל. [illegible]

ספק לגבי יציאת ברקוביץ הבוקר לספרד

מאת יצחק וייסהוף

נבחרת ישראל בכדורסל ממריאה הבוקר לאל־פארול שבספרד ובשבת תקיים את הופעת הבכורה במסגרת אליפות העולם כשתתמודד נגד נבחרת אורוגוואי.

עד שעות הלילה המאוחרות לא היה ברור למאמן צבי שרף אם קפטן הנבחרת מיקי ברקוביץ, ייצא הבוקר עם שחקני הנבחרת לספרד. ברקוביץ שלא התאמן אתמול חש בקיבתו, ובבדיקה התברר כי הכדורסלן סובל כנראה מהרעלת קיבה. אמש בשעת לילה מאוחרת אמר המאמן הלאומי כי הוא מקווה שברקוביץ ייצא עם השחקנים. אך לאחר חצות עדיין לא היה ברור אם הקפטן אכן ימריא הבוקר או לא.

מאמן נבחרת ישראל, צבי שרף, שקיבל אתמול דיווח מעוזרו משה ויינקרנץ השוהה בצרפת וחזה במשחקה של אורוגוואי נגד ארה"ב אמר: "לפי הדיווח שקיבלתי, אורוגוואי זו נבחרת חזקה ונוקשה. ננסה להשתמש בקלעי החוץ הטובים שלנו כדי להכריע את גורל המשחק אך ברור כי הנצחון תלוי גם בשחקני הפנים, לאבן מרסר והוואורד לאסוף. אם כולם ישחקו טוב ננצח".

המשלחת הישראלית שתצא לספרד מורכבת מ־12 שחקנים: מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י, חן ליפין, הוואורד לאסוף, לאבן מרסר, עדי גורדון, דורון שפע, ארי רוזנברג, תומר שטיינהאור, מוטי דניאל, עופר יעקבי, ניר רכלים.

ראש המשלחת עו"ד שמעון מזרחי הנמצא כבר בספרד ומשתתף בקונגרס הבינלאומי של פיב"א.

המאמנים צבי שרף ומשה ויינקרנץ, מנהל הנבחרת עמירם שפירא, רופא המשלחת ד"ר חיים רסנר והמעסה משה אורגד.

שופט הכדורסל הבינלאומי ראובן וירובניק יצא כבר שלשום את הארץ לספרד. וירובניק הוא אחד השופטים באליפות העולם.

מיקי ברקוביץ
יוצא או לא יוצא

מערב־גרמניה — יוון 70:85

לאחר שני הפסדים להולנד והפסד אחד ליוון, הצליחה נבחרת הכדורסל של מערב־גרמניה לנצח את יוון 85:70 (37:41).
הנצחונים התקיימו במסגרת ההכנות של מערב־גרמניה לאליפות העולם, שתיפתח בשבת בספרד.

הנשיא מארח ראשי משלחות שמונה האומות

היום יפתח טורניר הכדורמים ובשבת טורניר השחיה

נשיא מדינת ישראל מר חיים הרצוג, יארח היום את ראשי משלחות ה־8 האומות ואת ראשי כל המשלחות האורחות מחו"ל.
ראשי הוועדה העניקו לנשיא המדינה את סמל ה־8 האומות ויודו לו על שנעתר לארח במשכנו ולקבל לשיחה את ראשי המשלחות מחו"ל.

טורניר הכדורמים יוצא לדרך

טורניר הכדורמים יוצא כבר היום לדרך. בטורניר משתתפות השנה שש מדינות: בלגיה, נורבגיה, סקוטלנד, שוויץ, וולס וישראל.
ישראל זכתה עד כה ב־4 מתוך 8 הטורנירים לרבות זכיה רצופה בשנתיים האחרונות. ביתר הטורנירים זכו: 1978 — בלגיה, 1979, 1980 — וולס, 1983 — ספרד.

שוויץ תגיע היום

שתי נבחרות נוספות הגיעו אתמול למפעל ה־8 האומות. האחת היא נבחרת השחיה של פינלנד והאחרת נבחרת הכדורמים של שוויץ. היום אמורה להגיע הנבחרת האחרונה למיפעל זה, נבחרת החוקה של שוויץ.
כמו כן הגיע השופט ההונגרי בכדורמים מר אנטול ווצק וזו הפעם הראשונה ששופט מהונגריה הגיע ארצה.

● במשחק ידידותי בכדורמים במסגרת ההכנות של הנבחרות לטורניר 8 האומות שיפתח הבוקר (ראה ידיעה נפרדת) הפתיעה אתמול נבחרת הנוער שסיימה בתיקו 8:8 עם נבחרת הבוגרים של בלגיה.

השמטה

מהכתבה אתמול על אליפות שמונה־האומות בשחייה נשמט שמו של הכותב: המאמן הוותיק דוד סימור.

לוח משחקים
היום בבריכת האוניברסיטה בת"א

מחזור ראשון	
10.00	וולס — נורבגיה
11.00	שוויץ — ישראל
12.00	בלגיה — סקוטלנד
מחזור שני	
18.00	נורבגיה — שוויץ
19.00	ישראל — וולס
מחזור שלישי — מחר 4.7.86	
10.00	שוויץ — סקוטלנד
11.00	ישראל — נורבגיה
12.00	וולס — בלגיה
מחזור רביעי	
18.00	נורבגיה — סקוטלנד
19.00	בלגיה — שוויץ
מחזור חמישי — שבת 5.7.86	
10.10	שוויץ — וולס
11.30	סקוטלנד — ישראל
12.30	נורבגיה — בלגיה
מחזור משלים	
19.30	סקוטלנד — וולס
20.30	בלגיה — ישראל

בעלי התפקידים מחו"ל
משקיף: פרנץ קסלני (איטליה)
יו"ר ועדת הכדורמים של האיגוד האירופי
שופט מחו"ל
יורגן כלן (גרמניה)

● כדורגל

8 משחקני פורטוגל הושעו

שמונה משחקני נבחרת פורטוגל בכדורגל, ובראשם הקפטן, השוער מנואל בנטו בעל שיא ההופעות בנבחרת, הושעו לצמיתות מלהופיע בנבחרת הלאומית, בעקבות פרשת הסכסוך עם אנשי ההתאחדות, שסירבו לקיים משחק מבחן לפני המונדיאל, בתביעתם למענקים נוספים. בסך הכל הופיעו את שמם של פורטוגל במונדיאל, נאמר בהודעה.
יתר המושעים: הקשרים קרלוס מנואל, היימה פאצ'קו ואנטוניו אנדרה, המגינים ג'ואאו פינטו, לואיש סיברינו וג'ווה אנטוניו והחלוץ דיאמאנטינו.

הנערים כבר שובצו לאירופה

מאת ראובן חנניה

משחקי הגמר באליפות העולם בכדורגל לנערים עד גיל 16 יתקיימו בצרפת בחודש מאי 1987. על כך הודיעה אתמול ההתאחדות הישראלית.
לראשונה ישחקו במוקדמות הגביע, באיזור האירופי גם נערי ישראל.
אתמול נתקבל מכתב רשמי מאופ"א, התאחדות הכדורגל האירופית, על השתתפות נערי ישראל במפעל זה באיזור האירופאי.
בעוד כמה ימים תחליט אופ"א מתי ייחלו המשחקים המוקדמים.

ברגר הובא למנוחת עולמים

רבים ליוו אתמול למנוחת עולמים את שוערה של נבחרת ארץ ישראל בכדורגל, וילי ברגר שנפטר בגיל 78.

דור הבראשית של הכדורגל הישראלי בא בהרכב מכובד לבית העלמין נחלה, בין המלוים וותיקי הכדורגל הפועל ת"א, מכבי ת"א ומכבי פ"ת וכן עמיתים שהופיעו עם ברגר בנבחרת הארץ־ישראלית הראשונה, נגד מצרים, במוקדמות הגביע העולמי ב־1934: אבנון הילל, הלמן, פרידמן ורודנפה.

דברים נרגשים נשא חברו של ברגר בקבוצת הפועל ת"א, [illegible] ליד הקבר נפרדו [illegible] בשם משפחת הספורט והכדורגל ומיכה וולצמן בשם [illegible] משום עבודתו של ברגר.
[illegible]
זרי פרחים רבים כיסו את הקבר. יו"ר ההתאחדות לכדורגל, נסים שורייה, הניח את זר הכדורגלנים [illegible] את זר הפועל ת"א.

(ישראל פז)

לקונט וזיבוינוביץ' לחצי הגמר בוימבלדון

● טניס

היוגוסלבי סלובודאן זיבויינוביץ' והצרפתי הנרי לקונט היו הראשונים שהעפילו לחצי גמר אליפות וימבלדון בטניס.
היוגוסלבי ניצח את ההודי ראמש קרישנאן 6:2, 6:7, 6:4, 6:3 ולקונט, המדורג שביעי, גבר על האוסטרלי פאט קאש המדורג 413 בעולם 6:4, 6:7 (9:7 בשובר שוויון), 6:7, 6:3.
קאש, שניצח בשמינית הגמר את המדורג מספר 3, השבדי מאטס וילאנדר, חידש את פעילותו לאחר תקופה ארוכה עקב מיחוש בגב וניתוח מעי העיור. לכן הוא מדורג רחוק בטבלה העולמית.

במשחקי רבע גמר הזוגות, ניצחו השבדים יואקים ניסטרום ומאטס וילאנדר המדורגים במקום השביעי, את הצמד האמריקני קן פלאק ורוברט סגוסו, המדורגים במקום השני 6:3, 6:4, 6:7, 4:6, 11:9.
יעקב לאשק מגרמניה ופאבל סלוזיל מצ'כיה, המדורגים 16, גברו על הספרדים סרג'יו קאסאל ואמיליו סאנצ'ז, המדורגים 10 בחמש מערכות 6:1, 3:6, 4:6, 6:3, 8:6.

תחרויות "הכל נשאר במשפחה" יוצאות לדרך

תחרויות הטניס המסורתיות "הכל נשאר במשפחה" יפתחו היום [illegible] ישתתפו עד שבת.
בתחרויות משתתפים יותר מ־100 טניסאים בכל הגילאים והם נערכים בחסות [illegible]. בין המשתתפים אלופי ישראל בעבר.
● טניסאי הנוער של ישראל [illegible] 12 חברי הנבחרת בגילאי 14 ו־16 [illegible] להשתתף באליפות אירופה זכו בהצלחות בתחרות בין לאומית גדולה הנערכת בהמבורג שבמערב גרמניה.

בועז מרנשטיין נוצח בוימבלדון

הטניסאי הישראלי בועז מרנשטיין, נוצח במקום השני באליפות וימבלדון לנוער על ידי [illegible], המדורג 13, בשלוש מערכות [illegible] 7:6, 6:4.
[illegible] 3:6, 6:2, 3:6

בפלילים

הותר פרסום כתב האישום נגד אורי דרור

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

אורי דרור, מנהל בית־ספר שדה מירון, החליט להרוג את אשתו לאחר ויכוח סוער ביניהם. ב־4 במאי בסביבות העשה 9 בערב, כשאשתו נוגה שהתה מחוץ לבית. הוא נטל צינור ברזל באורך 38 ס"מ והלם בראשה 14 פעם בעוצמה רבה עד שנוכח כי מתה. כך נטען בכתב־האישום שהוגש נגדו בבית־המשפט המחוזי בנצרת.

לאחר דיון ממושך התירו השופטים אברהם אסא, אביגדור מישאלי ומיכה לינדנשטראוס את פרסום כתב־האישום.

לאחר שהרג את אשתו הכניס את הגופה לנכונית ונסע לכיוון הכפר חורפש. שם, מעל לתהום, הוא הושיב את גופת אשתו ליד ההגה והידרדר את המכונית לתהום, כדי שייראה כאילו נהרגה בתאונה. לאחר מכן חזר לביתו ושרף את בגדיו המוכתמים בדם. נאמר בכתב־האישום.

סניגורו של הנאשם, עו"ד קינן, ביקש לאסור את פירסום כתב־האישום בטענה שיש חשש שלילדים בן ה־8 של בני הזוג ייגרם נזק נפשי רב. אך בקשתו נדחתה. המשפט יחל בעוד שבוע ויתנהל בדלתיים פתוחות.

6 נאשמים בהנחת מטעני חבלה ברחבי הארץ

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

כתב־אישום נגד 6 מחבלים חברי אירגון פת"ח תושבי רצועת עזה הוגש אתמול בבית־המשפט הצבאי בלוד.

בכתב־האישום נטען, כי אהמד חג'אני בן 26, איברהים ברור בן 24, גמאל סעיד שנינו בן 26, פרוי יונס נצרה טלה בן 23, באסם נאסר בן 24 ופתחי עלי נצר בן 23 הניחו ביוני 84' מטען חבלה בחוף פריישמן בתל־אביב שהתפוצץ ולא גרם נזק. ב־7.2.84 הניחו מטען חבלה בצומת חולון בתוך אסלת שירותים שהיתה ליד תחנת אוטובוס וי"ג אנשים נפגעו. באותו יום הניחו מטען נוסף סמוך לטרמפיאדה בפתח־תקווה שהתפוצץ וגרם נזק. בסוף דצמבר 84' הניח אחד המחבלים מטען סמוך לתחנת אוטובוס ברמלה שהתגלה בגרם התפוצץ. באוגוסט 84' נסעו שניים מהם באוטובוס מעזה לכיוון ישראל ובעקבות חיפוש בחפציהם במחסום ארז השליך אחד מהם מטען חבלה, שנמצא כאשר יותר על־ידי חיילים בסמוך לניחוסים. באוקטובר 84' התפוצץ מטען חבלה שהניחו בשוק העירוני בבאר־שבע. המטען לא גרם נזק ובאותו יום התפוצץ מטען נוסף ליד קולנוע נגה ביפו. גם כאן לא היו נפגעים. פרוי ובאסם נאשמים גם בכך כי ב־31.1.85 הניחו מטען בטרמפיאדה בצומת מסובים. פרוי כיוון את שעון המטען כדי שיתפוצץ בשעה 9. אך בחמת תקלה התפוצץ המטען בידיו והשניים נפצעו.

חקירה בחשד מעילה באגודת ספורט ברחובות

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

במשטרת רחובות מתנהלת אחרונה הקירה בחשד מעילות וגניבת כספי תרומות בהיקף של עשרות אלפי דולרים מאגודת ספורט בעיר.

על־פי החשד נעשה שימוש בסכומים אלה למטרות שלא להם יועדו במשך למעלה משנה. שלשום בערב נעצר לחקירה אחד מראשי אגודת הספורט בה מדובר והוא יובא היום להארכת מעצרו בפני שופט.

עוד נודע, כי אישיות בכירה בתחומי הספורט ואישיות ציבורית נוספת חשודים במעורבות בפרשה.

המשטרה הטילה איפול מוחלט על החקירה ובלשכת דובר המרחב. ובפיקוד משה מלול, סירבו להתייחס לחקירה ורק אישרו את קיומה.

נאשם ברצח אשה תוך נסיון לשדוד את תיקה

נאשם ברצח אשה תוך כדי נסיון לשדוד את תיקה נעצר אתמול בפקודת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, עד לדיון בבקשת התביעה לעצרו עד תום ההליכים המשפטיים.

הנאשם הוא מיכאל מרציאנו, כבן 20, תושב נתניה.

התביעה מאשימה אותו ברצח אשה בת 63, כאשר הוא וחבריו ניסו לשדוד את תיקה. התביעה טוענת, כי הנאשם כתה כתוצאה מחבטות שחבט בה הנאשם.

התובעת עו"ד יהודית אמסטרדם ביקשה מן השופט משה חשין לעצור את מרציאנו בטענה, כי קשר קשר עם כלח בחבריו לשדוד את תיקה של האשה. ובאשר התנגדה — חטף מבנה את התיק בכוח. התובעת טוענת, כי כדי למנוע בעדה להפריע לו במנוסתו — חבט בה. היא נפלה לארץ וגרם לה שבר בגולגולת, ובעבור 3 ימים מתה בבית־החולים. בתיק שנשדד היו 50 שקל חדש בלבד.

השופט דחה את הדיון בבקשה לעיצור לאחר כאשר יוזה. עו' אשר סניגורו של הנאשם יוכל ללמוד את אומר הראיות. (עתים)

במלאת שנה לפטירתה של
סוניה (סלווע) קויפמן ז"ל
נעלה לקברה לגילוי מצבה
היום, יום חמישי 3.7.86, בשעה 15:00
המשפחה וקיבוץ געש

על מות המשורר
דן פגיס
אבל
בית ספרית פועלים
ומשתתף באבל המשפחה

המשטרה: משרדו של עו"ד גולד שימש מרכז לסמים

הסניגור: הידרדר לסמים בעקבות פציעתו בהיותו בצנחנים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

„משרדו של עורך־הדין גדעון גולד שימש מרכז לסמים" — טען אתמול באיכוח המשטרה, מפקח דן דורנאי, בבקשה להארכת למעצרו של החשוד.

מעצרו של עו"ד גולד, החשוד בשימוש ובסחר בסמים, הוארך אתמול בבית־משפט השלום בחיפה ב־8 ימים, מתוכם ימצא 3 ימים במעצר חוקי וב־5 הימים הנותרים יהיה נתון במעצר בית.

פרקליטו של גולד, עו"ד טומי נדשי, ביקש לאסור את פירסום הפרשה, אולם השופט יצחק קלאוזנר דחה את בקשתו.

ב"כ המשטרה טען בבית־המשפט, כי בשעות הערב של יום שני השבוע נעצר עו"ד גולד ביציאה מחיפה ובבדיקה שנעשתה על גופו נמצאה שקית ובה 3.75 גרם הרואין ברוטו. למחרת נערך חיפוש במשרדו ברחוב אחד העם בחיפה ונמצאו בו שקיות ניילון וממצאים אחרים המצביעים על חשד שבמשרד נעשה שימוש רב בסם מסוכן מסוג הרואין.

מפקח דורנאי הוסיף, כי עו"ד גולד אינו נותן הסברים לחשדות נגדו ויש להמשיך ולחקור אותו, בעיקר על מנת להסל את רשת הסמים שאותה הנדיר כמקורית ויוצאת דופן, הפוגעת בעבודת המשטרה ובשלטון החוק.

עו"ד נדשי אמר כי מרשו הודה בהחזקת הסם וטען שהמשטרה מנסה להכפיש את שמו.

עו"ד נדשי אמר, כי החשוד שירת ב־68 בצה"ל כצנחן ונפצע במהלך צניחה. לדבריו, הטיפול היה כרוך בשימוש בסמים תרופתיים מרובים וכתוצאה מהם התמכר החשוד לסמים. עו"ד נדשי הציג נפני בית המשפט מסמכים רפואיים וטען כי עו"ד גולד היה מאושפז באחרונה כ־40 פעם ובחלק מפעמים אלה היה ביחידה לטיפול נמרץ כשסכנה נשקפת לחייו.

עו"ד נדשי הוסיף, כי החזקתו של עו"ד גולד במעצר יחד עם עבריינים עלולה להיות קריטי עבורו מפני שהללו עלולים להתנכל לו בשל היותו עו"ד.

השופט יצחק קלאוזנר שקל את טענות שני הצדדים ולבסוף החליט לעצור את עו"ד גולד ל־ג ימים בבית מעצר, ולאחר מכן לשחררו בערבות של 3000 שקל, בתנאי שיישאר חמישה ימים נוספים במעצר בית.

שוטרים הוצבו באגף הרווחה בבאר־שבע

בעקבות תביעת העובדים

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

שני שוטרים לבושי מדים הוצבו אתמול בפתח אגף הרווחה בבאר־שבע, לאחר שהעובדים הודיעו כי אם לא תוצב שמירה יפסיקו את עבודתם. העובדים דרשו את השמירה בעקבות רצח העובדת הסוציאלית במגדל העמק.

באגף הרווחה בבאר־שבע היו לאחרונה התפרצויות אלימות רבות נגד עובדי הרווחה, והעובדים אומרים כי איומים באלימות ואף ברצח הם מעשה שיגרה.

אתמול הגיש סגן מנהל אגף הרווחה, בנימין בוטראשווילי, תלונה למשטרת באר־שבע על איום על חייו. זאת לאחר שמטופל פרץ ללשכתו ואיים כי ישליך על בוטראשווילי רימונים אם לא ייענו דרישותיו.

שלשום נערך במועצת פועלי באר־שבע כינוס חירום של כל העובדים הסוציאליים במחוז הדרום. העובדים הודיעו לסגן ראש העיריה משה זילברמן, כי אם לא תהיה הגנה על שלומם יפסיקו את עבודתם לאלתר. בעקבות זאת דאגה העיריה להצבת השוטרים בפתח האגף.

אתמול גם נפגש זילברמן עם מפקד משטרת מרחב הנגב, ניצב מיישנה חיים בן־עיון, וביקש ממנו כי משטרת באר־שבע תפגין יתר עירנות בנוגע לעובדי הרווחה. העובדים התלוננו כי כאשר ביוזעקת המשטרה בגיעים השוטרים לכל המוקדם תוך חצי שעה.

מנהל אגף הרווחה, עובדיה רבי, אמר אתמול: „התוכנית הכלכלית הצליחה על השבון השכבות החלשות ועל חשבון אנשים שיצבכם הכלכלי הידרדר. את התוצאות אנחנו רואים עכשיו. הרצח הוא גם תוצאה של אלימות בדרגים המדיניים והאדמיניסטרטיביים ואם שם יש אלימות — אין סיבה שהמטופלים שלנו לא יהיו אלימים".

השמירה על האגף אמורה להיפסק ביום ראשון. והעובדים הודיעו כבר כי אם תוסר השמירה יפסיקו את עבודתם.

מרכז חב"ד לא יוקם ליד האיצטדיון באילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

העימות בין חילונים לדתיים הגיע גם לאילת. הרוחות סערו אתמול בישיבת מועצת עיריית אילת כאשר ברוב קולות ביטלה המועצה החלטה קודמת שלה בדבר הקמת מרכז חב"ד ליד האיצטדיון העירוני.

בלחץ עצומה בה נאספו למעלה מ־1000 חתימות נגד כפיה דתית באילת ובדרישה לכינוס דחוף של מועצת העיריה לדיון מחודש בנושא הקצאת קרקע לבניית מרכז הב"ד בלב שכונה חילונית — שינו רוב חברי המועצה את דעתם. גם ראש העיר, רפי הוכמן, שינה את דעתו ותמך באלה שהתנגדו להקמת מרכז חב"ד ליד האיצטדיון והציע למצוא מקום אלטרנטיבי.

המתנגד העיקרי להקמת מרכז חב"ד במקום שהוצע היה רווקא נציג תמ"י, צרלי מויאל, המכהן כסגן ראש העיריה לענייני תיירות. הוא אמר שאילת היא עיר תיירות. יש בה יותר חילונים מאשר דתיים ולדעתו יש להקים את מרכז חב"ד במקום אחר בעיר.

לעומתו תמך דוד בלום, הנר מועצת העיריה מטעם המערך, בדרישת אנשי חב"ד ודרש מלהם לא ליבנות את ההחלטה הקודמת של מועצת העיריה. לדעה זו הצטרף מנרי זלצמן, חבר המועצה מטעם הליכוד.

גד לוין, סגן ראש העיר ומחזיק תיק החינוך, אמר, שאין לזלזל בחתימתם של למעלה מ־1000 תושבים שדרשו שינוי המיקום.

כאמור, החליטה מועצת העיריה ברוב קולות לא לאשר הקמת מרכז חב"ד במרכז העיר.

● משלחת של להקת המחול „הורה גבעתיים" ובראשה סגן ראש העיר משה שכטר, יוצאת בימים הקרובים לסיבוב הופעות וסיורים בחו"ל. הלהקה אשר מונה כ־26 רקדנים ורקדניות כתלמידי בתיה"ס התיכונים בעיר, תופיע בגרמניה, צרפת והולנד. כמו כן תפגש הלהקה עם קהילות יהודיות. תבקר בכחנות הדכו ותפגש עם נוער גרמני.

הסתדרות השומר הצעיר
ההנהגה הראשית

הסעות מרכזי ה. ר'
פיתות ד' 7.7.86
1. 6.7 בשעה 08:30 מכריכת גלית ע"י אנטריון יד אליהו הדר ודרה למצר.
2. בשעה 08:30 מקרית אליעזר דרך עפולה, 09:00 צומת מגידו למצר.
נקודת איסוף למדריכים בשעה 09:30 „באנר הדרה".
סיור למורות „כנען והסור" לאיסוף.
פיתות ה' 8.7.86
אזור דרום מגיעים בתחבורה ציבורית ב־8.7 עד שעה 10:00 לכביש לקיבוץ הראל. נמצא על הכביש היסן ל־תחנות. אוטובוסים מת"א, ירושלים, ב"ש עוברים על־יד הקיבוץ.
הסיור בתחבורה ציבורית.
איזור צפון ב־8.7 בשעה 08:30 מקרית אליעזר דרך עפולה 09:00 צומת מגידו משמר העמק. כמדריכים מאזור שרון מגיעים לעפולה בתחבורה ציבורית. הסיור כסף האיסוף — דרך עפולה לחיפה.
אנו מבקשים לכל המדריכים שיש להופיע להכנות עם הציוד שנדרש בתוורים. אם יש דברים לא ברורים אפשר להתקשר להנה"ר ולמדור בהוללכה צפונית.

טלקס

● **הביטניקים פונו מטאבה**

עשרות ביטניקים ישראלים וזרים שהתנחלו בחודשים האחרונים בטאבה פונו שלשום בכוח על־ידי משטרת אילת, שפעלה בשיתוף עם סיירת התיירות העירונית.

לצורך הריסת המבנים, שהוקמו מפחים, מלבנים ומגרוטאות שונות, נאלצה העירייה להשתמש בדחפור כבד. רק מאיזור טאבה בלבד פונו עשרות טונות של פסולת בניין וגרוטאות ששימשו לביטניקים מחסה מהשמש היוקדת.

מושבת הביטניקים בטאבה ידועה גם כמקום בו ניתן להשיג סמים בקלות יחסית ובאחרונה עצרה המשטרה 17 סוחרי סמים במקום.

במיבצע שהתנהל במשך יומיים פונו כל הביטניקים מהאיזור. מחוף אלמוג עד חוף טאבה.

בצלאל רובין

● **הפגנה נגד הפעלת קו אוטובוס בבני־ברק**

תושבי בני־ברק חסמו אתמול כמה כבישים בעיר במהלך הפגנה שקיימו נגד הפעלת קו אוטובוס חדש ברחוב בו הם מתגוררים.

מזכיר העיר ודוברה, א. טננבוים, אמר, כי ברחוב זה ממוקמת מרפאה מקצועית אזורית של קופת־חולים ויש לאפשר לקשישים ולילדים להגיע למקום בתחבורה ציבורית.

התושבים עתרו בהקשר לכך לבג"ץ והשופט אברהם גולדברג הוציא צו על תנאי נגד משרד־התחבורה.

זכריה הוורדי

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

לוח פעילות שבועית
מה־3.7.86 — 9.7.86

מחלקת החסברה
3.7 – קריית־גת – 18.30 – מיכאל רועה, אילן גילאון – לדור הצעיר
סניף כרמיאל – 21.00 – שלמה קבריק – חוג בית לדרום־אמריקניים
הרצליה – 21.00 – ח"כ אמירה סרטני – חוג בית
4.7 – סניף לוד – 8.30 – ולדי מורג, יוריא לבן, יוסי מרציאנו – פגישת פעילים בהשתתפות: רכזי מחלקות מהמרכז
5.7 – קיבוץ מעברות – 10.00 – מיכאל רועה – יום עיון לצעירי מפ"ם פ"ת
6.7 – בית המרכז – 12.30 – מפגש מזכירות מחלקת החברות עם פעילות נעמ"ת
סניף חיפה – 16.30 – ולדי מורג, ורדה שחר – פגישת פעילים
סניף נתניה – 19.00 – ל. לאזרוביץ – פגישה עם דוברי רומנית
סניף נס־ציונה – 20.00 – חייקה גרוסמן – שאלות לח"כ
צוותא ראשל"צ – 20.30 – ד"ר מאיר פעיל, ד"ר בני עמקין, נחום שור – ערב בנושא: השמאל בישראל. בהנחיית: צבי פלד
הרצליה – 21.00 – ח"כ אלעזר גרנות – חוג בית
7.7 – סניף חולון – 19.00 – מיכאל רועה, אילן גילאון – לדור הצעיר
נצרת הערבית – 20.00 – אידריס מואסי – לדור הצעיר
8.7 – מועדון לחבר סניף ד"ג – 10.00 – יוסף קרני – לוותיקים
סניף חיפה – 17.00 – אברהם אחיעזרא – לוותיקים
סניף נצרת עלית – 21.00 – ולדי מורג, ורדה שחר, משה רוחם – פגישת פעילים
9.7 – תל־אביב – דפוס אחדות – 13.00 – אברהם מזרחי, מיגל ביק – פגישה עם עובדים
תל־אביב – בית חרושת „הבורג" – 13.30 – חיים שחורי מיגל ביק – פגישה עם עובדים
בית המרכז – 13.30 – מזכירות הברית העולמית
סניף בת־ים – 18.00 – מיכאל רועה, אילן גילאון – לדור הצעיר
סניף רמת־השרון – 20.00 – נחום שור – אספת חברים
סניף רחובות – 20.00 – מיכאל רועה, אילן גילאון – לדור הצעיר
סניף רחובות – 20.00 – ולדי מורג, מאיר רוז – מזכירות מורחבת
סניף יבנה – 22.00 – מיכאל רועה, אילן גילאון – לדור הצעיר

הברית העולמית של מפ"ם
יום ה', 3.7.86, בשעה 14.30, במועדון הקבה"א ישיבת הפורום לצפון־אמריקה
בהשתתפות: עמירם אפרתי, משה־כהן, מרק גולד
יום א', 6.7.86, בשעה 15.30, בגבעת־חביבה מפגש חניכי לציון החילופים בהנהלת הציונית עם סיום תפקידו של הח' אבנהם שוקר ובנוכחותו של הח' דב יוכין
יום ד', 9.7.86, בשעה 13.30 במרכז מפ"ם ישיבת מזכירות הברית העולמית

המחלקה לאיגוד מקצועי
6.7 – יבנה: מפעל טלגז – 8.00 – טוני נגיש, נעמי רמחין – מפגש עם עובדות
סניף חיפה – 16.30 – מפגש פעילי חיפה וועדי עובדים: אתא, מספנות ישראל, וולקן – בנושא: המשך סמינריונים בגבעת־חביבה
סניף ת"א – 17.00 – רבקה יעקובוביץ – העבודה השכירה
סניף טבריה – 17.00 – נטע מן – מפגש ותיקים

ממשלת צרפת ביטלה תואר הדוקטור של מכחיש תאי הגזים

„התואר" בטל ומבוטל הכריזה ממשלת צרפת, והפרופסורים שאישרו את התזה נענשו ■ ח"כ אלעזר גרנות שלח מברק ברכה לשר החינוך הגבוה אלן דבקה ■ המנחה של „הדוקטור" הושעה

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — הממשלה הצרפתית הכריזה כ„בטל ומבוטל" על תואר „ד"ר להיסטוריה" שהעניקה אוניברסיטת נאנט למהנדס ניאו־נאצי, הנרי רוק, בעבור תזה בה הוצגה השמדת היהודים בתאי הגזים הנאצים, כ„בדיה שנטפחה למיתוס".

הפרופסורים שנטלו חלק בחבר המושבעים, הוענשו. הם יובאו לדין על זיוף מסמכים.

שר המחקר והחינוך הגבוה אלן דבקה הודיע, כי התואר נשלל מרוק, ומדריכו פרופ' ז'אן קלוד ריבייר, הושעה מכל תפקידיו האקדמיים.

שלילת התואר מרוק התבססה על גילוי אי סדרים נהוליים ולא על עצם תוכן התזה, אך דבקה גינה בחריפות גם את התזה. החקירה הסתמכה על הקלטה של מהלך הצגת התזה, שהתנהלה כמפגש תעמולה ניאו־נאצי. מהאוזנה עולה, כי הפרופסורים לא פסקו להתפוצץ מצחוק. עדויות הניצולים היהודים שיעשעו אותם והם לגלגו על צילומי ערימות הנע־לים או המשקפיים כהוכחה להשמדת היהודים.

אחר מן המשובעים טען, כי היהו־דים במחנות לא היו כה אומללים, כי „הרי חילקו להם סיגרים אחרי הארוחות". השר דבקה מסר, כי הוא יזום, באוניברסיטת נאנט עצמה, מפגש היסטוריונים מכל העולם על השואה כתשובה למזייפים.

באורח פרדוכסלי הקנתה השערוריה לרוק, מהנדס בן 66, פירסום פתאומי, והוא הופיע בכל כלי־התקשורת, שאיפשרו לו להפיץ את הארס, כאילו „תאי הגזים נועדו לחיטוי בגדים", כי, כפי שאמר, „הגרמנים הם גזע נקי מאד".

רדיו „אירופה" הפך את השערוריה לאירוע חדשותי, בעימות משודר בין רוק לניצולי שואה כסימון וייל ובמאי הסרט „שואה" קלוד לנצמן. הללו חשפו את בורותו, את ערמומיותו ואת האנטישמיות שלו.

מוטי בסוף, כתבנו בכנסת מוסר, כי מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות בירך אתמול את הממונה בממשלת צרפת על מחקר והשכלה גבוהה אלן דבקה, על שהביא לביטול הדוקטורט של אנרי רוק. מי שניסה להוכיח כי חדרי הגזים והמשרפות לא היו מעולם.

במברק ששיגר לדבקה מברך גרנות את הממונה, על שנתן יד ללחימה בנסיונות החוזרים ונשנים להכחיש את השואה.

כתבנו מעיר כי ביום שלישי הקרוב, יום השבעתו של קורט ולדהיים לנשיא אוסטריה, יגיש גרנות לכנסת, לקריאה שניה ושלי־שית הצעת חוק פרטית הבאה להלחם בכל מי שינסה להכחיש את השואה.

הנסיך חסן מותח ביקורת על „תכנית מרשל" של פרס

מא ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — יורש העצר של ירדן הנסיך חסן, מותח, בראיון לעיתון „לה פיגארו", ביקורת על הסכם הסחר החופשי בין ישראל לארה"ב וכן על „תכנית מארשל" של שמעון פרס.

חסן אומר, כי הסכם הסחר החופשי וההסכם על ייצור מתואם של ציוד צבאי בעל טכנולוגיה גבוהה, מביאים לתלות איסטרטגית של ישראל בארה"ב. הוא מבקר את „התעקשותו" של סגן מזכיר ההגנה האמריקני ריצ'ארד פרל ושל „הימין האמריקני" להציג את ישראל כקלף איסטרטגי בעימות עם בריה"מ.

גם הנסיונות להפוך את ישראל ל„חברה נלווה" בשוק האירופי המשותף מתווספים, לדברי הנסיך חסן, ל„כל הכוחות המרחיקים את ישראל באיזורנו וגודרים אותה יותר ויותר למעין תלות במערב".

אשר ל„תכנית מארשל" אומר חסן: „לא פרס הוא שיזם את רעיון התכנית. אנחנו דיברנו על־כך עוד בתחילת שנות ה־70". משעשע לראות את פרס מתייחס לגורם הכלכלי באיזור, שישראל מעולם לא ניסתה להשתלב בו".

„מלחמת הכוכבים" להילוך גבוה

ניסוי בידי טיל נגד טילים — הוכתר בהצלחה

וושינגטון. — שר ההגנה האמריקני קספר וינברגר, הכריז כי ארה"ב השיגה פריצת דרך משמעותית בתוכנית „מלחמת הכוכבים", כאשר טיל־מטרה הושמד על ידי טיל אחר שנורה לקראתו מן הקרקע.

במסיבת עיתונאים שכונסה במיוחד בוושינגטון אמר וינברגר כתבים, כי הניסוי המוצלח מקרב את ארה"ב כדי צעד אחד להגשמת חזונו של הנשיא רייגן בדבר חגורת בטחון של טילים־נגד טילים המוצבת בחלל.

וינברגר גילה, כי בניסוי שנערך בניו מקסיקו ב־27 ביוני, נורה טיל־מטרה באורך 4 מטרים ממטוס, בגובה 14 ק"מ. טיל של צבא ארה"ב שוגר לעבר המטרה מן הקרקע, 20 שניות מאוחר יותר. תוך 8 שניות התביית הטיל אל מטרתו, שנעה במהירות העולה פי שלושה על מהירות הקול, והשמיד את המטרה. (עיד)

● פרופ' סטיבן שפיגל מאוניברסיטת קליפורניה, מומחה למדיניות ארה"ב במזרח התיכון ויחסי ארה"ב־ישראל, הגיע ארצה על מנת להשתתף בכנס „התחרות הסובייטית־אמריקנית במזרח התיכון" שנערך בשיתוף מרכז דיין ללימודי מזרח תיכון ואפריקה.

קופים גידלו יתום בג'ונגל באוגנדה

קמפלה. — ילד המתנהג כמו קוף, נתגלה באוגנדה, שם הוא חי באורח פראי, עם קופים בג'ונגל של משולש לוברו, מקום בו התרחשו מעשי רצח רבים בעת מלחמת האזרחים באוגנדה.

הילד נס מבני אדם. נע כמו קוף, אינו מדבר, אך נוהם ונראה כמו קוף. גילו בין 5 לבין 7 שנים. גובהו 67 ס"מ בלבד ומשקלו 10 ק"ג. חיילים מצבא אוגנדה שהיו בנסיעה מצאו אותו במחיצת קופים בספטמבר שעבר. הוא נמצא עתה בבית היתומים באנגורו בקמפלה.

מנהלת בית היתומים סיפרה, כי הוא אוכל כל דבר — „עשב, בגדים, שמיכות וסדינים. אפילו אבנים. הוא נראה אומלל כל הזמן, ולא מעלה חיוך על פניו...".

סבורים, כי הוא איבד את הוריו בעת שהיה תינוק בעיצומה של מלחמת האזרחים באיזור לוברו, וגורילה או שימפנזה נקבה, אספה אותו וגידלה אותו כאם.

עובדי סעד זרים באוגנדה אמרו, כי יתכן שיש עוד ילדים חיים באורח פראי במשולש לוברו, צפונית לקמפלה. ילדים רבים שנעזבו או אבדו, נמצאו נודדים בין הכפרים באיזור מאז הסתיימה מלחמת האזרחים בינואר. (ע"ר)

מולוטוב (96) מתרשם מהתמורות שהביא גורבאצ'וב

מוסקבה. — ויאצ'סלאב מולוטוב, שהיה מעוזריו הקרובים של סטאלין, אומר כי השינויים בחיים הסובייטיים המתבצעים בהנהגתו של מנהיג הקרמלין מיכאיל גורבאצ'וב, מרשימים אותו.

בראיון עם השבועון הסובייטי הרישמי „חדשות מוסקבה", אומר מולוטוב בן ה־96, כי גילו ובריאותו מונעים ממנו להיות פעיל בזירה הפוליטית, אך הוא עוקב אחר האירועים באמצעות עתונים וספרים במשך 6 שעות מדי יום ביומו.

מולוטוב, שהיה שר החוץ בימי שלטונו של סטאלין, מ־1939 עד 1949. ירד מגדולתו לאחר שניקיטה חרושצ'וב הוקיע את סטאלין ברורין, בועידת המפלגה הקומוניסטית ה־20 ב־1956.

מולוטוב הודח מתפקידיו הבכירים במפלגה, נשלח כשגריר למונגוליה מ־1957 עד 1960, ומאוחר יותר גורש מהמפלגה, אולם ביולי 1984 אישרו דוברים סובייטים, כי המפלגה שבה וקיבלה אותו לשורותיה בגיל 94.

„אני מתערכן לגבי כל האירועים", אמר. „אני מתרשם מהתמורות המתקיימות עתה בחיים שלנו.

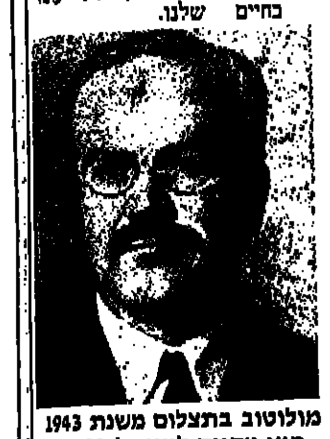

מולוטוב בתצלום משנת 1943 ... הוא מקווה להגיע ל־100

סוף שבוע עם
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

"ידק שאף אחד לא ימות לי"
לילה עם אחות מחלקה/מיכאל גרטי

כל אחד והטמפו שלו
עסקי הבירה של משה בורנשטיין/אריה לביא

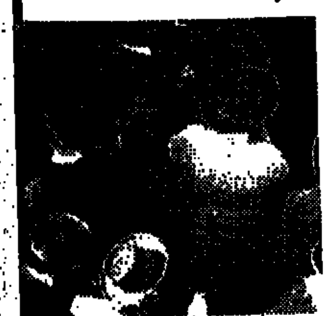

דתיים חילוניים: תסריט אפור
רומן פריסטר

גארי הארט רץ לבית הלבן
ראיון ודיוקן/יואב קרני

פולס על מה מותר ומה אסור לשב"כ ● יואל מרקוס על עניינים קטנוניים ● א. שוייצר על ההתחלה הטובה של התכנית הכלכלית ● דן כסלו בכפר עודה

מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי ● הטור השלישי/לילו גליל ● תלוויזיה של השבוע/חדה בושם ● חדיקות/זאב יפת

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 3.7.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.53	1.4857	1.5043	1.4951
לירה שטרלינג	1	2.25	2.35	2.2880	2.3166	2.2980
מרק גרמני	1	0.67	0.70	0.6793	0.6878	0.6829
פרנק צרפתי	1	0.21	0.22	0.2129	0.2155	0.2140
גילדן הולנדי	1	0.59	0.62	0.6020	0.6095	0.6064
פרנק שוויצרי	1	0.82	0.86	0.8353	0.8437	0.8373
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2091	0.2117	0.2104
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1985	0.2010	0.1997
כתר דני	1	0.18	0.19	0.1828	0.1850	0.1839
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2912	0.2948	0.29
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0722	1.0855	1.0828
דולר אוסטרלי	1	0.93	1.00	0.9640	0.9760	0.9776
ראנד דר' אפריקני	1	0.35	0.59	0.5839	0.5912	0.5849
פרנק בלגי	10	0.32	0.34	0.3316	0.3358	0.338
שילינג אוסטרי	10	0.95	0.99	0.9652	0.9773	0.9715
לירה איטלקית	1.000	0.97	1.03	0.9898	1.0022	0.9947
ין יפני	100	0.89	0.94	0.9095	0.9209	0.9137

מחר ב־"חותם"

רם ונאמן
עורכי דין עוסקים בפוליטיקה
מאת עמירם כהן

איך ישנת הלילה?
מכון־שינה בטכניון
מאת חנה רוזנטל

הסל בעקבות המונדיאל
אחרי מקסיקו — סכרוי
מאת ישראל פז

בחזית, על הים
סיור עם דבור
מאת אבי בניהו

מורים ממגדל
חושנות, הוטאת, חוזרת בתשובה
מאת אהרון ניר

מרוקאי טוב
מה קרה לאנשי „עודד"
מאת שלי יחימוביץ

הראקורי
מאת לזר

חותם אישי
מאת שלמה ניצן

מדורים וטורים מאת:
דינה גורן, ראובן הרוביצקי, עודד ליפשיץ, זאב צדור, עדנה קוברסקי, חיים מאור, דון כחלילי, שמואל בונים
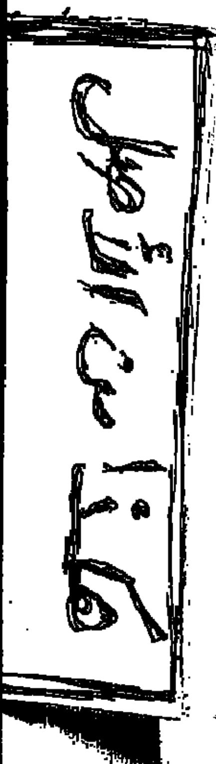
הקרן למען בטחון ישראל
פינה חמה ללב"י
השבוע
☆ התרומה הגבוהה
עזבון הגב' חיה ינקו ז"ל
10,000 ש"ח
☆ התרומה המרגשת
המורים והעובדים בביה"ס ע"ש דוד ילין, חיפה תרמו כאות הוקרה למנהלת צפורה אידלברג
900 ש"ח
☆ התרומה הצעירה
תלמידי כיתה ז'/3 מביה"ס התיכון באר־טוביה ערכו בבית ספרם מסיבה ובה אספו ותרמו
80 ש"ח
היום יותר מתמיד — תן לבך ללב"י
קרן לב"י, רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734